Lý Diệu Nhi

Khi con đi mẫu giáo

Lời tựa

Có không ít các bậc phụ huynh chỉ vì chuyện cho con đi học mẫu giáo mà cảm thấy đau đầu, lo lắng và bận tâm. Đầu tiên, họ phải nghe ngóng xem trường mẫu giáo nào mới thích hợp với con, trường mầm non kiểu truyền thống hay kiểu thực nghiệm tốt hơn. Trường công lập hay trường dân lập tốt hơn. Trường ở gần nhà nhưng lại không có tiếng tăm, trường cách xa nhà thì sợ trẻ đi lại vất vả. Đến khi khó khăn lắm mới tìm được một ngôi trường để gửi con đi học, lại sợ môi trường sống của trẻ bị thay đổi đột ngột, khiến trẻ cảm thấy lạ lẫm và khó thích ứng. Từ trước đến nay, trẻ chưa từng sống xa cha mẹ, bây giờ đi học mẫu giáo trẻ sẽ ăn thế nào? Ngủ ra sao? Nếu gặp khó khăn có thể chịu được không? Con có biết nhờ cô giáo giúp đỡ không? Sao con có thể trải qua một ngày dài như vậy chứ? Các giáo viên có chăm sóc tốt không? Ở nhà trẻ, con có bị bắt nạt không? Có bị giáo viên trách phạt không? Nếu gặp vấn đề thì con phải làm thế nào? Ngộ nhỡ không hợp với giáo viên, cha mẹ lại tiếp tục tính toán, suy nghĩ xem làm thế nào để chuyển trường cho con, và chuyển đến trường nào? Một lần nữa họ lại bị rơi vào tình cảnh lo âu, phiền phức, ăn không ngon ngủ không yên.

Liệu con trẻ của chúng ta có thể đi học mẫu giáo không? Chúng ta nên lựa chọn ngôi trường như thế nào cho trẻ? Lúc trẻ đi học chúng ta cần giúp trẻ vượt qua giai đoạn khó khăn khi mới bước chân vào môi trường mầm non như thế nào? Khi nghe thấy những chuyện kinh khủng, đáng sợ xảy ra ở các trường mầm non, chúng ta nên làm gì để có thể yên tâm gửi gắm con mình đi học?

Có rất nhiều gia đình phải trải qua cả niềm vui lẫn nỗi buồn khi cho con đi học mẫu giáo, trong đó những vấn đề mà mỗi gia đình gặp phải có thể giống hoặc khác nhau. Vì vậy, lựa chọn trường mầm non như thế nào, tuy không phải là chuyện quan trọng nhất đối với cả cuộc đời trẻ, nhưng cũng không phải là chuyện nhỏ. Làm thế nào để trẻ xây dựng được nhân cách lành mạnh, rèn luyện được khả năng tập trung lâu dài, bồi dưỡng những năng lực xã hội tốt ngay từ những năm đầu đời, để tương lai có thể trở thành một cá nhân ưu tú, xây dựng được tính tự lập, lòng tự tin và tính tự tôn, tất cả những điều này đều liên quan đặc biệt đến giai đoạn đi học mẫu giáo của trẻ.

Vì có kinh nghiệm nhiều năm trong ngành giáo dục mầm non, nên tôi vừa hiểu nỗi lòng của phụ huynh, vừa hiểu các phương pháp của trường mẫu giáo, đó là lý do tôi viết cuốn sách này. Để giúp các vị phụ huynh dễ dàng hiểu được, tôi đã áp dụng hình thức kể

chuyện, và đứng từ góc độ khách quan để biểu đạt những vấn đề khó biểu đạt, mượn lời của nhân vật Ôn Na để nói về cảm nhận của phụ huynh, đặc điểm của trường mầm non, suy nghĩ của tôi đối với việc cho trẻ đi học mẫu giáo. Dù là trường mẫu giáo bé hay mẫu giáo lớn nhắc đến trong cuốn sách đều có ảnh hưởng từ trường Ba Học Viên Lý Diệu Nhi, những câu chuyện và kinh nghiệm rút ra đều lấy từ chính bản thân ngôi trường này, chứ không dựa trên thực tế của những trường mầm non khác, nếu những nhân vật và vấn đề nêu trong cuốn sách này có tương tự với các trường mầm non khác, thì đó cũng chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên.

Lý Diệu Nhi

Lời mở đầu

Khi trẻ ra khỏi cơ thể người mẹ, đây chính là sự chia cách đầu tiên trong đời, nhưng nếu không có lần chia cách này, thì sinh mạng nhỏ bé kia không thể nào phát triển thành người. Lần chia cách này là vì tình yêu thương, vì sự trưởng thành của một cá thể khác.

Ôn Na và chồng vẫn đang tận hưởng những ngày tháng yêu thương quấn quýt trong thế giới của hai người. Chả mấy chốc đã đến tuổi 30, cô bắt đầu muốn có con theo bản năng tự nhiên của người phụ nữ, trông thấy người khác bế em bé là cô lại nhìn đắm đuối.

Trong một lần ngồi tàu điện ngầm đi An Định Môn, ở trên xe cô trông thấy một bà mẹ bế một đứa trẻ để đầu trái dưa, mặc bộ quần áo truyền thống làm bằng vải có in những bông hoa màu đỏ, trông bụ bẫm trắng trẻo... khiến cô cứ nhìn chăm chú. Đôi mắt tròn xoe đen láy của đứa bé cũng không ngớt nhìn Ôn Na, thậm chí nó còn mỉm cười với cô. Lúc đến trạm dừng, người mẹ bế đứa bé đứng dậy đi ra khỏi cửa, không hiểu sao Ôn Na cũng đi theo hai mẹ con họ như người mất hồn, sau khi xuống xe mới phát hiện là mình xuống nhầm bến.

Thời gian sau này, có nhiều lúc câu chuyện của Ôn Na chỉ xoay quanh những vấn đề liên quan đến trẻ con. Thậm chí khi lên mạng chat, trò chuyện với đồng nghiệp, bạn bè... cô cũng chỉ nói về trẻ con.

Cuối cùng đến một hôm, Ôn Na đột nhiên nói với chồng: "Chúng mình sinh con nhé!"

Anh chồng nhìn cô vẻ do dự, mãi một lúc sau mới cất tiếng: "Em suy nghĩ kỹ đi, không sau này đừng hối hận!". Chồng cô vẫn còn chút lo lắng và

băn khoăn. Nhưng Ôn Na nhìn chồng, gật đầu quả quyết.

Sau khi quyết định muốn có con, Ôn Na bắt đầu chăm chỉ nghiên cứu, tìm tòi, nào là phải chú ý duy trì tâm trạng vui vẻ để con được thông minh, mỗi ngày ăn một thìa bột hạch đào để có lợi cho sự phát triển não bộ của em bé, ăn nhiều hoa quả để da em bé được trắng trẻo... Mặc dù em bé trong bụng vẫn chưa thấy đâu, nhưng ngày nào Ôn Na cũng chuẩn bị đầy một túi các loại thực phẩm bổ dưỡng, khiến cho đồng nghiệp của cô ngày nào cũng phải xử lý giúp đống thức ăn đó.

Nhưng rồi cũng đến một ngày, Ôn Na bất ngờ tuyên bố với đồng nghiệp, không cho phép họ lấy thức ăn của cô nữa, vì bắt đầu từ bây giờ những thực phẩm bổ dưỡng đó là để dành cho em bé ở trong bụng. Tất cả đồng nghiệp đều cảm thấy mừng cho cô, cuối cùng Ôn Na đã mang bầu rồi. Sau ba tháng, tuy phần bụng chưa có nhiều thay đổi, nhưng cô vẫn luôn tự hào khoe các vết rạn ở bụng, chị Vương đồng nghiệp của cô thấy vậy liền nói: "Còn sớm mà, rạn gì mà rạn".

Từ khi biết vợ mang thai, hầu như lúc nào chồng cô cũng ghé sát bụng vợ để trò chuyện với thai nhi, có lúc cao hứng anh còn reo hát tưng bừng. Hàng ngày sau khi Ôn Na tan sở, chồng cô luôn kể cho em bé trong bụng biết hôm nay đã làm những gì.

Đứa bé nằm trong cơ thể của Ôn Na, khiến cô cảm thấy nó đã thực sự trở thành một bộ phận trong cơ thể mình, cô chưa bao giờ nghĩ đến chuyện sẽ chia tách khỏi nó.

Nhưng cuối cùng cũng đến thời khắc đó, Ôn Na được đưa vào phòng đẻ. Cô đã hạ sinh được một bé gái khỏe mạnh, lành lặn. Chỉ khi nhìn thấy đứa bé có đầy đủ cả mười ngón tay, mười ngón chân, cô mới an tâm, sau đó dần cảm thấy kiệt sức, và cô ngủ thiếp đi.

Một tiếng khóc lớn đã đánh thức Ôn Na tỉnh dậy, chồng cô thì luống cuống lo lắng, miệng liên tục hỏi: "Con bị sao vậy? Con bị sao vậy?"

Ôn Na nói với chồng: "Đưa con cho em, để em thử cho con bú xem sao".

Chồng cô rón rén cẩn thận bồng con đến bên giường Ôn Na, đứa bé vừa đặt vào lòng mẹ đã lập tức há miệng rồi rúc rúc tìm kiếm trên người cô. Ôn Na phải cố gắng lắm mới cho con ăn được, khi vừa ngậm ti vào miệng, đứa

bé đã bú sữa rất nhanh.

Đúng lúc ấy liền có thứ gì đó giống như một dòng điện chạy khắp toàn thân thể, Ôn Na cũng không biết rõ là cái gì, nhưng nước mắt suýt nữa trào ra, kể từ lúc đó, Ôn Na tự nhủ rằng sẽ không bao giờ rời xa đứa con yêu quý của mình.

Hai mẹ con đang làm quen với nhau. Cô chăm chú nhìn người bạn nhỏ lạ lẫm đang nằm trên tay mình, đó chính là đứa bé đã sống trong cơ thể cô suốt chín tháng mười ngày qua. Cô đặt tên cho đứa nhỏ là Tiểu Tây.

Ôn Na dành toàn bộ tâm huyết của mình cho Tiểu Tây, cô bé còn quá bé bỏng, quá yếu ớt, khiến người ta luôn muốn yêu thương, bảo vệ che chở cho cô bé.

Tiểu Tây đã ngủ rồi, lúc này Ôn Na nằm bên cạnh nắm lấy bàn tay bé xíu và ngắm nhìn con bé ngủ. Có những lúc Tiểu Tây mím cười ngay cả khi đang ngủ. Mỗi lần trông thấy nụ cười của con, Ôn Na cảm thấy vô cùng dễ chịu, giống như được vầng mặt trời sưởi ấm giữa giá đông. Nhưng cũng có lúc không biết vì lý do gì, con bé bỗng nhiên òa khóc, khiến cô lo lắng đến vã mồ hôi. Cô rất muốn tìm ngay ra nguyên nhân khiến con khóc, để giúp con cảm thấy thoải mái và bình tĩnh trở lại. Nhưng ngoài việc ôm con vào lòng và nhẹ nhàng vỗ về, cô cũng không biết còn cách nào khác để khiến con ngừng khóc.

Và rồi đứa bé dần dần lớn lên, Ôn Na bắt đầu ý thức được rằng bản thân mình cần phải học hỏi một số phương pháp nuôi dạy trẻ. Cô lên mạng tìm mua rất nhiều sách để đọc.

Có rất nhiều lý luận giáo dục trong sách khiến Ôn Na cảm thấy hứng thú, hầu hết những lý luận giáo dục này đều có một điểm chung, đó là phải căn cứ theo quy luật phát triển tự nhiên của trẻ để nuôi dưỡng trẻ, điều này rất hợp với cách nghĩ của Ôn Na. Bản thân là một người mẹ, nên cô có thể tự cảm thấy điều gì là tốt nhất đối với con mình theo lẽ tự nhiên. Thế là cô chăm sóc con dựa theo những phương thức trong sách đã nêu một cách rất nghiêm túc. Cô phát hiện thấy, nếu như càng hiểu rõ những lý luận giáo dục, sẽ càng thấy lo lắng bởi ngộ nhỡ nếu làm không đúng phương pháp sẽ gây cho trẻ những tổn hại không thể nào bù đắp.

Khi Tiểu Tây tròn bốn tháng tuổi, là lúc thời gian nghỉ đẻ của Ôn Na

cũng hết. Dĩ nhiên cô không hề muốn từ bỏ công việc mà mình đã phấn đấu suốt bao năm qua. Sau khi cân nhắc kỹ lưỡng, cô quyết định nhờ mẹ đẻ của mình đến giúp cô trông con, vì cô cho rằng trao đổi về cách chăm sóc Tiểu Tây với chính mẹ đẻ của mình sẽ dễ dàng hơn.

Ôn Na về đón mẹ sang nhà mình, lúc mẹ cô vừa bước vào nhà, còn chưa kịp cởi áo khoác đã vội vàng chạy đến trước mặt đứa cháu ngoại bé bỏng, bà vui mừng hớn hở, luôn miệng "cháu yêu, cháu yêu" và chăm chú quan sát cháu từ đầu đến chân, từ trái sang phải, như thể nhìn thế nào cũng chưa thấy đủ.

Kể từ đó, ngày nào bà ngoại cũng bồng bế Tiểu Tây từ sáng đến tối, ngay cả lúc ăn cơm cũng không nỡ rời ra. Ôn Na muốn mẹ cô đặt cháu xuống giường để nó tự do vận động, hoặc bà ngồi bên cạnh chơi đùa cùng cháu, nhưng mẹ cô không đồng ý, nói: "Nó là cháu ngoại của mẹ, sao mẹ nỡ lòng để nó nằm một mình chứ". Hàng ngày mẹ cô cứ ôm ghì lấy cháu, Tiểu Tây gần như dính chặt trong lòng bà ngoại.

Ôn Na rất lo lắng, cô đọc sách thấy viết rằng, nếu người lớn cứ ôm ấp trẻ như vậy, đến khoảng hai tuổi trẻ sẽ sinh hư. Cô kiên trì giải thích cho mẹ nghe về các lý luận giáo dục đó, nhưng có giảng thế nào, mẹ cô cũng không nghe. Có lúc không còn đủ kiên nhẫn, cô đã nổi cáu với mẹ mình. Không khí chiến tranh lạnh của cuộc xung đột khái niệm giữa hai thế hệ ngày càng căng thẳng, mẹ cô cảm thấy vô cùng tủi thân. Sau một lần cãi vã khác, bà không chịu được nên bỏ về nhà. Thấy mẹ như vậy, Ôn Na cảm thấy rất đau lòng. Không còn cách nào khác, cô đành bàn bạc lại với chồng, quyết định nghỉ việc và ở nhà trông con.

Thoắt một cái Tiểu Tây đã gần hai tuổi, Ôn Na bắt đầu xem xét đến việc gửi Tiểu Tây đi nhà trẻ. Một số người bạn của cô sau khi sinh con chưa được bao lâu đã nghĩ đến chuyện này. Trước đây, Ôn Na cảm thấy không cần phải nghiêm trọng như vậy, chỉ cần con đến tuổi đi học, gửi nó vào một nhà trẻ mà nó thấy vui vẻ là được rồi, học cái gì hay không học cái gì không quan trọng. Nhưng đến bây giờ, khi bản thân thực sự phải đối mặt với vấn đề này, cô lại cảm thấy nhiều trăn trở cho con học ở đâu mới tốt đây?

Lời khuyên

Có rất nhiều cha mẹ dành nhiềâu thời gian để tham gia các lớp

đào tạo bồi dưỡng về cách chăm sóc và nuôi dạy trẻ, họ cũng tìm hiểu, tham khảo rất nhiều sách báo, tài liệu, nhưng khi áp dụng vào thực tế cùng với ông bà hay thuê bảo mẫu lại không đạt được hiệu quả như mong muốn, khiến họ cảm thấy mệt mỏi và bế tắc.

Ngoài ra cũng có nhiều ông bà khi trông cháu nhỏ thường làm mọi việc theo cảm tính, gây ra một số vấn đề ảnh hưởng đến sự phát triển của trẻ. Vì thế, khi không thể tự mình chăm sóc con, cha mẹ lại muốn nghĩ ra các cách nhằm nâng cao chuyên môn trông nom trẻ cho ông bà hoặc bảo mẫu. Nhưng thực tế, ông bà hay bảo mẫu không thể dành quá nhiều thời gian và tâm huyết để đi học ở các lớp đào tạo hay nghiền ngẫm sách báo, cho nên nếu họ làm sai, cha mẹ không nên giảng giải quá nhiều lý thuyết, chỉ cần sát sao nhắc nhở họ phải làm thế nào thôi.

Ví dụ: Ông bà hay bảo mẫu luôn làm nhiều trò để thúc ép trẻ ăn, có thể nói với họ hãy để cho trẻ tự ăn. Nếu họ suốt ngày bồng bế và ôm ấp trẻ, có thể nhắc nhở nếu không quấy khóc, hãy để cho trẻ tự chơi. Khi thấy trẻ vấp ngã, ông bà hoặc bảo mẫu thường hốt hoảng, lo lắng, trong trường hợp này cha mẹ có thể yêu cầu họ không hốt hoảng hãy để trẻ tự đứng dậy, v.v... Với những vấn đề tương tự, cha mẹ có thể hướng dẫn họ theo những phương thức đã quy định để làm, nhưng phải giữ thái độ ôn hòa. Tuy nhiên có nhiều ông bố bà mẹ trẻ tuổi lại thích giảng đạo lý, rồi tỏ thái độ bực bội, cáu gắt, khiến ông bà hoặc bảo mẫu cảm thấy tủi thân và chạnh lòng, và người chịu tổn hại cuối cùng lại chính là đứa trẻ. Cha mẹ hãy vì trẻ cố gắng xây dựng được mối quan hệ tốt với những người trông nom trẻ, giải quyết những vấn đề về cách nuôi dạy trẻ một cách thấu tình đạt lý.

Chương 1
Khi nào cho trẻ đi mẫu giáo là thích hợp?

Ôn Na lên một trang diễn đàn cha mẹ và đọc được câu chuyện của một bà mẹ có nickname là "Mẹ Nha Nha": Lúc con tôi được hai tuổi, tôi muốn gửi con đi nhà trẻ, nhưng lại cảm thấy nó còn quá nhỏ, con tôi thường hay tè dầm, nếu đi nhà trẻ thì phải làm thế nào? Nếu đợi đến ba tuổi, tôi muốn cho con học mẫu giáo, trong khi những đứa trẻ khác đã đi học từ năm hai tuổi, liệu con tôi ba tuổi mới đi học có phải là quá muộn không?

Sự mâu thuẫn và nỗi băn khoăn của "Mẹ Nha Nha" cũng chính là trạng thái tâm lý hiện giờ của Ôn Na. Bài viết của "Mẹ Nha Nha" nhận được rất nhiều ý kiến phản hồi từ các thành viên trong diễn đàn. Ôn Na đọc rất kỹ những câu trả lời, trong đó có một người viết thế này: "Thực chất, nếu căn cứ theo độ tuổi để phân chia lớp học trong trường mầm non, thì những bé khoảng 3-4 tuổi thuộc lớp nhỏ, 4-5 tuổi là lớp nhỡ, và 5-6 tuổi là lớp lớn. Điều đó có nghĩa là, trẻ 3 tuổi cho vào học lớp nhỏ là thích hợp, bởi lúc này trẻ đang ở trong giai đoạn phát triển nhanh về các phương diện như năng lực biểu đạt ngôn ngữ, năng lực vận động cơ thể, năng lực nhận thức, do đó trẻ cần một môi trường phong phú, đa dạng hơn. Trẻ 3 tuổi cũng đã có một ít kinh nghiệm, khả năng tự lập, do vậy càng thúc đẩy trẻ nhanh chóng thích nghi với môi trường mới, cuộc sống mới ở trường mầm non. Ngoài ra, sự phát triển và năng lực của trẻ sẽ giúp trẻ tìm thấy sự tự tin trong môi trường tập thể".

Ôn Na nhớ đến trường hợp của con gái bạn cô. Lúc cô bé đi nhà trẻ là

ba tuổi rưỡi, nhà trường sắp xếp cho học ở lớp nhỏ, như vậy so với các bạn cùng lớp, cô bé này được coi là "đàn chị", năng lực trên các phương diện đều có phần nhỉnh hơn, và tốc độ thích nghi với môi trường mới cũng nhanh hơn. Thế nhưng, mẹ của cô bé đó lại kiên quyết đăng ký cho con vào học lớp nhỡ, bởi vì cô ấy cảm thấy con mình rất thông minh, năng lực cũng khá, nếu để con học cùng những đứa trẻ lớn hơn, có thể nó sẽ tiếp thu được nhiều thứ hơn.

Nhà trường đồng ý để cho cô bé học ở lớp nhỡ một thời gian xem sao. Nhưng mới được vài ngày, người mẹ lại đến gặp hiệu trưởng, xin chuyển con gái ấy xuống học ở lớp nhỏ. Bởi vì khi cô bé học cùng những đứa trẻ lớn hơn nửa tuổi đến một tuổi, các biểu hiện năng lực khác biệt rất rõ ràng, không chỉ vậy, điều quan trọng nhất là cô bé không cảm thấy vui vẻ, làm việc gì cũng như "người tụt hậu", đặc biệt những "ưu thế" trước đây của cô bé khi chơi cùng những đứa bạn cùng lứa cũng biến mất.

Rất may người mẹ đó đã kịp thời nhận thức ra rằng gìn giữ và bảo vệ lòng tự tin, niềm vui của trẻ mới là điều quan trọng hơn cả. Trên thực tế, nếu như cô bé đó tiếp tục học cùng những đứa trẻ lớn hơn, sau này sẽ gặp bất lợi về tuổi tác khi vào tiểu học.

Ôn Na cũng biết, hiện nay đã có một số trường mầm non bắt đầu nhận trẻ từ 2-3 tuổi, mọi người thường gọi những lớp học dành cho các trẻ ở độ tuổi này là "lớp mầm", "lớp chồi", thậm chí còn có "lớp sơ sinh" dành cho những trẻ từ 6 tháng đến 1 tuổi. Ôn Na cho rằng dù ở bất kì hoàn cảnh nào cũng, thì không nên cho trẻ đi học sớm như vậy.

Nếu mẹ có ý định cho trẻ tham gia vào các hoạt động ở trung tâm mẹ và bé hoặc trung tâm giáo dục sớm, không nên quá chú ý trẻ học được những gì, mà phải quan sát xem tâm trạng của trẻ lúc đó có thoải mái không. Nếu thấy thái độ của trẻ dễ chịu và vui thích, đó mới chính là kết quả tốt nhất! Vì ít nhất nó cũng chứng minh rằng, trẻ hứng thú với những hoạt động như vậy, và khi có được những trải nghiệm vui vẻ đó, chắc chắn nó sẽ có lợi và giúp việc đi học mẫu giáo sau này của trẻ trở nên dễ dàng hơn. Ngược lại, nếu bạn tạo cho trẻ quá nhiều áp lực ngay từ những lớp thử nghiệm thế này, chẳng hạn như trách mắng trẻ: Tại sao con không nghe lời cô giáo? Tại sao lại tùy tiện chạy lung tung như thế? Tất cả các bạn đều học nhảy ếch, tại sao con lại đứng trơ ra ở đây?... Chính thái độ này của cha mẹ sẽ gây phản tác dụng của những hoạt động đó.

Ôn Na đọc được một bài viết trên diễn đàn của một người có chuyên môn, trong đó có đoạn nhắc đến độ tuổi đi học mẫu giáo của trẻ: Nếu có điều kiện, các bà mẹ nên ở nhà chăm sóc và giáo dục trẻ đến năm, sáu tuổi. Nếu bắt buộc phải cho trẻ học mẫu giáo, thì từ ba tuổi trở lên là thích hợp nhất. Bởi vì trẻ ở độ tuổi này đã có năng lực hiểu biết tốt, có thể nhận thức được việc mẹ đi về buổi sáng rồi buổi chiều quay lại đón, bản thân đứa trẻ cũng có nhu cầu giao lưu với bạn bè và chú ý đến những người xung quanh. Sức đề kháng trong cơ thể và kỹ năng sống của trẻ ở độ tuổi này cũng bước vào giai đoạn bước ngoặt mà trước đây chưa từng có, và đã có thể thích ứng với cuộc sống tập thể.

Bài viết cũng nhấn mạnh: Nếu môi trường phát triển trong gia đình của trẻ tương đối kém, ví dụ như người nhà yêu chiều thái quá, không biết cách bồi dưỡng cho trẻ những thói quen sinh hoạt tốt, hoặc người lớn luôn cấm cản, khiến trẻ không thể phát triển hành động của bản thân thì sẽ tạo ra sự rối loạn tâm trí của trẻ trong tương lai, nghĩa là đến khi trẻ đi học mẫu giáo sẽ khó thích nghi và hòa nhập với môi trường sống tập thể. Một trường hợp khác là, người chăm sóc trẻ cứ ẵm bế trẻ suốt ngày, không giao lưu với trẻ, không cho trẻ cơ hội được tự chơi một mình. Cứ như vậy đến năm hai tuổi, trẻ sẽ mất đi khả năng tìm hiểu, khám phá và phát triển năng lực bản thân. Ôn Na nhớ đến cách mẹ cô chăm sóc cho Tiểu Tây cảm thấy may mắn vì mình đã ngăn cản kịp thời.

Tác giả bài viết còn nói rằng: Nếu gặp phải những tình huống như trên, nhưng cha mẹ vẫn không thể thay đổi được, tốt nhất nên tìm cho trẻ một nhà trẻ phù hợp còn tốt hơn nhiều.

Lời khuyên

Trẻ từ ba tuổi trở lên cho đi học mẫu giáo là thích hợp nhất. Đối với những trường mầm non biết căn cứ theo quy luật phát triển tự nhiên của trẻ để dạy dỗ, yêu thương và giúp đỡ trẻ thì môi trường trong gia đình không tốt bằng môi trường phát triển ở trường mầm non. Chỉ cần trẻ trên dưới hai tuổi rưỡi cũng có thể cho đi học mẫu giáo. Bởi vì trong những trường mầm non như vậy, tỷ lệ giáo viên tương đối cao, đặc biệt có giáo viên chuyên chăm sóc trẻ. Nếu môi trường gia đình không thể cung cấp cho trẻ sự hỗ trợ tốt, thì việc đi học mẫu giáo sẽ có lợi đối với trẻ, cho nên đi học sớm vẫn là cần thiết.

Chương 2
Lựa chọn trường mầm non như thế nào?

1. Tìm kiếm một ngôi trường lý tưởng

Ôn Na lên mạng và tìm đọc rất nhiều bài viết giới thiệu về các trường mẫu giáo, cô còn tìm hiểu trên diễn đàn cả các trường mầm non ở nước ngoài để mở mang thêm.

Quãng thời gian học mẫu giáo của trẻ em Đức là gần 4.000 giờ. Trong ba năm đó, giáo viên sẽ cho bọn trẻ ngồi xe điện, học cách ghi nhớ đường về nhà; tham quan sở cảnh sát, học cách trình báo cảnh sát, học cách xử lý tình huống khi gặp phải người xấu; tham quan sở phòng cháy chữa cháy, cùng các chú lính cứu hỏa học một số kiến thức cơ bản về cách phòng cháy, chữa cháy, cách tránh lửa; tham quan bưu điện, tìm hiểu cách chuyển thư từ nhà đến bưu điện và từ bưu điện chuyển đi nơi khác; tham quan tòa thị chính thành phố, để biết ngài Thị trưởng lãnh đạo thành phố trông như thế nào. Các giáo viên còn hướng dẫn bọn trẻ mang theo tiền để học cách mua bán...

Bọn trẻ còn được dẫn đến các khu vườn sinh thái, được tham gia trồng cây, được học cách nhận biết các loại cây, loại hoa. Đến mùa thu hoạch bí ngô, giáo viên sẽ dạy bọn trẻ làm súp bí ngô.

Ngoài những địa điểm trên, trẻ em ở Đức khi đi học mẫu giáo còn được tham quan trường đua ngựa, rạp hát thiếu nhi và xem ảo thuật, được dẫn vào thư viện để học cách mượn sách, trả sách.

Trong khi đó, các trường mầm non ở Mỹ thường dạy bọn trẻ nhận biết các con số, họ dùng những đồ vật cụ thể như viên bi, que tính để biểu đạt những khái niệm số học trừu tượng; bọn trẻ được nhận biết 26 chữ cái Latinh, phân biệt nguyên âm và phụ âm; phân biệt nghề nghiệp khác nhau của mọi người để xem họ làm gì, ví dụ như bác sĩ, giáo sư, người đưa thư, cảnh sát, lính cứu hỏa; được tìm hiểu quá trình diễn biến của sinh vật, bao gồm cả quá trình sống của con người, hoặc quá trình sâu biến thành bướm; được học địa lý bằng bản đồ, quả địa cầu, tìm hiểu trên trái đất có bao nhiêu dân tộc, bao nhiêu quốc gia, sự khác biệt giữa các màu da; được dạy về các quy luật tự nhiên trong xã hội như con người phải có nhà ở, trẻ em phải được đi học, người lớn phải đi làm.

Ôn Na tìm đọc tất cả những nội dung đó, cảm thấy vô cùng ngưỡng mộ các phương pháp giáo dục mầm non ở nước ngoài, trong khi đó con gái cô dù đã hơn hai tuổi nhưng chưa biết gì nhiều, lúc nào cũng dựa dẫm, làm nũng với cha mẹ. Nếu như có thể tìm được một ngôi trường mầm non giống như ở Đức hoặc ở Mỹ, nhất định cô sẽ cho Tiểu Tây vào đó học.

Ôn Na đọc thêm bài viết của một bà mẹ giới thiệu về môi trường mầm non ở Mỹ. Bà mẹ đó nói rằng hệ thống các trường mầm non ở đây rất đa dạng, có trường với quy mô lớn toàn liên bang, trường mầm non Montessori, trường mầm non tư thục, trường mầm non giáo hội, trường mầm non gia đình... ở mỗi một nơi lại có những đặc điểm khác nhau.

Xem ra, bất luận là trường mầm non trong nước hay trường mầm non quốc tế đều có rất nhiều đặc điểm đa dạng, không thể tổng quát chung chung được. Nhưng vấn đề cho trẻ đi học mẫu giáo thực sự là chuyện khiến cho không ít gia đình phải lo lắng, bận tâm, lẽ nào chọn trường mầm non lại khó khăn đến vậy?

Lời khuyên

Thực ra không có loại hình giáo dục nào là hoàn hảo tuyệt đối, hầu hết các trường mầm non quốc tế đều xây dựng dựa trên cơ sở phát triển tâm lý học của trẻ, và đã có lịch sử hơn trăm năm. Còn những trường mầm non trong nước mặc dù đã có cải tiến song vẫn dựa chủ yếu vào phương pháp giáo dục truyền thống.

Hiện tại có rất nhiều phương pháp giáo dục trẻ, cha mẹ cần

phải có một mục tiêu đào tạo, bồi dưỡng cho con cái. Có rất nhiều cha mẹ nói rằng, chỉ cần con mình đi học cảm thấy vui vẻ là được. Nhưng sự phát triển của trẻ rất cần sự giúp đỡ từ người lớn chúng ta, còn niềm vui dù có nhiều đến mấy cũng không thể bằng sự hỗ trợ kịp thời khi trẻ cần, không thể bằng sự phát triển tốt mà trẻ sẽ có được khi đi học mẫu giáo. Trong lúc những lý luận giáo dục giữa các trường mầm non trong nước còn chưa thống nhất, thì việc lựa chọn một ngôi trường phù hợp với sự phát triển của trẻ vẫn là điều rất cần thiết.

2. Tranh luận về trường mầm non công lập và mầm non tư thục

Trường mầm non công lập là trường thuộc sự quản lý của các cơ quan nhà nước, bao gồm các trường mầm non có tài sản, quỹ vốn thuộc về công hữu của các cấp chính phủ, trường học công lập và các cơ quan xí nghiệp mang tính chất toàn dân. Trường mầm non dân lập là do tư nhân lập ra, bao gồm các trường có tài sản, quỹ vốn thuộc về tư hữu của cá nhân, đoàn thể tư nhân, đối tác, các doanh nghiệp tư nhân.

Thông thường học phí ở trường mầm non công lập thấp hơn so với trường mầm non dân lập. Các trường mầm non khác biệt về cấp độ cũng có mức học phí khác nhau.

Về cơ sở vật chất, đa phần các thiết bị giáo dục, công cụ học tập ở những trường mầm non dân lập có quy mô lớn thường tốt hơn so với trường công lập. Còn ở trường công lập do ngân sách bổ trợ của nhà nước chu cấp mỗi năm không nhiều, nên cơ sở vật chất khá cũ kỹ. Về phương pháp giáo dục, giáo viên ở trường công lập căn cứ hoàn toàn theo đại cương giáo dục giai đoạn mầm non để tiến hành giảng dạy, cho nên các phương pháp giáo dục đôi khi lạc hậu, chưa đổi mới. Còn giáo viên ở trường dân lập có cách giảng dạy rất linh hoạt, các bài học luôn đổi mới. Họ có không gian rộng lớn trong phương pháp giáo dục và hình thức giảng dạy.

Có một bà mẹ ban đầu chọn trường mầm non dân lập để gửi con vào học, nhưng sau đó lại chuyển sang trường công lập. Câu chuyện như sau: trường mầm non dân lập đó khá gần nhà, cơ sở vật chất cũng không tồi, hàng năm cứ vào dịp Quốc tế thiếu nhi 1-6, trường đều tổ chức các tiết mục

văn nghệ được phát sóng trên truyền hình. Trường đã xây dựng được vài năm nên cũng có kinh nghiệm. Cho nên người mẹ đó quyết định cho con vào học tại trường mầm non dân lập này.

Ngày đầu tiên đến trường, đứa trẻ cảm thấy rất phấn khởi, nó thích thú nhìn ngó xung quanh, người mẹ cảm thấy rất yên tâm.

Ngày đầu con học, đến cơ quan người mẹ đó gọi điện, được giáo viên nói rằng đứa trẻ sáng nay rất ngoan tốt, nhưng đến trưa bắt đầu quấy khóc, tuy nhiên hầu hết bọn trẻ mới đi học đều trải qua quá trình như vậy, nên cũng không có gì đáng ngại, an ủi người mẹ hãy an tâm.

Tuy nhiên đến tối về nhà, đứa trẻ cứ làm nũng mẹ, nó nói ngày mai không đến trường học nữa, nếu mẹ không đồng ý nó sẽ không ăn cơm, không đi ngủ. Người mẹ vì muốn dỗ dành con ăn uống, nên tạm thời đồng ý. Nhưng ngay cả trong lúc ngủ đứa trẻ vẫn nói mê sảng: “Mẹ ơi, mai không đi học đâu”, ngủ cũng không được sâu giấc, người mẹ thấy tình trạng của con như vậy nên rất lo lắng.

Thời gian sau, bố đứa trẻ phải đến Thượng Hải công tác, nên gia đình họ cũng phải chuyển nhà, người mẹ lại tiếp tục tìm một ngôi trường mầm non mới ở Thượng Hải. Vì ngày trước đứa trẻ đã từng trải qua môi trường sinh hoạt và học tập ở trường dân lập, nên lần này người mẹ quyết định cho con đi học mẫu giáo ở một trường công lập gần nhà. Thế là đứa trẻ bắt đầu hòa nhập vào cuộc sống tập thể mới ở trường mẫu giáo công lập.

So sánh giữa hai lần đi nhà trẻ của con, người mẹ đã tổng kết lại được một số điểm khác biệt giữa trường mầm non dân lập với trường mầm non công lập.

Lúc con học ở trường mầm non dân lập: trước tiên, tính lưu động của giáo viên ở đây khá lớn, họ giảng dạy không có quy phạm, trình độ chuyên môn còn lộn xộn, không đồng đều, trẻ mới đi học có nửa năm đã thay giáo viên chủ nhiệm đến hai lần; tiếp theo, giáo viên chỉ nói đến những chuyện tốt, còn chuyện xấu thì giấu nhẹm đi, ví dụ lúc cha mẹ hỏi con ăn uống ở trường như thế nào, giáo viên thường nói là rất ngoan, nhưng đến khi về nhà lại giống như một chú cún con đói ăn; tiếp nữa, giáo viên quá chú trọng vào nội dung mang tính kiến thức, ví dụ như cho trẻ học thuộc lòng bài hát, bài thơ, các phép tính đơn giản, chứ không chú ý đến việc bồi dưỡng cho trẻ những lễ nghĩa cơ bản; ngoài ra, số lượng thức ăn mặc dù nhiều, nhưng

chất lượng thì có vấn đề (một lần người mẹ đến trường nếm thử món cháo của các bé, phải nói rằng khó nuốt đến mức muốn ói); cuối cùng, dù môi trường, cơ sở hạ tầng rất đẹp, nhưng chất lượng vệ sinh ở phòng ngủ và phòng học là chưa ổn.

Sau khi đến Thượng Hải, ngôi trường mẫu giáo công lập lại mang đến cho người mẹ một cảm nhận khác. Đầu tiên, trong lời nói lẫn cử chỉ của giáo viên có thể cảm nhận được trình độ chuyên môn của họ là tương đối chính quy; tiếp theo, chế độ ăn uống ở nhà trẻ cũng khá nghiêm ngặt; tiếp nữa, những đánh giá của giáo viên về các em học sinh tương đối khách quan, ví dụ lúc trẻ không ăn cơm, giáo viên sẽ chủ động trình bày lại tình hình với phụ huynh; ngoài ra, giáo viên còn chú trọng đến việc bồi dưỡng lễ nghĩa và xây dựng mặt tình cảm, giúp trẻ càng lớn càng lễ phép, mặc dù những nội dung mang tính kiến thức chưa được học nhiều, nhưng những điều đó có thể học dần dần, còn những tố chất đạo đức cơ bản lại cần được bồi dưỡng ngay từ khi còn nhỏ. Cuối cùng, phòng học ngày nào cũng có lao công dọn dẹp, khử trùng, tẩy rửa, tuy kiến trúc và cơ sở hạ tầng hơi cũ kỹ nhưng môi trường rất sạch sẽ.

Có một số người cảm nhận rằng học phí ở trường công lập có phần rẻ hơn, không có lớp năng khiếu, trường học tương đối chú trọng đến bồi dưỡng năng lực của học sinh. Không giao bài tập về nhà. Nhưng có một số trường mầm non công lập khi cha mẹ muốn đăng ký cho con theo học phải xem xét đến thái độ của giáo viên, thậm chí là nhờ vả quan hệ. Còn giáo viên ở trường dân lập trong cách giao tiếp có phần cởi mở hơn, thân thiết hơn. Học phí tuy đắt hơn, nhưng bên cạnh đó còn tổ chức các lớp học theo niềm đam mê sở thích của trẻ, ví dụ như lớp học toán, lớp tiếng Anh, lớp học chữ... Nội dung kiến thức cũng tương đối phức tạp. Bọn trẻ về nhà phải làm bài tập.

Trên các trang diễn đàn cha mẹ, những ý kiến nhận xét và cách nhìn nhận đánh giá về trường công lập với trường dân lập không giống nhau. Vì thế, vấn đề không phải nằm ở chỗ so sánh trường dân lập với trường công lập, mà nằm ở việc phía nhà trường có mong muốn xây dựng một ngôi trường tốt vì bọn trẻ hay không. Cuối cùng, Ôn Na vẫn mơ hồ, chưa rõ thế nào mới được gọi là một ngôi trường tốt?

Cô xem thêm bài viết của một bà mẹ khác, trong đó lên án một trường công lập. Người mẹ này chia sẻ: gia đình họ phải khó khăn lắm mới xin cho

con vào được ngôi trường công lập đó, bởi vì họ cảm thấy lời nói và hành động của giáo viên trong trường rất có quy củ, tốt hơn nhiều so với những trường dân lập khác. Nhưng sau khi cho con đi học được một năm thì họ thực sự không thể nhẫn nhịn được nữa. Con về nhà kể rằng, lúc ăn cơm tuyệt đối không được nói chuyện, chỉ cần hé miệng một câu sẽ bị cô giáo phạt không cho ăn nữa. Nếu bạn nào không chú ý nghe giảng sẽ bị cô nhốt vào phòng tối. Còn những bạn không nghe lời sẽ bị cô giáo quát mắng, phê bình, nên con về nhà đều nói rằng chúng rất sợ cô giáo.

Người mẹ giải thích rõ: "Vì hôm sau gia đình tôi đi du lịch, nên hôm đó tôi phải đón cháu về sớm. Lúc tôi đến bọn trẻ đang ăn cơm, tôi phát hiện thấy đúng là vào giờ ăn cơm không khí yên lặng đến kỳ lạ. Tôi quan sát thấy thùng rác để cách xa bàn ăn, mỗi lần bọn trẻ lấy giấy lau miệng hay lau tay xong đều phải đứng dậy, kéo ghế ra, chạy đến thùng rác vứt giấy rồi mới quay lại để ăn tiếp. Trong lúc đi vứt rác, có đứa trẻ rất dễ bị những bạn khác thu hút nói chuyện đến quên cả việc ăn cơm, giáo viên trông thấy liền quát lớn: "Nào nào, mau về chỗ ngồi ăn cơm, nếu không nhanh thì không được ăn cơm nữa".

Cảnh tượng mà người mẹ này trần thuật lại khiến Ôn Na nhớ đến câu chuyện của chính cô hồi còn nhỏ. Năm đó cô đang học ở trường mẫu giáo, có mấy lần chỉ vì chuyện nhỏ nhặt mà cô bị giáo viên quát mắng ngay trước mặt các bạn khác. Mỗi lần bị giáo viên phê bình như vậy, cô thấy xấu hổ vô cùng, rồi tự dằn vặt mình không phải là đứa bé ngoan. Ngày ngày đến lớp tâm trạng cứ buồn chán, ủ rũ, không muốn đi học, nếu có chuyện cũng không dám nhờ giáo viên giúp đỡ, lúc nào cũng ngồi thu lu một góc...

Sau này, người mẹ viết bài tố cáo trường công lập trên đã quyết định chuyển con đến một trường mầm non dân lập rất có tiếng tăm. Người mẹ đó nói rằng ban giám hiệu nhà trường cùng đội ngũ giáo viên ở đó rất chu đáo và quan tâm đến học sinh, còn điều kiện cơ sở vật chất trong trường cũng không kém gì so với những trường công lập khác. Tất nhiên học phí của ngôi trường này cũng không phải thấp.

Ngay lập tức Ôn Na gọi điện đến trường mầm non dân lập kể trên để xin tư vấn, nhà trường thông báo với cô rằng nếu muốn hẹn lịch đến tham quan phải xếp hàng chờ đợi sau hai tháng nữa mới đến lượt.

Ôn Na tìm hiểu thêm một vài trường mầm non có lý luận giáo dục tiến bộ, được rất nhiều các bậc phụ huynh khen ngợi, tán dương trong vài năm

gần đây, nhưng cũng có những tranh luận gay gắt. Những ngôi trường này nhấn mạnh yếu tố quan trọng nhất trong quá trình phát triển của trẻ chính là trò chơi, điều này chưa từng được đề cập đến trong những bài viết giới thiệu về các trường mầm non mà Ôn Na tìm hiểu trước đây.

Lời khuyên

Thực chất việc lựa chọn môi trường giáo dục tốt không nằm ở vấn đề trường công lập hay trường dân lập, mà nằm ở cách thức tổ chức của trường đó như thế nào và cơ quan tổ chức ra trường đó là ai. Tư tưởng chủ đạo của người sáng lập ra trường học phải lấy lòng yêu thương trẻ, và niềm đam mê giáo dục làm gốc. Tất cả mọi người trong ngôi trường đó luôn sáng tạo và tìm hiểu làm thế nào để trẻ có được sự phát triển tốt nhất. Tình yêu thương dành cho trẻ sẽ trở thành yêu cầu nghề nghiệp cơ bản nhất. Điều này không phải làm vì phụ huynh, hay vì sự tồn tại của ngôi trường, mà yêu trẻ một cách tự nhiên xuất phát từ trong tâm. Có như vậy họ mới sáng tạo ra mọi cách làm vì trẻ, rồi triển khai thành hành động. Chính vì thế, trường mầm non tốt là một ngôi trường biết lấy tình yêu thương trẻ làm động lực quyết tâm.

3. Trường mầm non chú trọng đến trò chơi cho trẻ

Sau khi điều tra kỹ càng, Ôn Na đã tìm thấy được một ngôi trường mầm non chú trọng đến các trò chơi cho học sinh. Quan điểm của trường mầm non này là biến trò chơi thành những bài học, bài giảng tốt nhất cho trẻ. Trong lúc vui chơi, bọn trẻ vừa được tận hưởng phút giây thư giãn, vừa có thể được học số học, được học cách giao tiếp và biểu đạt, được cảm nhận âm điệu của từ ngữ, âm luật, phát triển cảm giác không gian. Ngoài ra, trẻ còn được bồi dưỡng khả năng giao tiếp, phát huy trí tưởng tượng, loại bỏ những trạng thái cảm xúc tiêu cực, rèn luyện năng lực của cơ thể.

Người lớn có thể cùng trẻ chơi một số trò chơi như mô phỏng người lái xe, người bán vé, khách hàng..., qua đó bọn trẻ có thể hiểu được những vai trò khác nhau của từng loại công việc, nhận thức được mỗi người trong xã hội đều có những tính cách, phong cách và đặc điểm riêng. Ngoài ra có thể bắt chước theo những nhân vật hoạt hình, nhân vật trong truyện cổ tích, thêm vào đó một chút tưởng tượng, tái hiện một thế giới sống động khác ngay giữa cuộc sống đời thường.

Ôn Na nhớ rằng cô đã từng đọc được một tư liệu trong tạp chí *The Reader*:

Những việc trẻ dưới mười tuổi phải làm theo Hiệp hội về quyền vui chơi của trẻ em Quốc tế:

1. Vui đùa lăn lộn trên bãi cỏ

2. Nặn đất sét

3. Nặn bột mỳ

4. Bắt nòng nọc

5. Làm nước hoa từ cánh hoa

6. Trồng cây cảnh trên ban công

7. Làm mặt nạ bằng bìa cứng

8. Xây lâu đài cát

9. Trèo cây

10. Đào hang đất

11. Sáng tạo tranh vẽ bằng tay và chân

12. Tự chuẩn bị một bữa ăn dã ngoại

13. Dùng thuốc màu hóa trang mặt thành mặt quỷ

14. "Chôn mình" dưới cát

15. Làm bánh bao

16. Đắp người tuyết

17. Điêu khắc, nặn gốm

18. Tham gia hành trình thám hiểm

19. Cắm trại

20. Nướng bánh

21. Nuôi thú cưng

22. Thu hoạch hoa quả

23. Chơi trò ném gậy

24. Nhận biết năm loài chim khác nhau

25. Bắt côn trùng

26. Tự đạp xe qua vũng nước bùn

27. Làm diều và thả diều

28. Làm tổ chim bằng cỏ và những cành cây bé

29. Tìm 10 loại lá khác nhau trong công viên

30. Trồng rau

31. Làm bữa sáng rồi bưng đến giường cho cha mẹ

32. Gây lộn với người khác (ở mức độ thấp)

Phần tư liệu trên cùng với những lý luận giáo dục của ngôi trường này lôi cuốn Ôn Na. Cô băn khoăn liệu trường này có giống như những trường mầm non khác là yêu cầu trẻ ngồi nghe giảng thật ngay ngắn, thật nghiêm túc không? Vậy họ lên lớp giảng dạy như thế nào?

Từ trước đến nay, Ôn Na chưa từng nghĩ đến chuyện trường mầm non giảng dạy trẻ bằng cách xây dựng những trò chơi giống như giới thiệu kia, nhưng cô cũng cho rằng đó mới là những việc phù hợp nhất với lứa tuổi mẫu giáo và nhi đồng, đồng thời cũng là những việc mà bọn trẻ yêu thích nhất. Cô ấp ủ mong muốn Tiểu Tây có thể được học trong ngôi trường này.

Ôn Na tìm thấy một bài viết chia sẻ của một thầy giáo Ngô Bội:

Cuối tháng Chín năm ngoái, có một bác lớn tuổi đến trường chúng tôi tham quan, bác ấy có một cô cháu ngoại năm nay tròn ba tuổi, bác hỏi tôi: "Trường các anh dạy cái gì?". Tôi nói với bác ấy rằng hàng ngày ở

trường đều có các hoạt động vòng tròn và nghe kể chuyện, thêm vào đó là những hoạt động nghệ thuật khác nhau, nghe xong bác ấy nói: "Hóa ra các anh chẳng dạy gì cả", rồi quay người bỏ về, sau này cũng không thấy trở lại. Một thời gian sau, cũng có vài phụ huynh đưa ra đề nghị, muốn chúng tôi dạy bọn trẻ tiếng Anh, âm nhạc, hội họa...

Ôn Na cũng thấy nghi hoặc giống như bác lớn tuổi kia, cô không hiểu, rốt cuộc trường mầm non như vậy sẽ dạy bọn trẻ những gì? Cô đọc tiếp bài viết:

Một phương thức giảng dạy mà mọi người đã quen thuộc là: "Nào! Bây giờ cô sẽ dạy các em học đàn. Tất cả chú ý lắng nghe". Nhưng thực tế còn có một cách khác, giáo viên ngồi đánh đàn, còn bọn trẻ ngồi chơi bên cạnh, nếu như có học sinh nào cảm thấy đặc biệt hứng thú với môn này, nó sẽ tự động lại gần chỗ giáo viên. Phương thức này không phải là giáo viên muốn học sinh học, mà là học sinh chủ động muốn học, giáo viên chỉ đưa ra sự hướng dẫn và giúp đỡ.

Đọc đến đây, Ôn Na vẫn thấy chưa hiểu, nếu những đứa trẻ không muốn học thì thế nào? Bài viết nói rằng:

Nếu trẻ từng tiếp xúc qua môi trường bệnh viện, chúng sẽ thông qua trò chơi của mình, phản ánh lại những đặc trưng cơ bản của nghề bác sĩ, giáo viên không cần phải sắp xếp một tiết học để dạy chúng, cho dù bằng phương pháp vui chơi. Trong những trò chơi của bọn trẻ, không chịu sự can thiệp của giáo viên, cũng không có mục đích dạy học.

Bản thân mỗi đứa trẻ đều là một thiên tài, một viên ngọc quý cần được gọt giũa. Giáo viên luôn tự cho mình là thông minh rồi giảng dạy cho trẻ những kiến thức mình có, nhưng như vậy cũng có nghĩa là phá hỏng trực giác bản năng bên trong trẻ. Trường chúng tôi từ trước không bao giờ dạy bọn trẻ phải vẽ thế nào, thậm chí không yêu cầu trẻ phải vẽ cụ thể một ngôi nhà hay một cái cây. Chúng tôi chỉ đưa cho trẻ giấy và bút, để chúng tự do phát triển ý tưởng của mình. Nếu chú ý quan sát những bức tranh của bọn trẻ, chúng ta sẽ phát hiện thấy, bức tranh chính là một hình thức biểu đạt nội tâm của chúng, trẻ ở các độ tuổi khác nhau, vẽ tranh cũng khác nhau. Ngược lại, nhìn từ bức tranh, chúng ta cũng có thể đoán biết được trẻ đang ở độ tuổi nào. Nếu bức tranh của đứa trẻ năm tuổi giống với bức tranh của đứa trẻ hai tuổi, điều đó có nghĩa là khả năng phát triển tâm lý của đứa trẻ năm tuổi có tiến triển chậm.

Ví dụ khi vẽ một quả táo, giáo viên sẽ kể cho bọn trẻ nghe một câu chuyện liên quan đến quả táo, sau đó để trẻ tự vẽ ra dựa theo cảm nhận riêng của bản thân về quả táo. Với những bức vẽ thế này, không thể nào so sánh xem bức nào đẹp hơn, bức nào phong phú hơn, mỗi một tác phẩm đều có nét đặc biệt riêng của nó.

Điều cần phải chú ý đó là, giáo dục trẻ không phải là cấm tuyệt đối "dạy", mà quan trọng là "dạy" như thế nào. Ví dụ dạy tiếng Anh là hàng ngày phải học thuộc lòng mấy từ đơn giản, mấy câu ngắn gọn, hay là để trẻ học một bài hát tiếng Anh, một bài thơ tiếng Anh, bồi dưỡng niềm đam mê của trẻ đối với môn học này.

Ôn Na đã dần hiểu ra vấn đề. Bài viết còn nói:

Trong trường mầm non, tốt nhất bọn trẻ không nên gọi giáo viên (teacher), từ "teacher" trong Tiếng Anh có nghĩa là "nhà giáo dục" – người dạy học sinh, một khi đã dạy học sinh thường chỉ biết nhìn từ trên xuống, ví dụ như cô biết nhiều hơn trò, để cô dạy trò, nhưng thực tế giáo viên cũng là những người được giáo dục, bất cứ lúc nào cũng có thể học hỏi từ chính các em học sinh. Nếu muốn có được sự tôn trọng của học sinh, không phải chỉ dựa vào việc chúng gọi bạn là cô này, thầy kia, mà quan trọng nhất là tình yêu thương chân thành dành cho trẻ.

Đọc xong đoạn viết này, Ôn Na có cảm giác như được khai sáng tư tưởng. Trong bài viết có rất nhiều điểm tương đồng với những lý luận giáo dục tiên tiến.

Theo phương pháp giáo dục của Montessori[1] đối với trẻ mầm non, nhiệm vụ giảng dạy chính là khơi dậy và thúc đẩy "tiềm năng" bên trong con người trẻ, để quy luật bản thân đạt được sự phát triển một cách tự nhiên và tự do. Mục tiêu bồi dưỡng là vận dụng các phương pháp khoa học, thúc đẩy sự phát triển tiềm năng nhân loại, để trẻ có thể độc lập trong suy nghĩ, độc lập phán đoán, độc lập thực hiện.

Phương pháp này chỉ ra rằng, chỉ khi ở trong môi trường tự do, trẻ mới có thể phát triển bản thân và nhận được những ảnh hưởng tốt. Montessori còn kêu gọi trong một lớp học có các độ tuổi khác nhau, lợi ích của việc làm này chính là để bọn trẻ có thể học tập lẫn nhau, bắt chước lẫn nhau, bồi dưỡng cho trẻ những hành vi mang tính xã hội như biết yêu thương người khác, vui vẻ giúp đỡ người khác, để trẻ có nhu cầu và mong muốn học tập

một cách tự nguyện.

Phương pháp Montessori cho rằng, trò chơi của bọn trẻ được coi là hoạt động thực tế hàng ngày, những công việc này mang lại tác dụng tích cực trong việc xây dựng bản thân và trật tự xã hội, bọn trẻ có thể thông qua các công việc này dần dần cải thiện và hoàn thiện bản thân.

Lời khuyên

Trong lúc trẻ vui đùa, có rất nhiều cha mẹ lo sợ con mình chỉ ham chơi, không học được điều gì, cho nên can thiệp quá nhiều vào niềm vui của trẻ. Chẳng hạn như quy định trẻ phải chơi trò gì, phải chơi như thế nào...

Trẻ em không phải là một chiếc giỏ đựng để đợi người lớn đổ đầy vào trong đó, mà là một học giả có sẵn năng lực học tập bẩm sinh. Cha mẹ hãy bớt nỗi lo lắng, trở thành người biết nhìn nhận khách quan, duy trì thái độ tôn trọng niềm vui của trẻ, hãy để trẻ tích lũy được kinh nghiệm và có được sự tự do tuyệt đối trong những trò chơi của mình. Trong lúc quan sát trẻ, cha mẹ không nên lấy ý kiến chủ quan và kinh nghiệm cá nhân để đánh giá trẻ, hãy đứng ở góc độ khách quan để phân tích, thấu hiểu được nhu cầu bên trong của trẻ, nắm bắt được những phương pháp đúng đắn, phù hợp với trình độ phát triển của trẻ.

4. Đặc điểm của các trường mầm non

Sau khi tìm đọc rất nhiều tư liệu trên mạng, cộng với những ấn tượng không mấy tốt đẹp từ chính kinh nghiệm bản thân hồi còn nhỏ, Ôn Na vẫn có khuynh hướng thiên về những trường mầm non áp dụng phương pháp giáo dục mới.

Cô tưởng tượng một trường mầm non chú trọng đến trò chơi cho trẻ giống như bài viết trên mạng miêu tả sẽ như thế nào, trong các phòng học liệu có giáo viên giảng dạy không, có bảng đen, có bàn ghế cho trẻ ngồi nghe giảng không, trong đó có những thứ gì? Nếu trẻ không muốn ngủ trưa thì họ sẽ làm thế nào? Nếu trẻ nói chuyện, không chú ý nghe giáo viên giảng bài sẽ bị xử lý ra sao? Nếu không phạt nhốt vào phòng tối thì có quát mắng om sòm không?

Ôn Na càng nghĩ càng thấy tò mò, càng tò mò cô càng muốn tìm hiểu sâu hơn. Chồng cô cảm thấy buồn cười vì những lo lắng đó của vợ, anh cho rằng, nếu như mục đích cho trẻ đi học mẫu giáo chỉ là gửi trẻ vào đó để nó chơi đùa cùng các bạn khác có nghĩa là đi học chỉ để đi chơi, trong khi trẻ ở nhà không phải làm gì, cũng chơi đùa. Nếu như ở nhà cũng chơi được thì cần gì phải cho con đi học mẫu giáo.

Một lần nữa, Ôn Na phải nhờ mẹ cô đến nhà trông cháu giúp, cô quyết định đi tìm hiểu nghiêm túc một số trường mầm non trước khi gửi con đi học.

a. Trường mầm non công lập

Ngôi trường đầu tiên mà Ôn Na đến thăm quan là trường mầm non công lập. Đây là một trong những ngôi trường mầm non nổi tiếng bậc nhất thành phố. Mặc dù nằm ở vị trí trung tâm đông đúc, nhưng trường vẫn có một khuôn viên khá rộng rãi, nghe nói cơ sở vật chất bên trong được rất nhiều phụ huynh khen ngợi.

Hôm đó, Ôn Na đến sớm mười lăm phút trước giờ hẹn, nên chưa thấy một ai cả.

Nhìn qua hàng rào sắt ở cánh cổng, Ôn Na có thể trông thấy những cây xanh mọc xum xuê trong khuôn viên, ngoài ra còn có hành lang dài, một bãi cỏ rộng lớn đang được tưới mát bởi những vòi phun nước tự động. Từ cổng trường nhìn vào trong, thấy trên đỉnh bãi có có dựng một tòa lâu đài nhỏ giống như trong truyện cổ tích, dãy nhà học nằm phía bên trái cổng lớn, toàn bộ đều được sơn màu xanh nước biển, trông rất mát mắt, dễ chịu. Trước cổng trường có phòng an ninh, nền đất phía dưới cổng được lát bằng gạch men trắng cỡ lớn, trông rất sạch sẽ và không bám bụi.

Lúc chỉ còn cách giờ hẹn khoảng năm phút, một chiếc ô tô chạy đến dừng ngay trước cổng trường, từ trên xe bước xuống một cô gái trẻ, một phụ nữ trung niên người ngoại quốc, cùng một vài người có dáng dấp như những chuyên gia nghiên cứu.

Ôn Na đi cùng đoàn người đó vào bên trong ngôi trường, ngay lập tức phía bên cạnh cổng trường xuất hiện hai vị giáo viên trẻ tuổi, họ niềm nở, nhiệt tình cầm chai dung dịch xịt vào đế giầy của các vị khách tham quan, giải thích rằng làm như vậy để diệt khuẩn.

Không khí bên trong sân trường rất trong lành, sáng sủa, chốc chốc phảng phất mùi thơm cỏ non sau khi được tưới mát. Lúc đi qua một cái bàn nhỏ làm bằng gạch men nhiều màu sắc, họ trông thấy một hành lang bằng gỗ, phía trên đặt những chậu hoa to, thiết kế theo phong cách châu Âu. Bên trong có một lâu đài nhỏ, phía trước mặt lâu đài là một con thuyền lớn. Vị giáo viên trẻ tuổi hướng dẫn đoàn tham quan giới thiệu chiếc thuyền và lâu đài đó đều dành cho bọn trẻ vui chơi. Tuy nhiên theo như quan sát, Ôn Na thấy cả hai thứ đó còn rất mới, dường như bọn trẻ chưa từng động đến. Giáo viên nói rằng bọn trẻ có thể đi sâu vào bên trong để leo lên cầu thang, trong đó còn có rất nhiều phòng nhỏ, Ôn Na có thể tưởng tượng ra không gian bí mật và yên bình khi bọn trẻ vui đùa ở trong đó, chắc chắn đây là điều mà tụi nhỏ đều cần.

Ôn Na bắt đầu cảm thấy có thiện cảm với ngôi trường mầm non này. Nhưng khi đi đến chỗ tòa lâu đài, cô phát hiện thấy khu vực dành cho hoạt động vui chơi bên cạnh tòa lâu đài thực chất rất hẹp và nhỏ, với không gian như vậy chỉ có thể đủ cho hai hàng học sinh đứng cạnh nhau, phần còn lại là một không gian xanh được giữ gìn rất cẩn thận. Hình như, bọn trẻ không được phép nô đùa, chạy nhảy hay lăn lộn trên bãi cỏ, nếu không sẽ không thể bảo quản được tốt như vậy. Nếu như thiết kế bãi cỏ chỉ để thưởng thức cho đẹp mắt mà không cho phép bọn trẻ sử dụng, trong khi đó diện tích bãi cỏ trong sân trường chiếm đến 60%, điều đó có nghĩa là bọn trẻ không được hoạt động trên 60% diện tích đó. Từ đó, Ôn Na nghĩ rằng không gian vui chơi cho bọn trẻ như vậy là quá nhỏ.

Đúng lúc Ôn Na đang nghĩ như vậy, một chuyên gia nước ngoài liền nói một tràng tiếng Anh với giáo viên hướng dẫn, sau đó cô gái trẻ đi cùng kia dịch lại: "Cô Eretre muốn hỏi, bọn trẻ có thể tự do nô đùa trên bãi cỏ không?"

Sau khi nghe thấy phiên dịch viên nói vậy, Ôn Na cảm thấy rất vui, bởi vì câu hỏi đó cũng chính là điều mà cô đang thắc mắc, cô vội vàng quay ra lắng nghe câu trả lời của giáo viên hướng dẫn. Anh ta nói: "Ồ, bãi cỏ không thể tùy ý cho trẻ vui chơi được, chúng tôi không cho phép trẻ nô đùa trên đó cũng bởi vì muốn bồi dưỡng cho trẻ thói quen biết thương yêu các loài sinh vật trong tự nhiên, nhưng trong một vài dịp đặc biệt, ví dụ như có tiết học ngoại khóa, bọn trẻ có thể hoạt động trên bãi cỏ dưới sự cho phép và hướng dẫn của giáo viên."

Sau khi phiên dịch viên truyền đạt lại câu trả lời của thầy giáo, vị chuyên gia nước ngoài hỏi tiếp: "Vậy bọn trẻ có thể tự do hoạt động ở chỗ nào?"

Thầy giáo hướng dẫn giơ tay lên, chỉ về phía dãy nhà học và nói: "Xung quanh tòa nhà đều có bố trí không gian hoạt động cho bọn trẻ".

Ôn Na nhìn theo hướng chỉ của thầy giáo, kề sát bên cạnh tòa nhà đúng thực là có khu đất trải sàn nhựa, sân vận động và đường chạy. Thầy giáo hướng dẫn nói ở phía mặt bên kia tòa nhà còn có các thiết bị vận động mô hình lớn, nhưng diện tích bãi sân vận động này so với diện tích bãi cỏ thì chỉ bằng một phần mười. Ôn Na không thể hiểu nổi, trường mầm non này dành phần lớn diện tích cho một bãi cỏ rộng như vậy, đẹp như vậy là có mục đích gì?

Đoàn tham quan đi thẳng về phía trước, lúc đến cánh cửa đối diện với sân trường, ở hướng Bắc, trông thấy một con dốc dài, trên dốc đó trồng rất nhiều loài thực vật và các loại cây cảnh nở hoa.

Ôn Na không ngờ trong ngôi trường này lại trồng nhiều hoa và có một khu rừng nhân tạo đẹp đến vậy, nhưng trên dốc không thiết kế lối đi, chứng tỏ bọn trẻ không được phép tùy tiện leo trèo lên trên này. Cô thiết nghĩ, nếu đoạn dốc này không dùng để trồng cây, bọn trẻ có thể lên đây nô đùa, sáng tạo ra cầu thang để đi lên đi xuống. Có lẽ không gian xanh đẹp đẽ này chỉ để cho bọn trẻ ngắm nhìn, chứ không cho phép vui chơi.

Men theo con dốc, thấy có hai chiếc chuồng nuôi động vật trông rất thấp bé, bốn phía xung quanh được che chắn bằng lưới thép rất kiên cố, ánh sáng âm u, tối tăm. Bên trong đó là hai con công và một con hươu, tuy nhiên các vết vằn trên lông hai chú công đã không còn nguyên vẹn, còn lớp lông hươu như bị rụng lông.

Ngoài ra còn hai mảnh đất để dành cho học sinh tập trồng cây, rộng chừng hai chiếc giường đôi. Trên hai mảnh đất này có trồng các loại cây nhỏ. Như vậy có thể bọn trẻ đã tự xới đất và gieo hạt giống. Việc làm này có ý nghĩa hơn nhiều so với hồi Ôn Na còn bé, trường mầm non cô học chỉ yêu cầu mỗi học sinh mang một chậu cây nhỏ đến trường, đặt lên cửa sổ. Cô còn nhớ bản thân mình chưa bao giờ thấy hứng thú đối với việc trồng trọt kiểu này. Nhưng không biết hai mảnh đất kia dành cho một lớp thực hành, hay cho toàn bộ học sinh trong trường? So với tổng số học sinh của trường

hiện nay là khoảng hơn 400 em, thì phần diện tích đất trồng trọt này rõ ràng là quá hẹp.

Sau khi đi qua hai chuồng nuôi động vật, đoàn tham quan đi đến một cánh cửa ra vào ở dãy nhà học, hai vị giáo viên trông lớn tuổi hơn bước ra từ cánh cửa đó. Giáo viên hướng dẫn liền chỉ vào họ và giới thiệu: "Đây là hiệu trưởng và hiệu phó".

Vị hiệu trưởng nhiệt tình mời mọi người vào tham quan, trên cánh cửa kính trong nhà học treo đầy thực đơn các bữa ăn của học sinh, mỗi một thực đơn đều được đóng vào khung ảnh trông rất đẹp mắt, nhìn không khác gì các bảng công thức nấu ăn ở những nhà hàng lớn.

Trên tường dọc lối hành lang dẫn vào lớp học cũng treo các "tác phẩm hội họa" do chính bọn trẻ vẽ, rất độc đáo, rất dễ thương. Ở phần giữa lối hành lang có một bức tường làm bằng gỗ, mặt sàn cũng được lát gỗ, bên cạnh là cột gỗ được trang trí bằng hoa văn màu xanh lá cây, trên cột gỗ có treo một bức tranh sơn dầu, dưới sàn bày biện một chiếc bàn nhỏ, một chiếc ghế nhỏ và một giá sách nhỏ. Ôn Na tưởng tượng nếu bọn trẻ có thể ngồi chơi ở đây thì thật là tuyệt.

Đi qua không gian nhỏ giống như trên thiên đàng đó, phía bên tay phải là phòng học của bọn trẻ, cửa sổ trong lớp khá to nên khi đi ngang qua, đoàn tham quan có thể quan sát thấy mọi hoạt động của bọn trẻ ở trong lớp.

Vị hiệu trưởng giới thiệu: "Chúng ta đang quan sát một lớp nhỡ, bây giờ đang là giờ ra chơi của bọn trẻ".

Ôn Na nhìn vào thấy từng nhóm từng nhóm bọn trẻ ngồi xung quanh mấy chiếc bàn, trên mỗi bàn đều có một vài đồ chơi bằng nhựa. Ngài hiệu trưởng ôn tồn giải thích: "Những đồ chơi mà bọn trẻ đang dùng lúc này đều do chúng tôi tự sáng tạo ra, tất cả những đồ chơi đó đều nhằm phát huy trí lực của bọn trẻ".

Phía bên trong phòng học bố trí hoàn toàn khác so với vẻ nghệ thuật của không gian nhỏ bên ngoài, trông nó giống như những trường mầm non phổ biến khác, bốn phía tường xung quanh đều sơn màu trắng, trần nhà được trang trí giống như một vườn thực vật sinh thái bằng các cành lá giả, trên tường treo một bức tranh giấy báo do giáo viên và học sinh cùng làm.

Tuy không biết họ đã làm thế nào, nhưng bức tranh này không khơi gợi được một chút cảm hứng nào. Phía dưới là một cái kệ để đồ màu xanh da trời kê sát tường, trên đó bày rất nhiều các hộp nhựa. Lúc này, bọn trẻ đang chơi đùa vui vẻ, nhưng vẫn ngồi nguyên tại vị trí của mình một cách rất quy củ, tuy có giao lưu trò chuyện với nhau nhưng xem ra không rôm rả và náo nhiệt lắm. Ôn Na vẫy tay tươi cười với cô bé đang ngồi nhìn mình, thấy vậy nó lập tức cúi đầu, mân mê món đồ chơi cầm trong tay.

Họ đi tiếp về phía trước, lúc ngang qua một phòng học lớn, ngài hiệu trưởng giới thiệu đó là phòng học mỹ thuật và nhiệt tình mời họ vào tham quan.

Đúng lúc đó, một nhóm học sinh xếp hàng từ trên cầu thang đi xuống, trông thấy đoàn tham quan, bọn trẻ đồng thanh hô lớn: “Con chào bà, con chào cô...”. Ôn Na cảm thấy những đứa trẻ này vừa nhiệt tình lại vừa lễ phép, đến lúc muốn đi qua, chúng còn xin phép và chủ động chào hỏi. Vị thầy giáo hướng dẫn có vẻ mất kiên nhẫn nhắc nhở học sinh: “Thôi được rồi, được rồi, không hỏi nữa, không hỏi nữa”.

Ôn Na cũng không biết phải làm gì khi bọn trẻ liên tục chào hỏi như vậy, nhưng hành động ngăn cản của thầy giáo hướng dẫn khiến cô cảm thấy không thoải mái. Bọn trẻ rất cởi mở, hiếu khách, nhưng giáo viên lại ngăn cấm, nếu là người lớn khi gặp phải trường hợp như thế này chắc chắn sẽ cảm thấy tổn thương đến lòng tự trọng, không biết bọn trẻ có vì chuyện như vậy mà cảm thấy tổn thương không.

Phòng học mỹ thuật rất rộng lớn, bên trong có đầy đủ các dụng cụ học vẽ. Vì phòng này dành cho toàn bộ học sinh trong trường nên mỗi lớp sẽ được bố trí lần lượt đến đây học.

Sau khi tham quan xong phòng học, phòng ngủ, Ôn Na và các vị chuyên gia cùng ra sân trường. Cơ sở vật chất ngoài trời rất tốt, toàn bộ đồ chơi bằng nhựa được xếp gọn sang một bên, tuy nhiên trông tất cả đều đã cũ kỹ, phía bên còn lại là một hố cát lớn. Xem ra tòa lâu đài và chiếc thuyền ngoài kia không phải là nơi bọn trẻ có thể chơi đùa, mà hố cát và số đồ đạc ở đây mới là công cụ vui chơi và học tập của bọn trẻ.

Lúc này, một lớp học sinh đang tiến ra sân để tham gia hoạt động ngoài trời, hình như là lớp mẫu giáo lớn. Giáo viên tách từng đứa trẻ ra riêng biệt, rồi hướng dẫn làm thành một vòng tròn lớn, sau đó phát cho mỗi học

sinh hai chiếc vỏ chai Coca-cola, bên trong có một số đồ vật có thể phát ra âm thanh. Giáo viên đập hai chai vào nhau để tạo ra âm thanh, rồi hướng dẫn học sinh làm theo. Ôn Na chán ngán nhất chính là hoạt động tập thể như thế này.

b. Trường mầm non quốc tế

Ôn Na liên hệ với một trường mầm non quốc tế khá danh tiếng trong thành phố, nghe nói cách giảng dạy và lý luận giáo dục của ngôi trường này hoàn toàn căn cứ theo phương thức của châu Âu trong những năm đầu thế kỷ 20, sử dụng toàn bộ bằng tiếng Anh, còn tiếng mẹ đẻ chỉ là môn học phụ. Tiền học phí không quá đắt, có thêm hệ thống các cơ sở mầm non khác, nhưng điều đặc biệt của ngôi trường này chính là nằm tại khu trung tâm lớn nhất thành phố. Thứ ba hàng tuần nhà trường đều mở cửa đón các phụ huynh đến tham quan, Ôn Na rủ một người bạn đã cho con mình theo học ở đây được vài tháng đi cùng.

Khi vừa bước đến cổng trường, Ôn Na có cảm giác rất lạ. Bởi vì sân trường khá nhỏ, gần như là không có, cổng trường trông chỉ như cửa quán trà, chếch thẳng vào cổng khách sạn lớn, ngay trước mặt là đường bộ.

Lúc bạn Ôn Na nhấn chuông, cánh cửa tự động mở ra. Sau khi bước vào trong, đi qua một hành lang nhỏ là đến một tiền sảnh. Ôn Na có cảm giác tiền sảnh này chỉ giống như một phòng khách trong các căn hộ chung cư, phía bên phải là một chiếc bàn bằng gỗ được chạm khắc theo kiểu cổ điển, dùng để ngăn cách thành quầy lễ tân, bên trong có hai nhân viên đang cặm cụi làm việc.

Trên bức tường phía sau quầy lễ tân, có treo ba bức tranh sơn dầu hiện đại, khiến cho không gian mang đầy tính nghệ thuật. Những chiếc ghế sofa nhỏ màu vàng cam được bố trí dọc hai bên tường còn lại, ở góc tường là một chiếc kệ đựng đồ tam giác, trên đó bày biện những khung hình dễ thương về bọn trẻ và các loại tài liệu về lịch sử xây dựng trường, thời khóa biểu, hoạt động ngoại khóa...

Một nữ nhân viên hướng dẫn để tóc dài xoăn, khuôn mặt rạng rỡ niềm nở đón tiếp Ôn Na và bạn cô. Hai người Ôn Na đi qua một hành lang rất rộng rãi, qua tiền sảnh rồi qua một bức tường ngăn cách, ở phía sau đó là chỗ để đồ cá nhân của bọn trẻ. Giá đựng đồ làm bằng gỗ và rất dễ sử dụng, mỗi học sinh là một ô, phía trên có chỗ treo mũ, chỗ treo quần áo và chỗ để

giầy dép. Trên bức tường dùng để ngăn cách chỗ để đồ với hành lang, có treo chi chít những tác phẩm của bọn trẻ, mỗi một tác phẩm đều được lồng vào khung gỗ, trông vừa đơn giản, lại vừa tinh tế, nhìn từ dụng cụ học sinh sử dụng cùng với những tác phẩm này có thể cảm nhận được sự quan tâm sâu sắc đến giá trị nhân văn và chất lượng cuộc sống.

Toàn bộ sàn nhà phía dưới giá đựng đồ đều được trải thảm, trên đó kê hai chiếc ghế băng dài, cả hai chiếc ghế này được gắn cố định với mặt sàn bằng ốc vít, nên không thể dịch chuyển được. Phía tường đối diện với giá đựng đồ có bày hai chiếc ghế tựa kiểu dáng đời nhà Thanh, ở giữa là một chiếc bàn gỗ hình vuông. Bên cạnh còn đặt một chậu hoa bằng gốm rất lớn, trong đó trồng các loại thực vật lá to màu xanh.

Bạn Ôn Na nói: "Ngày nào cũng có học sinh đến đây chăm sóc cây cảnh và lau chùi bàn ghế".

Những bức tường bên trong phòng học được sơn thành ba màu khác nhau là xanh da trời nhạt, màu vàng nhạt và màu cam nhạt. Ôn Na không ngờ trong một phòng lại có đến mấy bức tường khác màu, trông rất đẹp mắt và hài hòa. Dọc hành lang có treo các bức tranh hội họa và tác phẩm nghệ thuật. Mỗi phòng học đều mở một cánh cửa sổ, toàn bộ kính là màu nâu sẫm, với thiết kế này, đứng từ ngoài có thể trông thấy thấp thoáng vào bên trong, nhưng bọn trẻ ngồi bên trong thì không dễ để nhìn thấy bên ngoài.

Bạn Ôn Na đến cạnh cửa sổ, ngó vào bên trong rồi vẫy tay gọi cô qua xem. Thông qua cửa kính, Ôn Na có thể nhìn thấy rõ bố cục bên trong phòng học rất thoáng đãng, sạch sẽ, trong đó có rất nhiều tủ gỗ nhỏ màu nâu, những chiếc tủ này được sắp xếp để tạo thành từng không gian nhỏ một cách rất linh hoạt.

Tất cả các kệ và tủ đựng đồ đều đầy ắp các loại đồ chơi của trẻ, trông khá đặc biệt, nghe nói đó được gọi là dụng cụ học tập hay thiết bị giáo dục. Trên nóc tủ, có chỗ bày những chiếc ví thêu hoa rất tinh xảo, chỗ thì đặt những chiếc bát thủy tinh, một số đồ đựng bằng pha lê được xếp thành từng ngăn, trên đó đặt thêm đũa, thìa, dĩa... Trong phòng học có rất nhiều đồ chơi, nhưng số học sinh thì không quá đông, bọn trẻ ngồi tản ra từng khu vực khác nhau, đứa nào đứa nấy ngồi trật tự làm việc của mình.

Bạn Ôn Na kể rằng những dụng cụ học tập kiểu đồ chơi như thế này

không phải dùng để giảng dạy kiến thức, mà dùng để điều chỉnh bản thân. Còn về việc điều chỉnh bản thân là gì và điều chỉnh như thế nào, bạn cô không giải thích. Ôn Na chỉ cảm thấy phương pháp giáo dục của giáo viên trong trường này rất chuyên nghiệp, có đầu tư, và môi trường cũng rất thú vị.

Trong lớp học chỉ có hai giáo viên, một giáo viên đang lúi húi hướng dẫn một em học sinh, vị giáo viên còn lại đang thu dọn đồ đạc và gấp gọn những chiếc khăn lông nhỏ.

Bạn Ôn Na nói với cô: "Vị giáo viên đang hướng dẫn học sinh kia chính là hiệu trưởng nhà trường".

Ôn Na cứ nghĩ rằng người vừa tiếp đón cô ban nãy là hiệu trưởng, nhưng hóa ra hiệu trưởng đang ở trong lớp học làm công việc của một giáo viên phụ trách. Điều này khiến cô cảm thấy rất bất ngờ.

Một lúc sau, lớp học khoảng chừng mười mấy em ở độ tuổi từ bốn đến sáu bước ra, các em tự động xếp thành hàng ngay ngắn và trật tự đi đến một căn phòng khác.

Bạn Ôn Na nói: "Bọn trẻ đi đọc sách, phòng đó là thư viện", rồi cô ra hiệu cho Ôn Na có thể đi theo để xem.

Toàn bộ mặt sàn trong phòng thư viện được trải thảm len, ở giữa phòng có kê bàn vuông bằng gỗ, xếp bao quanh bàn là những chiếc ghế kiểu cổ điển, có chiếc làm từ gỗ đay, có chiếc làm bằng gỗ nghiến. Ở một đầu thảm là những giá sách cao, trên mỗi giá sách đều được bày rất nhiều sách, bọn trẻ có thể tùy ý lựa chọn cuốn sách mà mình yêu thích, Ôn Na cảm thấy rất ưng ý với điều này. Bản thân cô cũng chưa từng thấy qua một phòng thư viện như vậy, cô có cảm giác rằng bất cứ người nào khi đặt chân vào đây đều rất muốn đọc sách, bởi vì hoạt động này giống như một cách thư giãn rất tao nhã, trong đó sách chính là công cụ giải trí.

Ngày hôm đó, Ôn Na còn được tham dự một buổi họp của các phụ huynh trong trường, nghe nói cứ thứ Tư hàng tuần, họ sẽ mời một số chuyên gia hoặc người phụ trách trong trường đến để giải đáp những vấn đề thắc mắc của phụ huynh, những cuộc họp kiểu này này khiến Ôn Na cảm thấy rất gần gũi và thân mật. Buổi họp được tổ chức trong phòng mỹ thuật, bên trong họ kê những chiếc bàn nhỏ, bàn nào cũng được trải khăn

kẻ caro và xếp bốn ghế tựa xung quanh, trên mỗi bàn có bày một đĩa hoa quả. Các bậc phụ huynh có thể vừa thưởng thức hoa quả, vừa lắng nghe mọi người phát biểu.

Sau khi tham quan xong ngôi trường này, ngoài những thảm cỏ xanh ra, Ôn Na hoàn toàn không còn nhớ nổi trường mầm non mà cô tham quan lúc trước trông ra sao nữa. Ngôi trường mầm non quốc tế mang đậm không khí nghệ thuật này là nơi Ôn Na thích nhất, bởi vì cô cảm thấy ngôi trường này mới là nơi có thể bồi dưỡng tinh thần con người một cách chân chính, và là nơi thực sự giao lưu trò chuyện với học sinh. Ôn Na thiết nghĩ nếu điều kiện kinh tế gia đình cho phép, chắc chắn cô sẽ cho Tiểu Tây học ở trường này. Tuy nhiên học phí ở đây quá cao, nếu chỉ tập trung vào đóng tiền học cho con, gia đình cô sẽ rất khó khăn để duy trì cuộc sống sinh hoạt bình thường. Hơn nữa, địa điểm trường cách nhà quá xa, hàng ngày hai mẹ con cô phải dậy từ sớm, sau đó ngồi xe hơn một tiếng đồng hồ mới đến nơi, như vậy sẽ rất vất vả.

c. Trường mầm non song ngữ

Ngôi trường thứ ba mà Ôn Na đến tham quan là một trường mầm non song ngữ.

Địa điểm của trường nằm ở một góc trong khu chung cư nhỏ, cổng hướng ra ngoài, cả tòa nhà được sơn bằng nhiều màu sắc, trông rất nổi bật, không gian trong phòng học cũng được thiết kế những gam màu sặc sỡ, tuy mặt sàn và hành lang đều sáng bóng, nhưng lại có cảm giác hơi lạnh lẽo. Có một vài chiếc tủ màu xanh lá cây, bên trong xếp rất nhiều hộp nhựa, đó là hộp đựng đồ chơi của bọn trẻ. Ở một góc khác còn bày một chiếc giường nhỏ dành cho búp bê, phía trước giường trải loại đệm xốp mà trẻ em thường dùng, màu sắc cũng rất bắt mắt. Trong sân trường có rất nhiều loại đồ chơi mô hình lớn bằng nhựa, khiến người ta hoa mắt khi nhìn vào.

Học sinh trong trường được phân thành lớp lớn, lớp nhỡ, lớp trung bình và lớp nhỏ. Bọn trẻ ở trường phải học rất nhiều tiếng Anh, nghe nói nhà trường có mời giáo viên nước ngoài đến giảng dạy. Trên bảng tin của trường có dán rất nhiều bức hình của bọn trẻ chụp chung với các giáo viên nước ngoài, nhìn mặt bé nào cũng rất vui tươi và rạng rỡ.

Giáo viên phụ trách tiếp đón khách tham quan nói rằng chủ trương của nhà trường là lấy các em học sinh làm trọng tâm, mục tiêu giáo dục chính

là: "Giúp đỡ trẻ tự thách thức chính mình, khuyến khích tích cực khám phá, tư duy độc lập, bồi dưỡng ý thức trách nhiệm", hay "Kết hợp tư tưởng hài hòa của văn hóa truyền thống với tinh thần tự do của phương Tây, chú trọng bồi dưỡng niềm ham mê yêu thích và lòng biết ơn của trẻ em".

Ngoài ra còn có sáu trọng tâm, năm tư tưởng quản lý, bốn loại bồi dưỡng phẩm chất, ba mục tiêu theo đuổi giáo dục, hai định hướng mở lớp.

Ôn Na thấy có phần hơi khó hiểu, nên không ghi nhớ được điều gì, hơn nữa cô cũng chẳng có tâm trạng muốn đến xem các lớp học ra sao. Tuy nhiên vì không muốn trở về tay không nên cô đến bảng tin trong sân trường đọc một chút về thời khóa biểu và hoạt động giảng dạy. Các bộ môn bọn trẻ được học bao gồm Ngữ văn, Toán số, Tiếng Anh, Tập đọc, Thao tác với ngón tay, Đạo đức, Thường thức, Âm nhạc, Mỹ thuật, Thể dục, Hoạt động ngoại khóa, Vui chơi...

Đọc xong Ôn Na cảm thấy không còn hứng thú đi tham quan lớp học, nên cô đi thẳng về nhà.

Về đến nhà cô kể chuyện này lại với chồng, chồng cô kịch liệt phản đối. Anh cho rằng trẻ còn nhỏ không nên ép học quá nhiều môn như vậy, đối với người lớn cũng là quá tải, huống hồ một đứa trẻ hai tuổi.

Ôn Na cũng thấy chồng mình nói rất có lý, thêm vào đó cô nghĩ rằng nếu cho trẻ học trong môi trường như vậy, ngoài việc tiếp thu được một đống lý thuyết sách vở ra, sẽ không được bồi dưỡng các kỹ năng khác. Cuối cùng, cô quyết định loại bỏ trường mầm non song ngữ ra khỏi danh sách tham khảo.

d. Trường mầm non tư thục

Ngôi trường thứ năm Ôn Na tham quan cũng là do bạn cô gợi ý. Nghe nói ở đó rất được, rất gần gũi và thân thiện.

Ngôi trường nằm ở một nhà thuộc dãy nhà ở ngoại ô. Ôn Na và bạn cô ấn chuông, một cô giáo trẻ tuổi rất nhẹ nhàng xuất hiện, cô mở cửa mời họ vào trong.

Vừa vào cửa Ôn Na liền cảm thấy như mình đang bước vào một vương quốc màu hồng. Có thể nghe thấy tiếng của bọn trẻ vọng lại từ trong phòng,

cô giáo mời Ôn Na vào tham quan nói giọng rất nhỏ nhẹ, động tác cũng rón rén, Ôn Na hiểu ý của cô giáo nên nhẹ nhàng bước vào trong phòng. Căn nhà này có ba phòng, hai sảnh, hai buồng vệ sinh, rộng chừng hơn 100 mét vuông, và có một phòng khách vuông vắn.

Dù đây chỉ là trường mầm non nhỏ quy mô gia đình, nhưng phong cách chung khá giống với trường mầm non quốc tế.

Khu vực hoạt động của trường chính là khu vực sinh hoạt công cộng, nên bọn trẻ sống trong khu sinh hoạt tự nhiên của dân cư, nếu gặp phải trường hợp khẩn cấp, e không an toàn cho lắm. Vài năm gần đây, những câu chuyện về trường mầm non liên tiếp xảy ra khiến Ôn Na cũng cảm thấy một trường mầm non khép kín dành cho trẻ có lẽ sẽ an toàn và đảm bảo hơn một chút. Tuy nhiên, cô thấy học phí của trường mầm non này khá hợp lý, giáo viên giống người mẹ đang chăm sóc con mình trong môi trường gia đình, bọn trẻ đến đây học chắc chắn sẽ dễ thích nghi hơn nhiều so với những trường mầm non chính quy.

Ôn Na thấy có chút dao động, cô muốn cho con gái đến đây học thử, nếu như không ổn, lúc đó chuyển đi chỗ khác cũng được. Cô về nhà bàn bạc với chồng, nên hay không nên chuyển nhà đến gần nhà trẻ đó để con đi học cho tiện. Lúc đầu chồng cô không đồng ý, nhưng sau khi cân nhắc kỹ lưỡng, anh cũng đồng ý. Cũng may, việc đăng ký vào trường mầm non đó không khó khăn, có thể vào học bất cứ lúc nào. Nghe nói người thành lập trường cũng từng là giáo viên ở một trường mầm non lớn, có rất nhiều kinh nghiệm, và cũng là người phụ trách trực tiếp trong lớp, đây đều là những điều kiện để Ôn Na chọn lựa.

Ôn Na thấy bây giờ con mình không thể vào trường mầm non quốc tế mà cô rất thích, nên gửi đến trường mầm non gia đình trước cũng là một cách chọn lựa không tồi. Thậm chí đi học ở đây không cần dùng đến những quy tắc, nội quy, bọn trẻ có thể tự do vui chơi thoải mái, giáo viên cũng rất tận tâm.

Lời khuyên

Lúc lựa chọn trường mầm non cho trẻ, cha mẹ nên đi khảo sát là điều rất cần thiết, đừng nên cân nhắc qua loa, nghĩ rằng học trường nào cũng giống nhau, cũng không nên cho rằng việc tham

khảo các trường mầm non là dư thừa, vì thực sự có một vài giáo viên mầm non không được bồi dưỡng trình độ chuyên môn một cách chuyên nghiệp, họ không yêu trẻ, bản thân họ khi gặp tâm trạng không tốt hoặc mệt mỏi sẽ vì cảm xúc cá nhân mà ảnh hưởng đến trẻ, và có khả năng sử dụng những hình thức bạo hành như uy hiếp, dọa nạt, trách mắng, trừng phạt đối với trẻ.

Ngoài ra có trường mầm non yêu cầu trẻ ngồi một chỗ và học tập bằng trí não, điều này khiến trẻ không thể không học thuộc lòng để hoàn thành yêu cầu của giáo viên, việc này sẽ làm cho khả năng học tập và năng lực tư duy trí não của trẻ trong tương lai đều bị cố định hóa trong hình thức thụ động ngay từ những năm tuổi thơ. Trong khi đi tìm hiểu trường cho con, mẹ hãy lưu ý xem nội dung được thiết kế trong môi trường mầm non đó có đứng từ góc độ của trẻ hay không, hãy suy nghĩ vì trẻ, xem thái độ của trẻ là hoạt bát năng động, thoải mái, hay là lo lắng căng thẳng, từ đó có thể nhìn ra trường mầm non đó có thích hợp để trẻ vào học hay không. Đương nhiên, tất cả còn nằm ở yêu cầu của chính bản thân phụ huynh, dù cho phụ huynh có yêu cầu thế nào, nghiên cứu về lịch sử phát triển nhân loại đã xác định, giai đoạn trẻ thơ là thời kỳ phát triển những tố chất tự nhiên của nhân loại, giáo dục trẻ tốt nhất nên tạo cho trẻ một nền tảng có thể mở ra, chứ không phải bị giam cầm.

Chương 3
Chuẩn bị cho trẻ đi mẫu giáo

Ngày trước, khi thấy bạn bè và đồng nghiệp xung quanh suốt ngày than vãn, lo lắng chỉ vì chuyện đi học mẫu giáo của con cái, Ôn Na còn chê cười họ, nhưng bây giờ khi thực sự đối diện với vấn đề này, bản thân cô còn lo lắng hơn họ gấp bội lần. Sau khi tìm hiểu về các trường mẫu giáo, nghiên cứu rất nhiều tài liệu liên quan đến giáo dục mầm non và phát triển tâm lý trẻ em, trong lòng cô càng cảm thấy băn khoăn và rắc rối. Lúc này quan điểm của hai vợ chồng đã bắt đầu nảy sinh những mâu thuẫn nghiêm trọng, có lúc gần như bế tắc, nhiều khi cô có cảm giác như chỉ có một mình cô lo lắng cho sự phát triển và hạnh phúc tương lai của con.

Nghĩ đến những điều đó, Ôn Na cảm thấy rất tức giận chồng mình, tại sao anh ấy chỉ nghĩ đến việc làm thế nào để thuận tiện cho công việc của mình, chỉ nghĩ đến cảm giác của bản thân, mà không nghĩ cho đứa con gái của họ. Ôn Na cho rằng, người lớn đã trưởng thành, sẽ tự có sức đối phó với những chuyện không vui và khó chịu, hơn nữa người lớn cũng có khả năng phân tích và biết cách thay đổi khó khăn, nhưng bọn trẻ thì không thể. Nếu đã là cha mẹ, việc đầu tiên cần làm chính là nên xem xét việc phải chăm sóc con cái như thế nào, chứ không nên ích kỷ, chỉ biết suy nghĩ cho bản thân.

Thế là Ôn Na quyết định thực hiện công tác tư tưởng với ông xã, cuối cùng cô cũng thuyết phục được chồng đồng ý chuyển nhà đến địa điểm có khoảng cách gần hơn với hai ngôi trường mầm non mà cô định đăng ký cho con vào học. Thực tế, chồng cô không muốn chuyển nhà cũng là điều dễ hiểu. Hàng ngày, anh ấy đi sớm về muộn, công việc rất bộn bề, vất vả. Nếu

chuyển nhà đến chỗ mới, anh ấy sẽ phải lái xe mất một tiếng đồng hồ để đến chỗ làm, hơn nữa khu vực chỗ anh ở nổi tiếng là tắc đường. Nếu muốn đến cơ quan đúng giờ, bắt buộc anh phải dậy từ sáu giờ sáng. Nhưng nếu đi như vậy, khoảng bảy giờ rưỡi đã đến chỗ làm, trong khi giờ làm ở cơ quan bắt đầu từ chín giờ sáng. Nếu chọn giờ đi làm thích hợp là tầm bảy rưỡi, lúc này trên đường đi đã bị tắc xe rồi. Nếu tám giờ mới xuất phát, chắc chắn sẽ muộn làm. Hiện nay chồng cô đang là trụ cột chính trong gia đình, nếu như chuyển nhà, ngày ngày nhìn thấy chồng tan làm về nhà trong bộ dạng mệt mỏi, cô cũng cảm thấy đau xót. Tuy nhiên mục đích của việc chuyển nhà là vì con, nên thấy chồng không đồng ý, cô cũng cảm thấy bế tắc. Một bên là chồng, một bên là con gái, sau khi đắn đo suy nghĩ, cô đành phải hạ quyết tâm, để cho ông xã chịu thiệt thòi.

Sau khi đưa ra quyết định như vậy, ngày ngày mỗi lần chồng đi làm về, Ôn Na lại đon đả dùng hết lời lẽ để thuyết phục chồng. Có hôm chồng cô vô cùng tức giận, thậm chí còn đạp cửa bỏ đi. Ôn Na ngồi trong nhà khóc lóc rất lâu, khiến cho Tiểu Tây cũng cảm thấy sợ, con bé lon ton chạy đi lấy khăn giấy lau nước mắt cho mẹ, rồi vòng tay ra ôm mẹ, vỗ về an ủi mẹ giống như mẹ vẫn hay làm với con bé. Tình cảm của con càng làm Ôn Na kiên quyết nhất định phải cho con đi học ở một trường mầm non có thể khiến mình an tâm.

Ôn Na đang ngủ bỗng chợt tỉnh giấc, cô quay sang thấy chồng vẫn nằm ngủ say, trong lòng thầm nghĩ, cứ bắt buộc phải cho con đi học mẫu giáo mới được sao? Ngày xưa, những thiên tài hay nhân tài ưu tú của thế giới đâu có đi học mẫu giáo mà vẫn xuất sắc. Không biết trường mầm non là sản phẩm xuất hiện từ bao giờ, nhưng lẽ nào không học mẫu giáo thì trẻ không thể phát triển và trưởng thành ư? Liệu không cho trẻ đi học mẫu giáo có được không? Nghĩ đến điều này, Ôn Na chỉ biết thở dài, rõ ràng cách nghĩ đó là không thực tế.

Lời khuyên

Ở đây, tôi chỉ viết về thái độ tâm lý của cha mẹ khi cho con đi học mẫu giáo, và đưa ra một ví dụ điển hình là việc chuyển nhà. Tùy vào hoàn cảnh gia đình, điều kiện làm việc, vợ chồng nên có sự bàn bạc và thống nhất. Hạn chế tình trạng chỉ vì việc chuyển nhà cho con mà dẫn tới việc vợ chồng "cơm không lành, canh không ngọt".

1. Trẻ có nhất thiết phải học mẫu giáo không?

Ôn Na vào các trang diễn đàn cha mẹ, để xem các bà mẹ khác nghĩ thế nào về vấn đề này.

Có một người viết: "Hiện tại tôi đang rất phân vân. Tôi luôn muốn đứa con của mình được tiếp xúc với nhiều bạn nhỏ khác. Tuần trước, tôi dẫn nó đến tham quan một trường mầm non tư thục song ngữ, lúc đó tôi vào dự giờ của lớp học dự bị, không khí rất nghiêm túc, tất cả bọn trẻ đều ngồi ngay ngắn thẳng hàng, một giáo viên trẻ đứng trước mặt cầm vòng tròn vẽ đủ màu sắc và hỏi học sinh đó là những màu gì. Có trẻ xung phong trả lời, có trẻ ngồi im thin thít. Sau khi xem qua một vòng (lớp dự bị, lớp nhỏ, lớp lớn), tôi nhận thấy không một đứa trẻ nào có vẻ mặt vui vẻ tươi cười, ngoại trừ cậu con trai của tôi là tỏ ra phấn khích. Khi tôi hỏi những người xung quanh, họ đều nói trường mẫu giáo bây giờ là như vậy".

Một bà mẹ khác tâm sự: "Con bé nhà tôi đi học mẫu giáo được đúng một tuần, sau đó nó nhất quyết sống chết không chịu đi. Bây giờ cứ hễ nhắc đến trường mẫu giáo, nó liền khóc toáng và giãy nảy lên giống như bị châm kim. Tôi cứng rắn bắt nó đến trường, thì nó càng khóc lớn và cứ nhìn theo tôi. Ở trong lớp nó không chịu giao lưu, chỉ ngồi im thin thít như một đứa trẻ tự kỷ. Đến giờ tan học, nhìn thấy ai đến đón cũng khóc òa lên giống như phải chịu áp bức rất lớn. Sáng dậy nó không ăn uống, không rửa mặt, lúc nào cũng nói muốn đi ngủ. Thực sự là bực đến phát điên! Tôi có nên để mặc con, lúc nào nó muốn học mới cho đi nhà trẻ không? Với tình trạng này, tôi muốn để con ở nhà, không cho đi nhà trẻ nữa".

Thêm một bà mẹ nữa chia sẻ: "Tôi đăng ký tham gia lớp bồi dưỡng dành cho cha mẹ và bé của trung tâm giáo dục sớm. Nhưng tôi cảm thấy ở trung tâm chỉ có thể học được một số hình thức về lý luận và quan niệm giáo dục trên mặt lý thuyết, chứ chưa nắm bắt được cốt lõi. Sau khi con gái được 28 tháng tuổi, tôi bắt đầu tìm trường mầm non cho con đi học. Tôi đã thử tìm hiểu một số trường mầm non gần nhà, dù là học phí cao hay thấp, nhưng đó đều là những trường mầm non kiểu truyền thống. Cuối cùng, tôi lựa chọn một ngôi trường công lập. Lúc mới đi học, con bé không hề khóc lóc. Nhưng giáo viên trong trường vô cùng nghiêm khắc, họ áp dụng rất nhiều biện pháp dọa nạt, uy hiếp để trừng trị những trẻ "không vâng lời", ví dụ như dọa gọi cảnh sát đến bắt, hay nhốt vào phòng tối. Hơn nữa, vấn đề

chủ yếu là giáo viên và phụ huynh không chủ động giao lưu với nhau... Sau đó tôi tham khảo thêm một vài trường mầm non khác, các cách quản lý và giáo dục về cơ bản cũng không khác nhau nhiều. Tôi không đi làm theo giờ hành chính, nhưng thời gian làm việc của tôi và chồng có bổ sung, hỗ trợ lẫn nhau. Thông thường chỉ có một đến hai ngày trong tuần tôi đi làm cả ngày. Do đó quan điểm hiện nay của tôi là không cần cho con đi nhà trẻ. Bởi vì tôi cảm thấy trẻ sẽ phải chịu những tổn hại khá lớn về mặt tâm lý khi đi học. Tôi muốn hai vợ chồng cùng tìm tòi và học hỏi các nội dung giáo dục ở trường mầm non, sau đó tự dạy lại cho con mình. Khi nào đến tuổi học mẫu giáo lớn mới cho con đến trường. Để con mình không bị tách biệt so với những đứa trẻ khác. Mọi người thấy như vậy có ổn không? Tiện đây tôi kể luôn chuyện này, gần đây có một trường mầm non tổ chức cuộc thi ăn cho học sinh, trẻ nào ăn nhanh nhất sẽ được tặng quà. Trong khu nhà chúng tôi có một bé trai nổi tiếng là ăn uống chậm chạp, thường xuyên bỏ bữa, nhưng từ khi có cuộc thi đó, cậu bé đã thay đổi, thậm chí mẹ cậu bé còn khoe với vẻ sung sướng ngạc nhiên: "Thằng bé nhà tôi trước đây ăn uống chậm rề rề, thế mà bây giờ nó ăn còn nhanh hơn tôi". Sau khi nghe xong tôi cảm thấy rất kỳ cục, không hiểu bồi dưỡng thói quen ăn uống nhanh thì có gì hay ho, chỉ làm ảnh hưởng xấu đến dạ dày.

Một vài ưu điểm khi chăm sóc con ở nhà:

Ưu điểm đầu tiên: Cũng chính là ưu điểm lớn nhất, khi nuôi con ở nhà, mẹ có thể áp dụng chế độ ăn uống khoa học phù hợp với trẻ, nhất là đối với những trẻ có sức đề kháng yếu. Bởi vì môi trường ăn uống không thích hợp ở trường mầm non có thể gây ra sức ép tâm lý cho trẻ hoặc làm giảm khả năng miễn dịch của trẻ.

Ưu điểm thứ hai: Có thể nắm bắt được tình trạng tâm lý, xu hướng hành động của trẻ. Những chuyện không tốt xảy ra ở trường mầm non có thể ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý trẻ. Do mỗi đứa trẻ có cá tính và sức chịu đựng khác nhau, nên có rất nhiều trường mầm non khi xử lý tình huống, chỉ đứng từ góc độ quản lý để đánh giá tình hình, rồi áp dụng một số biện pháp quản lý khắt khe. Các cách quản lý kiểu này luôn khiến trẻ phải chịu một sức ép tâm lý khá nặng, ví dụ như trẻ muốn đi tiểu sẽ không dám nói, hay muốn uống nước nhưng nếu chưa đến giờ cho phép sẽ không dám xin.

Tuy nhiên cũng có một vài điểm bất lợi rõ rệt khi không cho trẻ đi học mẫu giáo.

Thứ nhất: Thiếu môi trường rèn luyện tính tự lập cho trẻ. Ở trong nhà không có môi trường cạnh tranh lẫn nhau giữa những người bạn cùng lứa, cộng thêm sự nuông chiều của cha mẹ, nên dù ít hay nhiều cũng sẽ ảnh hưởng đến tốc độ bồi dưỡng khả năng tự lập của trẻ.

Thứ hai: Thiếu môi trường hoạt động tập thể học tập lẫn nhau, thúc đẩy lẫn nhau. Vì ở trường mầm non có rất nhiều bạn bè cùng vui chơi sinh hoạt, cùng ca hát nhảy múa. Đây là một môi trường rất có lợi đối với sự phát triển của trẻ. Nếu học tập ở nhà, trẻ không có được môi trường như vậy, hơn nữa rất ít phụ huynh biết cách tạo ra những môi trường giống như vậy. Điều này làm mất đi một con đường học tập cho trẻ.

Thứ ba: Thiếu môi trường giao lưu với bạn bè cùng trang lứa. Đa số các gia đình hiện nay đều có ít con, ngay từ nhỏ đã sống cùng người lớn, vì thế môi trường giao lưu trò chuyện của trẻ hầu hết là với người lớn chứ không có bạn bè cùng lứa tuổi. Trong khi đó, hoạt động và khả năng sáng tạo của người lớn chỉ có hạn, không đủ để gây ảnh hưởng đến trẻ hay cho trẻ cơ hội học tập phong phú.

Vì thế, nên hay không nên đi học mẫu giáo mới là vấn đề đáng bận tâm nhất của các bà mẹ. Lúc nào họ cũng muốn ở bên cạnh con, nhưng thực tế là không thể, dưới đây là một vài lời khuyên tổng kết đối với chuyện có nên cho con đi nhà trẻ hay không?

Trước tiên, nếu như trẻ đã đi học mẫu giáo, cần phải biết tâm trạng của trẻ khi đi học có vui hay không, đến lớp có bạn bè chơi cùng không, sau khi xa mẹ có cảm thấy sợ hãi và lo lắng không, thái độ của trẻ khi bị giáo viên phê bình như thế nào. Tìm hiểu về tình hình thực tế, giúp đỡ trẻ xóa bỏ nỗi sợ hãi, mở rộng niềm vui ở trường mới có thể khiến trẻ thích thú đi học.

Thứ hai, nếu quyết định không cho trẻ đi học mẫu giáo, mà để ở nhà cho cha mẹ dạy dỗ, cần phải đánh giá khả năng giáo dục của phụ huynh, xem xét môi trường xung quanh trẻ có bạn bè không, liệu trẻ có thường xuyên tiếp xúc với thế giới bên ngoài không, trẻ có thể đạt được sự phát triển toàn diện trên các lĩnh vực như trí tuệ, tâm lý, giao tiếp không... Điều quan trọng nhất là, môi trường giáo dục trong gia đình có thoải mái, tự do để giúp trẻ nâng cao năng lực bản thân không. Ngoài ra, cha mẹ cần nghiêm khắc với trẻ, không được để trạng thái tâm lý của trẻ khống chế mình. Điều mà trẻ cần là sự giúp đỡ, chứ không phải biến trẻ thành "ông hoàng, bà chúa" của cả gia đình.

Thứ ba, cha mẹ có thời gian ở bên trẻ, cùng trẻ tiến hành các phương pháp giáo dục sớm, nhằm khơi gợi tiềm năng của trẻ.

Có số liệu nghiên cứu cho thấy, cho trẻ đi học mẫu giáo có thể giúp trẻ đạt được sự phát triển toàn diện trong tất cả các lĩnh vực như rèn luyện thói quen tốt, bồi dưỡng năng lực tự kiểm soát bản thân, khai thông trí tuệ và đặc biệt là kỹ xảo và năng lực giao tiếp. Nếu cho trẻ ở nhà đến khi hết giai đoạn mẫu giáo, sự phát triển về những lĩnh vực này chỉ có thể đạt được hiệu quả ở một mức độ nhất định. Do đó, nếu như có điều kiện, cha mẹ cần phải cho trẻ đi học mẫu giáo. Ở trường mầm non, trẻ không chỉ được đào tạo và bồi dưỡng những thói quen học tập tốt, mà còn có thể tự mình hòa nhập vào xã hội, trong khi đó môi trường giáo dục gia đình không thể mang lại điều này.

Thực ra, không nhất thiết phải bắt trẻ đi học mẫu giáo, nhưng sớm muộn gì trẻ cũng phải hòa nhập vào xã hội, vào cộng đồng, vào cuộc sống tập thể. Gia đình chỉ là bước đầu tiên của hình thức xã hội hóa, vậy còn bước thứ hai, thứ ba thì sao?

Ôn Na cảm thấy mạng internet quả đúng là một nơi giao lưu đầy tiện ích. Sau khi đọc những bài viết của các bà mẹ trên diễn đàn, cô ngồi đọc ý kiến của một vị hiệu trưởng trường mầm non. Nội dung của bài diễn thuyết này liên quan đến vấn đề mỗi một giai đoạn khác nhau ở trường mầm non sẽ mang đến cho trẻ những sự hỗ trợ khác nhau, trong đó có đề cập đến chuyện trẻ có nên học mẫu giáo hay không.

Ông vừa ghi hình vừa giải thích:

"Trong đoạn băng này ghi lại hai kiểu trạng thái sống. Trạng thái thứ nhất, là cuộc sống tập thể của các thổ dân trong một bộ lạc nguyên thủy ở Châu Phi. Gia tộc này sinh sống cùng nhau suốt mấy chục đời, trong nhà có rất nhiều trẻ con, trông chẳng khác nào một lớp học hỗn độn. Nhưng gia tộc họ chỉ có đúng một căn nhà làm bằng cỏ tranh. Đến buổi tối, cả người lớn lẫn trẻ em xếp hàng nằm ngủ, đầu hướng ra ngoài, chân hướng vào trong. Họ không nuôi trồng thực vật, thức ăn hàng ngày chủ yếu là từ thiên nhiên, số thức ăn đó hoàn toàn có thể đáp ứng đủ cho tất cả mọi người. Tụi trẻ con ngay từ nhỏ đã luôn ở cùng người lớn, chúng học các kĩ năng sinh tồn từ chính người lớn trong gia đình...

"Cách giáo dục trẻ con mà các bộ lạc này áp dụng chính là phương pháp

giáo dục hiệu quả nhất trên thế giới, đó chính là kết hợp giữa lý thuyết với thực tiễn. Bọn trẻ rất ham mê học hỏi, rất chuyên tâm, còn cha mẹ chưa bao giờ chỉ trích bọn trẻ vì bất cứ lý do nào, càng không vì sự sinh tồn trong tương lai của trẻ mà khiến chúng ngay từ nhỏ đã không biết điều gì là hạnh phúc...

"Bọn trẻ rất vâng lời, luôn vui vẻ, chúng cùng nhau tạo ra rất nhiều trò chơi, đồ chơi thú vị nhằm thỏa mãn nhu cầu vui chơi của bản thân, nhưng cũng tham gia lao động cùng với những người lớn trong gia đình từ khi còn rất bé, chúng chưa bao giờ cảm thấy công việc đang làm là vì gia đình hay làm cho người khác...

"Giữa những người lớn trong gia tộc chưa bao giờ xảy ra xung đột xích mích, họ không to tiếng cãi vã, càng không đánh nhau, gây gổ. Cho nên bọn trẻ hầu như không biết sử dụng bạo lực đối với người khác. Họ cứ sống như vậy hết đời này qua đời khác, lịch sử tồn tại của họ trên Trái Đất này còn dài hơn bất cứ một dân tộc nào trong thế giới văn minh..."

"Trạng thái sống thứ hai, đó là ở một thành phố lớn hiện đại hóa, cách bộ lạc thổ dân kia khoảng chừng 600.000 mét. Sáng sớm, những người sống trong thành phố này đều buộc phải ra khỏi nhà mình, để tiết kiệm thời gian, họ phát minh ra rất nhiều phương tiện giao thông thay thế khi đi trên đường. Những phương tiện này mỗi tháng lại phải chi tốn rất nhiều tiền bạc để chăm sóc, bảo dưỡng, cho nên họ càng phải kiếm nhiều tiền hơn. Để có thể an toàn lưu thông trên đường trong nhiều năm, họ tránh va chạm vào nhau, rồi họ phát minh ra luật giao thông, các quy luật này rất phức tạp, và phải mất một thời gian mới có thể học được. Vì muốn xóa tan những sự khó chịu do công việc hàng ngày gây ra, họ càng phải kiếm nhiều tiền để khiến cuộc sống của mình trở nên thoải mái hơn. Do đó, họ bắt buộc phải nâng cao hiệu quả công việc, tăng thời gian làm việc nhiều hơn, nhanh hơn. Từ đó, họ tiếp tục phát minh ra các loại máy móc. Họ phải để cho con cái mình đến một nơi được gọi là trường học ngay từ khi con nhỏ, rồi học liên tiếp suốt mười mấy năm, để có thể thích ứng với cuộc sống trong tương lai..."

"Có người phát hiện rằng kiểu sống trong xã hội văn minh thế này không hề có lợi đối với sự phát triển của trẻ. Để có thể chăm sóc tốt cho trẻ, rất nhiều bà mẹ đã không ngần ngại từ bỏ công việc và vị trí xã hội của mình. Điều này vốn dĩ là một việc rất tốt, trẻ em cần phải được mẹ chăm

sóc cho đến khi chúng đến tuổi học tiểu học, sau đó mẹ có thể yên tâm đi làm. Nhưng chúng ta thấy rằng, từ vấn đề này lại xuất hiện thêm một trạng thái sống khác.

Những bà mẹ trẻ tuổi chấp nhận ở nhà chăm sóc con cái, và họ cảm thấy mình cần phải được báo đáp với những gì đã bỏ ra suốt ngần ấy năm, sự báo đáp mà họ cần chính là đứa con do mình tận tay chăm sóc nhất định phải vô cùng xuất sắc. Tuy nhiên, do chưa có kinh nghiệm, còn cách làm của thế hệ trước truyền lại đã không còn thích hợp với môi trường xã hội và cuộc sống hiện đại ngày nay, khiến họ cảm thấy rất mơ hồ, đến mức lo lắng, buồn rầu, sau đó lại nảy sinh ra nhiều vấn đề, cách giải tỏa của họ là trút lên người nhà, đặc biệt là đối với những ông chồng của họ, khiến bầu không khí gia đình trở nên xấu đi. Chính bầu không khí này sẽ gây ra những tổn hại đối với trẻ. Nếu trẻ sống trong một gia đình như vậy, nó sẽ ỷ lại mẹ, tính tình trở nên nhút nhát, sức khỏe yếu kém, quá nhạy cảm..."

"Họ cố gắng, nỗ lực nghĩ ra mọi biện pháp, họ tự cho rằng làm thế này tốt với mọi người, thì cũng tốt với con mình. Thế là họ không ngừng chạy theo các phương pháp giáo dục, học được gì đều lấy trẻ ra thử nghiệm, vài ngày học tự nhiên, vài ngày học hát, vài ngày học toán, vài ngày học đàn, vài ngày học kể chuyện... Khi còn nhỏ, trẻ nghe theo yêu cầu của cha mẹ biểu diễn những gì đã học được trước mặt người khác, bởi vì điều này sẽ khiến mẹ cảm thấy vô cùng tự hào. Sau này khi lớn hơn một chút, mới phát hiện ra vấn đề không ổn. Đến khi trẻ thể hiện trước mặt mọi người, nếu không nhận được sự khen ngợi, chúng sẽ cảm thấy thất vọng, từ đó sẽ nghĩ ra các cách để thu hút sự chú ý của người khác, chứ không chuyên tâm đi sâu vào một lĩnh vực, cũng không đầu tư công sức để làm tốt một việc khó. Khi trẻ năm sáu tuổi, khả năng không còn tương xứng với lứa tuổi nên không thể khiến người khác kinh ngạc, do từ nhỏ thu nạp quá nhiều kiến thức, nên thiếu rèn luyện về năng lực ý chí và khả năng thực hành. Điều này sẽ khiến trẻ không thể nào hoàn thành tốt nhiệm vụ xã hội, chúng phát hiện thấy bản thân mình không giống với người khác, rồi bắt đầu tìm kiếm căn bệnh của người khác, phóng đại và khoa trương một vài thành công nhỏ của bản thân. Đến lúc này muốn chữa trị một số "căn bệnh" xấu cho trẻ là việc rất khó..."

"Hiện nay, ngày càng có nhiều bà mẹ lựa chọn cách nghỉ hết thời gian cho phép đối với sản phụ rồi đi làm lại. Lúc này đứa trẻ mới được khoảng bốn năm tháng tuổi, nên rất dễ gần gũi, gắn bó với người khác, nếu để ông

bà hoặc báo mẫu chăm sóc trẻ sẽ không có gì phải quá lo lắng. Những bà mẹ thuộc nhóm này không bị mất đi vị trí xã hội của mình, không phải vứt bỏ công sức học tập suốt mười mấy năm cùng với thành quả lao động trước đó, cho nên xét về phương diện này không có vấn đề gì to tát".

Vị hiệu trưởng nhắc nhở các bậc phụ huynh thuộc nhóm đi làm sau khi sinh: "Có hai điều mà các bà mẹ công sở cần phải chú ý khắc phục. Đầu tiên, loại bỏ cảm giác áy náy có lỗi với đứa trẻ, rồi mong muốn bù đắp bằng cách sau khi về đến nhà thì ôm ấp trẻ, đáp ứng mọi yêu cầu của trẻ, bỏ qua những lỗi lầm, không nghiêm khắc trừng phạt các thói quen xấu... Điều này khiến trẻ luôn cảm thấy mỗi khi mẹ tan làm mới là thời khắc hạnh phúc nhất, nên hàng ngày chỉ mong ngóng được gặp mẹ. Thứ hai, không chú ý hướng dẫn người chăm sóc trẻ, để mặc họ tùy ý áp dụng những phương pháp không tốt đối với trẻ".

Ngài hiệu trưởng còn khuyên rằng: "Nếu như không thể đáp ứng đủ nhu cầu phát triển của trẻ, hoặc không có người nuôi dạy trẻ, thì cho trẻ đi học mẫu giáo là tốt nhất.

Ôn Na quyết định lựa chọn cách cho con đi học mẫu giáo, vì cô thấy vị hiệu trưởng kia nói rất có lý: "Trường mầm non là một môi trường có sự chuẩn bị, còn gia đình lại là một môi trường thiếu sự chuẩn bị. Ở trường mầm non, ngoài việc chuẩn bị các điều kiện vật chất phục vụ cho sự phát triển của trẻ, còn có sự chuẩn bị về các điều kiện xã hội phong phú, để trẻ có thể sống chung với những người bạn khác giới, khác tuổi và khác tính cách ngay từ nhỏ, giúp trẻ xây dựng lòng tin đối với người khác khi hòa nhập vào xã hội, vì vậy cho trẻ đi học mẫu giáo là một việc rất đáng làm".

Một chuyên gia cho rằng, nếu để trẻ ngoài sáu tuổi mà vẫn chưa từng trải nghiệm giao lưu với các bạn khác, sau này đứa trẻ đó sẽ gặp khó khăn trong quá trình giao tiếp, thậm chí là sợ nói chuyện, né tránh chỗ đông người. Hoặc có thể muốn giao tiếp, nhưng do thiếu kĩ năng nên rất dễ bị thất bại. Sau khi thất bại, sẽ rất nhanh chóng vứt bỏ nỗ lực muốn giao lưu, kết bạn.

Lời khuyên

Nếu như các bậc phụ huynh hiểu biết đủ về trẻ, sẽ vừa biết cách làm thế nào để giúp trẻ đạt được sự phát triển, vừa có thể tập hợp

thêm khoảng mười đứa trẻ nữa để bồi dưỡng cùng nhau, như vậy trẻ có thể không cần đi học mẫu giáo. Thực tế các bậc phụ huynh cho bọn trẻ ở cùng nhau để chúng tự chơi, còn người lớn ngồi nói chuyện, buổi sáng chơi khoảng hai ba tiếng, buổi chiều hoạt động chân tay chừng một, hai tiếng, đây chính là hình thức học mầm non tại gia. Nhưng nếu gia đình nào chỉ có một con, hơn nữa lại để ông bà hoặc bảo mẫu chăm sóc, không thường xuyên giao lưu với những người xung quanh, đến khi cho trẻ ra ngoài, nó sẽ không thể vui đùa với những đứa trẻ khác trong thời gian dài, không biết cách hòa mình vào tập thể, đám đông. Chính điều này sẽ gây trở ngại cho sự phát triển năng lực mang tính xã hội và việc tìm hiểu bạn bè của trẻ, vì thế cho trẻ đi học mẫu giáo vẫn có lợi hơn so với ở nhà.

So sánh với gia đình, trường mầm non là một môi trường có sự chuẩn bị, còn gia đình là một môi trường sinh hoạt tự nhiên. Nếu như trẻ trưởng thành trong môi trường sinh hoạt tự nhiên, nhưng đồng thời vẫn nhận được sự giúp đỡ từ môi trường có sự chuẩn bị, thì quá trình phát triển của trẻ mới đạt được sự hỗ trợ chắc chắn. Do đó nếu trẻ sống trong môi trường không có sự chuẩn bị, cần phải cho trẻ đi học mẫu giáo mới là điều hợp lý.

2. Trước khi trẻ đi học mẫu giáo cần chuẩn bị những gì?

Ôn Na đến trường mầm non làm thủ tục nhập học cho Tiểu Tây, sau đó tìm nhà và thu dọn đồ đạc. Chỗ ở mới của gia đình cô là một khu dân cư bình dân, không có nhiều xe qua lại trên đường, dân số cũng tương đối, hầu hết đều là dân mới di cư, việc sinh hoạt cũng rất thuận tiện.

Tiểu Tây có vẻ chưa thích nghi với môi trường mới, hàng ngày cô bé cứ đòi mẹ cho về nhà cũ không biết bao nhiêu lần, mặc dù sau khi chuyển đến nhà mới, Ôn Na đã cố gắng sắp xếp bày biện đồ đạc giống như ở nhà cũ, nhưng vốn dĩ bố cục của hai căn nhà khác nhau, nên nhìn đi nhìn lại vẫn thấy không giống nhà cũ của mình. Cô đã nhiều lần nhắc con gái rằng đây là nhà mới của chúng ta, nhưng cứ đến tối con bé lại nhõng nhẽo đòi về nhà cũ.

Ôn Na tính rằng khi nào con gái quen với căn nhà mới, lúc đó cô mới cho con đi học mẫu giáo. Vì trường mầm non cho Tiểu Tây vào học cũng

nằm trong khu dân cư, liệu con bé có nghĩ đó là một căn nhà mới khác hay không. Nếu như Tiểu Tây chưa thích nghi với nhà mới, lại cho con bé đi học ở một môi trường hoàn toàn lạ lẫm như trường mầm non và cùng sinh hoạt với những người mới, con bé càng không thích ứng nổi.

Dù thế nào đi chăng nữa, nếu để cô bé vào môi trường mới theo kiểu gia đình, sẽ dễ dàng và thoải mái hơn so với môi trường giống như ở trường mầm non. Đợi sau này con bé lớn hơn một chút sẽ cho tham gia vào môi trường giáo dục nghiêm túc, như vậy con bé sẽ không cảm thấy lo lắng và sợ hãi.

Ôn Na đã giao hẹn với chủ nhiệm trường mầm non, đến khi nào Tiểu Tây thích nghi với nhà mới khoảng một tháng sẽ cho con đi học. Đồng thời, để giúp con quen với môi trường giáo dục trước khi vào học, sáng nào cô cũng dẫn con đến khu trường học, hai mẹ con đứng ở một góc nhìn các bậc phụ huynh khác đưa con mình đến trường, Ôn Na chỉ về phía đó rồi nói với con: "Đó là trường mầm non, vài ngày nữa con cũng sẽ vào đó học giống như các bạn kia".

Ôn Na không biết làm như vậy có tác dụng gì không, nhưng trong trường có bố trí lớp học dành riêng cho cha mẹ và con cái, cho phép học sinh của trường đến đây cùng cha mẹ để luyện tập làm quen với môi trường mới vào thứ Bảy, Chủ nhật hàng tuần.

Sau khi cùng Tiểu Tây đứng xem trường mầm non, trên đường về nhà, Ôn Na vừa đi vừa nghĩ đến một ngày phải đưa con đến trường, rồi một mình ra về, trong lòng cô lại cảm thấy hoang mang. Cô không thể nào tưởng tượng ra cảm giác sau hơn hai năm, lần đầu tiên cô phải để con ở trong một môi trường mới không quen thuộc cùng với những con người hoàn toàn xa lạ. Cô hình dung ra khuôn mặt đáng thương của con bé đứng ở cửa lớp, giang đôi bàn tay bé nhỏ đòi mẹ bế, chắc con bé sẽ khóc nhiều lắm. Có nhiều lúc cô cứ thắc mắc, tại sao con người phải trải qua những tháng ngày như vậy, tại sao không thể nuôi con mình đến khi nào chúng trưởng thành giống như các loài động vật khác, được ở bên con mình cả đời.

Nhưng dù có nghĩ thế nào, cũng không thể không cho Tiểu Tây đi học mẫu giáo, bây giờ nhà cũng đã chuyển rồi, Ôn Na tự nhủ mình cần phải cứng rắn, mạnh mẽ vượt qua tình trạng này.

Cô nhận ra, nếu cha mẹ tỏ ra buồn bã, đau khổ, chán nản, sẽ gây ảnh hưởng đến tâm lý trẻ. Vì chúng cũng áp dụng những kiểu tâm trạng tiêu cực như vậy khi đối mặt với chuyện đi học của mình. Như thế chẳng khác nào cha mẹ đã chuẩn bị sẵn cho trẻ tâm lý sợ hãi và lo lắng trước khi bước chân vào môi trường mới. Ngược lại, nếu trước lúc trẻ đi học, tâm trạng của cha mẹ rất thoải mái vui vẻ, sẽ giúp trẻ không cảm thấy việc xa cách cha mẹ là điều quá nghiêm trọng và nặng nề.

Ôn Na dẫn Tiểu Tây đến lớp học dành cho cha mẹ và con cái được bốn lần, nhưng trong cả bốn lần đó, con bé không hề tiếp thu bài giảng của giáo viên. Mặc dù cô giáo có hướng dẫn tỉ mỉ, nhưng nó không làm theo, cũng chẳng trả lời câu hỏi của giáo viên. Lúc cô giáo mỉm cười và bắt chuyện, nó chỉ đứng ngây người. Khi Tiểu Tây không trả lời câu hỏi, Ôn Na lại cảm thấy rất xấu hổ. Mỗi lần như vậy, cô càng thấy bắt buộc phải cho con bé đi học mẫu giáo, để ít nhất nó cũng không vô lễ, mất lịch sự và không nhiệt tình học tập như bây giờ.

So với một vài trường mầm non cô đã tham quan cơ sở vật chất ở trường này rất hạn chế. Khi Ôn Na thắc mắc về vấn đề này, phía nhà trường giải thích rằng: "Nhiều đồ chơi không hẳn là tốt, vì như vậy có thể khiến trẻ không nhiệt tình và chủ động tham gia vào các trò chơi, các hoạt động tập thể, chúng tôi cố ý không bố trí nhiều đồ chơi, mục đích là muốn bảo vệ tính sáng tạo và trí tưởng tượng vốn có của trẻ". Ôn Na không có ý kiến gì với câu trả lời này.

Từ thứ Hai đến thứ Sáu, Ôn Na cùng con chơi trò đi học mẫu giáo. Cô lấy con gấu bông trong nhà làm mẹ, và chú dê làm con, lúc đến cổng trường mầm non, gấu mẹ dắt dê con trao cho cô giáo hươu cao cổ, sau đó để cho dê con chào tạm biệt gấu mẹ. Ôn Na bắt chước cách làm của các cô giáo ở trường, phủ một tấm vải nhỏ lên chiếc ghế để làm trường mầm non, ngày ngày gấu mẹ dắt dê con đến trường, và cô giáo hươu cao cổ sẽ đứng ở cổng trường để đón học sinh, dê con giơ chân lên để chào tạm biệt gấu mẹ. Tiểu Tây rất thích thú với trò chơi này, mỗi lần chơi xong, cô bé lại đòi mẹ làm lại lần nữa.

Hàng ngày Ôn Na vẫn duy trì dẫn con đến cổng trường mầm non, nhìn các bạn khác chạy lon ton vào trường, có nhiều lúc Tiểu Tây cũng đòi mẹ dẫn vào bên trong. Có vẻ như con bé đã bắt đầu quen dần với nơi này, hy vọng sau khi vào học sẽ không xảy ra những chuyện đáng sợ như Ôn Na

tưởng tượng.

Lời khuyên

Trước và sau khi trẻ vào học, trường mầm non sẽ hướng dẫn phụ huynh làm thủ tục nhập học, chuẩn bị dụng cụ đồ đạc và những trạng thái tâm lý cần thiết. Dựa vào kinh nghiệm của bản thân trong nhiều năm qua tôi thấy rằng, dù đã chọn được trường mầm non để gửi gắm con mình vào đó, nhưng trong thời gian trẻ đi học, điều quan trọng nhất là cha mẹ vẫn nên duy trì sự tín nhiệm đối với trường học. Nếu phụ huynh không tin tưởng, sẽ dẫn đến lo âu, buồn rầu, hay suy nghĩ, tất cả những trạng thái cảm xúc này sẽ lan truyền sang tâm lý của trẻ, khiến cho sự thích nghi với môi trường giáo dục của trẻ trở nên khó khăn hơn rất nhiều, ngoài ra còn khiến trẻ cảm thấy sợ trường học.

Chương 4
Những câu chuyện ở nhà trẻ

1. Tiếng khóc của trẻ

Vậy là cuối cùng cũng đến ngày Tiểu Tây đi học mẫu giáo, hôm đó Ôn Na đã dậy từ sáng sớm để chuẩn bị đồ đạc cho con, bao gồm quần áo, tã lót, bình nước, và cả mũ che nắng ngoài trời, sau đó cô đưa con đến trường mầm non.

Lúc mới bước vào cổng trường, Tiểu Tây chưa hề có phản ứng gì, cô bé nắm tay mẹ, bình tĩnh nhìn khắp bốn phía xung quanh. Vì nhà trường cho phép phụ huynh học cùng trẻ trong ngày đầu tiên đến lớp, nên cả ngày hôm đó Ôn Na luôn ở cạnh con gái mình. Thỉnh thoảng, Tiểu Tây tách khỏi mẹ để vui chơi ở chỗ khác, nhưng cứ chốc chốc lại quay ra, đến khi trông thấy mẹ mới yên tâm, tuy nhiên cô bé chỉ chơi được một lúc, rồi lại đến để ôm mẹ. Thậm chí còn rủ mẹ vào chơi cùng mình. Trong lúc đang nô đùa cùng với những bạn nhỏ khác, Tiểu Tây vẫn rất chú ý đến những hành động của mẹ. Có một giáo viên muốn Ôn Na lánh mặt đi chỗ khác, nhưng khi cô bé vừa phát hiện thấy mẹ chuẩn bị rời khỏi chỗ mình, đã vội vàng chạy lại ôm chầm lấy mẹ và không cho đi.

Hôm đầu tiên đi học, Tiểu Tây tè ướt hai cái quần, tất cả đều do Ôn Na tự tay thay cho con mình, cô còn liên tục đưa bình nước cho con uống, ngoài ra không thấy ai chú ý đến những việc đó. Chỉ có đúng hai lần giáo viên nói với Ôn Na rằng: “Bây giờ là giờ hoạt động ngoài trời, các em có thể ra ngoài chơi”.

Ôn Na không thể tưởng tượng chuyện gì sẽ xảy ra nếu ngày mai cô

không đến trường cùng con, Tiểu Tây biết phải tìm ai khi nó chẳng quen bất cứ người nào. Ngay cả người lớn ở hoàn cảnh đó còn bối rối huống hồ hiện tại con gái cô mới chỉ hai tuổi, nó sẽ phải đối mặt thế nào khi ở trong môi trường hoàn toàn xa lạ? Nghĩ đến điều này, tự dưng cô cảm thấy tim mình đập rất nhanh, sắc mặt dần dần nóng bừng lên, nước mắt trào ra liên tục, cô cắn môi nghiến chặt răng, cố gắng kìm nén cảm xúc.

Tối hôm đó, Ôn Na nằm trên giường nhưng không tài nào chợp mắt nổi. Cô trằn trọc suy nghĩ, băn khoăn, lo lắng. Sáng hôm sau, Ôn Na tiếp tục dậy sớm, sắp xếp đồ đạc, rồi bồng con gái ra khỏi nhà.

Lúc đến lớp, có một em bé đang đứng khóc, Ôn Na đặt Tiểu Tây xuống, rồi dặn dò: "Con ở đây chơi với bạn hoặc chơi với cô giáo nhé, chiều mẹ sẽ đến đón con". Đây là lần đầu tiên Ôn Na để con mình ở nơi lạ lẫm thế này, cô nhắc lại với con: "Con yêu, con ở trường phải ngoan nhé, chiều mẹ sẽ đến đón con". Trông thấy con gái không có chút phản ứng gì, cô nghĩ rằng chắc Tiểu Tây đã hiểu những gì mình nói, nên trong lòng cảm thấy có chút yên tâm.

Một cô giáo nhiệt tình đon đả chạy ra cửa đón cô bé, Ôn Na cố gắng tươi cười. Cô giáo ngồi xuống bên cạnh Tiểu Tây, hai tay nhẹ nhàng ôm lấy cô bé và dùng ánh mắt ra hiệu để Ôn Na ra về. Nhưng tay cô vẫn nắm chặt tay con gái, không biết làm cách nào để buông ra. Thấy vậy, cô giáo đành phải dắt tay cô bé, và đẩy tay của Ôn Na ra. Lúc đó, Ôn Na cảm thấy rất lo lắng, nhưng cô cũng chỉ biết cố gắng kìm nén để nói với con: "Tạm biệt con yêu, chiều mẹ sẽ đến đón con". Tuy nhiên, Tiểu Tây vẫn chưa kịp hiểu chuyện gì đang xảy ra, thì cô giáo đã bế vào trong phòng học, và không thấy cô bé khóc lóc gì cả.

Ôn Na cố rảo bước thật nhanh, nhưng nước mắt cô không ngừng tuôn rơi. Trông thấy nhiều phụ huynh khác đang đưa con vào lớp, cô cảm thấy có chút xấu hổ, bèn lấy tay che mặt rồi nhanh chóng ra khỏi trường. Về đến nhà, khi trông thấy đồ đạc của con gái ở trên giường, cô lao đến giường và nức nở. Sau khi khóc xong, cô cảm thấy hơi mệt, nên định chợp mắt nghỉ ngơi một chút, nhưng nằm mãi vẫn không ngủ được, cuối cùng cô quyết định dậy rửa mặt, sau đó ra khỏi nhà.

Cô cứ lững thững bước đi, vô tình đến đúng trường mầm non của Tiểu Tây đang học. Lúc đến một góc sát bên cạnh trường, cô dừng lại rồi chăm chú lắng nghe, nhưng không thấy động tĩnh gì hết, sau đó cô lẳng lặng đứng

trốn dưới cửa sổ.

Khoảng mười mấy phút sau, đột nhiên cô nghe thấy một tiếng khóc trẻ em, tiếng khóc đó hình như không phải vừa mới bắt đầu cất lên, mà là những tiếng nấc đứt quãng sau một hồi khóc rất lâu. Đây có lẽ là tiếng khóc thảm thương nhất mà cô từng nghe thấy trong suốt hai năm nuôi con, tim cô như sắp rơi khỏi lồng ngực khi nhận ra đó là tiếng khóc của con mình. Cô gục đầu vào tường, nước mắt tuôn rơi lã chã.

Cô rất nóng lòng muốn biết Tiểu Tây ở trong đó như thế nào, liệu cô giáo có bế và vỗ về con bé không. Cô tưởng tượng ra cảnh con gái mình nằm dưới đất khóc ngặt nghẽo, xung quanh có rất nhiều bước chân đi qua đi lại bên cạnh, nhưng không một bàn chân nào dừng lại để nhìn nó cả. Con bé khóc lóc thảm thiết như thế, chắc chắn là cô giáo không ôm nó vào lòng để an ủi, nếu không tại sao tiếng khóc nghe lại thương tâm đến vậy chứ? Vừa nghĩ đến những điều này, Ôn Na liền có cảm giác như máu đã dồn hết lên đầu, cô rất muốn chạy xộc vào bên trong, ôm lấy con gái mình rồi rời khỏi đó ngay lập tức.

Đúng lúc đó, một cánh cửa bỗng nhiên bật mở, làm cô giật mình, vội vàng lau nước mắt. Một người phụ nữ trung niên chừng 50 tuổi bước ra, trông thấy dáng bộ của Ôn Na như vậy, liền hỏi cô: "Cô sao thế? Con cô học trong này phải không? Chậc, trẻ con suốt ngày khóc lóc, phiền phức quá. Chỗ này vốn dĩ là khu dân cư đông đúc, không nên xây dựng trường mầm non ở đây. Chúng tôi đang chuẩn bị phản ánh vấn đề này lên cơ quan chức năng".

Ôn Na im lặng, cố kìm nén cảm xúc của mình, cô không biết phải nói gì nữa, nghe thấy những lời phàn nàn của người phụ nữ kia, trong lòng cô cảm thấy có chút lo lắng, ngộ nhỡ những hộ dân cư xung quanh không hài lòng về trường mầm non này, thì trường học sẽ phải đóng cửa ư?

Sau đó, Ôn Na sợ giáo viên trông thấy mình, cô đành phải miễn cưỡng ra về, nhưng vì vẫn tò mò muốn biết tình hình của bọn trẻ, cô lại do dự không biết có nên tìm một góc nào đó để quan sát xem thế nào không. Cô nhớ có giáo viên đã từng nói với mình: "Bọn trẻ lúc đi học mẫu giáo, hầu hết đứa nào cũng khóc, nhưng nếu nhìn thấy cha mẹ mình trốn ở gần đó, trẻ sẽ càng khóc lâu hơn. Các bậc phụ huynh bắt buộc phải cứng rắn, kiên quyết, và nên tin tưởng vào giáo viên, tin tưởng vào nhà trường. Nếu phụ huynh không có niềm tin đối với nhà trường, thì chính sự không tín nhiệm

đó sẽ ảnh hưởng đến trẻ. Đối với trẻ, ngày nào cũng phải đến nơi mà cha mẹ cho là không tốt hoặc một nơi nguy hiểm, trẻ sẽ càng cảm thấy khó chịu, dần dần thu mình và im lặng trong sự đau khổ đó, cự tuyệt giao lưu với giáo viên và các bạn khác".

Ôn Na chưa từng có kinh nghiệm trong chuyện này, cô cũng không dám đem con mình ra làm thí dụ để thử nghiệm, cho nên đành phải chấp nhận, quyết tâm tránh xa khu vực trường mầm non của Tiểu Tây.

Về đến nhà, tâm trạng Ôn Na vẫn không thể nào khá hơn, cô không muốn làm bất cứ việc gì, cũng không muốn nấu cơm, trong đầu cô lúc này chỉ chứa đầy những chuyện tưởng tượng về trường mầm non, cô hình dung ra dáng người nhỏ bé của con gái mình đang giàn giụa nước mắt nước mũi và tự thu mình ngồi trong một góc... Cô cảm thấy những lời mà giáo viên nói hầu như muốn để các bậc phụ huynh tin tưởng giáo viên, tín nhiệm nhà trường, như vậy, các bậc phụ huynh sẽ không phải giám sát theo dõi trường mầm non, cũng không cần hoài nghi về chế độ quản lý và giáo dục ở đây. Nhưng nếu là vậy, chẳng nhẽ phụ huynh vẫn không được lo lắng về những điều mình tưởng tượng ư? Có rất nhiều trường mầm non, khi để xảy ra sự cố với bọn trẻ, vì quá lo sợ nên không dám báo cáo với phụ huynh, còn trẻ về nhà cũng không nói gì, do đó cha mẹ càng không nắm rõ được tình hình thực tế, Ôn Na càng nghĩ đến điều này càng cảm thấy toát mồ hôi lạnh.

Đến khoảng hơn mười giờ, là thời gian hoạt động ngoài trời của bọn trẻ, Ôn Na không chịu đựng được nên lại chạy đến trường mầm non, cô đứng sát vào một tòa nhà gần đó và lặng lẽ quan sát. Bọn trẻ đang từ từ đi ra, chúng xếp hàng bám theo sau giáo viên, hầu hết mặt đứa nào đứa nấy đều không có chút biểu hiện gì, giáo viên đứng đó hát vang, nhưng chẳng có đứa trẻ nào hưởng ứng theo.

Cuối cùng cũng trông thấy một giáo viên bế Tiểu Tây ra, mặc dù đang bế cô bé trên tay, nhưng cô giáo lại bận trò chuyện và hướng dẫn cho những đứa trẻ khác. Tiểu Tây dường như bị biến thành một con búp bê gỗ, không biết nói năng hay cười đùa. Ôn Na cảm thấy rất đau lòng khi trông thấy cảnh tượng như vậy.

Đi được vài bước, cô giáo đặt Tiểu Tây xuống, rồi dắt tay cô bé cùng với những đứa trẻ khác đi đến một hố cát nhỏ. Bốn viền xung quanh hố cát đều được bao gạch, chiều dài khoảng chừng hai mét, bên trong đó là đất sét và

cát.

Bọn trẻ xách một chiếc xô nhỏ cùng một chiếc xẻng bằng nhựa vào hố cát ngồi chơi, Tiểu Tây đứng bên cạnh nhưng lại nhìn đi chỗ khác, nét mặt không có chút biểu hiện nào. Lúc sau, một tiếng khóc "Òa" đột nhiên vang lên, mãi một hồi lâu mới thấy một giáo viên chạy đến xem là chuyện gì xảy ra, cô giáo cúi xuống nói gì đó với Tiểu Tây, rồi dắt tay cô bé đi vào trong hố cát và bắt đầu chơi.

Nước mắt của Ôn Na không biết đã rơi ra từ khi nào, lau nước mắt xong cô càng cảm thấy đau khổ hơn, cô muốn tìm một ai đó để giãi bày ngay lúc này, nhưng biết tìm ai bây giờ? Nếu nói với chồng, chắc chắn anh ấy sẽ trách cô tại sao cứ chạy đi chạy lại và toàn lo lắng không đâu. Hơn nữa nếu chồng cô thực sự cảm thấy trường mầm non này không có trách nhiệm, anh ấy nhất định sẽ yêu cầu chuyển con về trường mầm non tư thục gần nhà, đến lúc đó tình hình có thể sẽ xấu hơn bây giờ, vì vậy Ôn Na đành phải nhẫn nhịn.

Còn sáu tiếng nữa mới đến giờ đón con, Ôn Na quay về ăn chút cơm, rồi lại ngồi thẫn thờ. Cô bật máy tính, để lên mạng tìm xem có người nào cũng đang đau khổ vì vấn đề cho con đi học mẫu giáo giống như mình không. Chuyện này là do cô quá nhạy cảm, hay đứa trẻ nào khi mới đi học mẫu giáo cũng như vậy, nên tình trạng của các bà mẹ cũng giống nhau? Ôn Na đã tìm thấy một số bậc phụ huynh có hoàn cảnh giống mình, và xem họ đã trải qua thời kỳ này như thế nào.

Một bà mẹ viết:

Con trai tôi sang năm có thể đi học mẫu giáo bốn tuổi, nhưng tôi vẫn luôn lo lắng thằng bé ban đầu đi học sẽ khóc. Ngay từ khi mới được hơn hai tuổi, ngày nào tôi cũng nói với con rằng đến trường mầm non sẽ được học nhiều kiến thức, được ca hát nhảy múa và có rất nhiều đồ chơi, có cả cầu trượt, xích đu, ngựa gỗ... Đứa trẻ nào cũng có giường riêng, bàn riêng, ghế riêng của mình và còn giải thích con phải đi học để cho cha mẹ đi làm, v.v... Bọn trẻ thường cảm thấy buồn bã và tủi thân khi thấy cha mẹ không được vào trường để chơi với mình, cho nên việc tác động trẻ theo kiểu này coi như là bước chuẩn bị tâm lý, hi vọng nó sẽ mang lại hiệu quả, đến lúc vào học mẫu giáo, trẻ sẽ cảm thấy rất thoải mái và thản nhiên.

Bà ngoại của cháu công tác ở trường mầm non đã hơn mười năm, nên cũng quá quen với những tiếng khóc của bọn trẻ lúc mới vào học. Thông thường các giáo viên không thể quản lý hết việc trẻ khóc lóc, nhịn ăn, không chịu ngủ, tè dầm... Tôi hy vọng bước chuẩn bị tâm lý này sẽ có hiệu quả, ngoài ra còn dạy trẻ học cách tự đi vệ sinh, tự mặc quần áo, tự cầm thìa xúc cơm... như vậy không chỉ làm giảm bớt nỗi phiền phức cho giáo viên mà còn giúp trẻ biết cách tự chăm sóc bản thân, tất cả những điều đó đều do bà ngoại của cháu dạy tôi.

Bà mẹ khác tâm sự:

Tôi xin trình bày phương pháp của bản thân mình.

1. Tôi cho con tham gia bồi dưỡng ở lớp dành cho cha mẹ và con cái ngay tại trường mầm non đăng ký học sau này khoảng nửa học kỳ, để con thích nghi dần với môi trường ở đây và quen với cuộc sống có giáo viên.

2. Hiện tại, ngày nào tôi cũng kể cho con nghe một ngày ở trường mầm non bắt đầu như thế nào, và phải làm những việc gì.

3. Tôi nói với con rằng lúc con đi học, cha mẹ phải đi làm, và thỉnh thoảng dẫn con ghé qua cơ quan làm việc của cha mẹ vài lần.

4. Trường mầm non chỗ tôi không cho cha mẹ vào học cùng các con, nên trước khi nhập học khoảng một ngày, tôi có dẫn con đến trường để nhận lớp học, các vị trí để đồ và chỗ đi vệ sinh.

Những việc làm của các bà mẹ kể trên, Ôn Na đều đã làm hết, vậy tại sao con gái cô vẫn khóc?

Sau khi đọc các bài viết trên mạng, tư tưởng suy nghĩ của Ôn Na dần chuyển sang vấn đề về tình cảm giữa cha mẹ và con cái. Liệu có phải cho trẻ đi học ở một trường mầm non tốt thì trẻ sẽ không khóc? Mẹ không nên thấy con mình khóc mà nghi ngờ trường đó chăm sóc không chu đáo? Hay trường đó không tốt? Mẹ không nên nảy sinh nhiều suy nghĩ tiêu cực, không nên tức giận với giáo viên của con? Ôn Na nghĩ, mặc dù lúc mới vào trường, Tiểu Tây vẫn ngơ ngác chưa biết gì, nhưng sau khi cô rời đi, một mình con bé sẽ ra sao? Giá mà hàng ngày có thể tận mắt nhìn thấy Tiểu Tây ăn uống thế nào? Ngủ thế nào? Đi vệ sinh thế nào? Ngộ nhỡ con bé tè dầm

ra quần thì cô giáo sẽ làm gì? Nhìn thấy các bạn khác, con bé có khóc hay không? Rồi bọn trẻ chơi đùa như thế nào?...

Giờ tan học của bọn trẻ là bốn rưỡi chiều, nhưng khoảng ba rưỡi Ôn Na đã tới cổng trường. Chờ mãi cũng đến bốn rưỡi, sau khi tiếng chuông tan học vang lên, cô lập tức bước vội vào trường.

Lúc vào trường, cô trông thấy rất nhiều học sinh đã ăn xong cơm, có trẻ đang đọc sách, trẻ thì nô đùa, nhưng con gái cô vẫn còn ngồi ở bàn ăn, một tay đang cầm thìa, nước mắt, nước mũi giàn giụa chảy xuống tận mồm, sắc mặt đỏ bừng bừng. Khi trông thấy dáng bộ như vậy của con gái, Ôn Na cảm thấy vô cùng đau xót.

Cô giáo ra hiệu cho Ôn Na lánh sang một bên, cô đành phải nép vào một góc để con gái không trông thấy mình. Giáo viên nhẹ nhàng nói với cô: "Hôm nay bé cũng ngoan lắm, buổi trưa cũng ăn được nhiều cơm". Trong lòng Ôn Na tự nhủ: Ngoan là ý gì? Ăn được nhiều nghĩa là gì?

Cô giáo nói tiếp: "Mặc dù hôm nay bé có khóc, nhưng đến trưa là nín rồi và ngồi nhìn các bạn khác chơi đùa, chị đừng lo quá, trẻ con không khóc mãi được đâu. Hôm nay có tè ướt hai cái quần, giáo viên đã giặt sạch sẽ, bọc vào túi ni lông, về nhà chị giũ lại rồi phơi là được".

Vốn dĩ Ôn Na có rất nhiều chuyện muốn trao đổi với giáo viên, nhưng cổ họng nghẹn đắng lại khiến cô không thể nào cất lời, cô sợ sẽ không kìm được nước mắt. Giáo viên cũng nhận thấy sự khổ tâm này, lấy tay vỗ nhẹ lên vai Ôn Na và nói: "Chị cứ yên tâm, chúng tôi sẽ chăm sóc chu đáo cho cháu".

Câu nói đó chẳng có tác dụng gì đối với Ôn Na, bởi vì cô không hề nhận thấy sự tận tình chu đáo của giáo viên. Lúc ăn cơm ở nhà, Tiểu Tây vừa ngồi ăn cùng cô, vừa líu lo kể chuyện như một chú chim non vui vẻ. Mỗi lần như vậy, Ôn Na cảm thấy được chuẩn bị bữa ăn ngon cho con gái và cho gia đình là việc làm vui vẻ nhất, có ý nghĩa nhất trong cuộc sống. Nhưng bây giờ trong phòng học hỗn độn, con gái cô ngồi trơ trọi ở bàn ăn, miếng cơm ngậm trong mồm nguội lạnh đến nỗi không thể nuốt, ngay cả đôi dép cũng đi trái chân, tất cả những điều này sao có thể khiến cô tin tưởng rằng giáo viên sẽ chăm sóc tốt cho con mình chứ? Cô ngó đầu ra nhìn, thấy Tiểu Tây vẫn không ăn cơm, chiếc thìa cầm trong tay không hề nhúc nhích, cả nửa bát cơm vẫn còn nguyên.

Giáo viên chủ nhiệm ra chỗ Tiểu Tây nói: "Tiểu Tây, con có muốn ăn nữa không? Nếu không muốn ăn thì không ăn nữa, nếu vẫn muốn ăn thì mau ăn hết cơm trong bát đi, con còn muốn ăn không?"

Tiểu Tây nhìn cô giáo, nhưng nét mặt không có chút biểu hiện gì, giống như nó không hề nghe thấy những gì cô giáo vừa nói.

Cô giáo dùng giấy ăn lau nước mũi cho Tiểu Tây, nói: "Nếu con không muốn ăn nữa, cô sẽ thu dọn bát cho con, con có thể về nhà ăn cơm cùng mẹ".

Vừa nhắc đến mẹ, Tiểu Tây bỗng "Òa" lên một tiếng.

Cô giáo ôm Tiểu Tây vào trong lòng, cả người con bé đổ gục vào người cô, giống như mọi lần nó vẫn khóc gục vào người mẹ. Cô giáo bế Tiểu Tây ngồi xuống chiếc ghế sofa kê sát tường, rồi cúi xuống nói gì đó, ngay lập tức Tiểu Tây không khóc nữa. Sau khi xoa đầu và lau sạch nước mắt, cô giáo đặt Tiểu Tây xuống đất. Con bé vội vàng chạy thẳng ra cửa, thậm chí chẳng còn tâm trí để đi dép, chân có chân không, trông lem luốc như một chiến sĩ nhỏ vừa từ chiến trường trở về. Ôn Na nhìn thấy con gái, lòng cô quặn đau như bị ai siết chặt, nước mắt suýt chút nữa cũng trào ra. Cô thực sự không hiểu tại sao giáo viên không để cô bón cơm cho con, mà lại ôm nó vào lòng nói vài câu gì đó rồi mới để cho con bé ra chỗ cô.

Ôn Na cũng từ góc tường chạy vội ra cửa, Tiểu Tây vừa trông thấy mẹ, liền tươi cười chạy đến ôm chầm lấy mẹ. Ôn Na vội vàng cầm cặp sách, cầm giầy, rồi bế con ra ngoài, cô cảm thấy nếu còn ở lại trong căn phòng này thêm chút nữa chắc cô sẽ nghẹt thở mất.

Ra đến bên ngoài, cô thở phào nhẹ nhõm rồi mới đi giầy cho con. Cô giúc đầu vào người Tiểu Tây để chọc cho con cười, cô bé khì khì hai tiếng, nhưng sau đó lại thở dài, nó buồn bã nói với mẹ: "Mẹ ơi, ngày mai con không muốn đi học đâu".

Ôn Na không biết phải trả lời thế nào, chỉ đành nói: "Bây giờ chúng ta về nhà ăn cơm trước, ăn no xong đợi ba về rồi chúng mình lại chơi trò chơi nhé".

Tiểu Tây nghe vậy liền vui lên ngay, suốt dọc đường từ trường về nhà, cô liên tục pha trò cho con cười. Nhìn thấy dáng bộ vui vẻ của Tiểu Tây khi

được về nhà, cô hạ quyết tâm ngày mai nhất định phải tìm giáo viên để trao đổi.

Sáng hôm sau, vừa tỉnh dậy Tiểu Tây đã gào khóc ầm ĩ, và liên tục nói: "Con không đi học, con không đi học...", thậm chí trên đường đến trường, con bé vẫn không nín khóc.

Đến cổng trường, Tiểu Tây bấu chặt lấy áo mẹ không chịu buông. Lúc này, Ôn Na cảm thấy rất bối rối, cô không biết phải làm thế nào, nên cũng chẳng nhớ rõ con gái đã buông tay mình từ lúc nào và được giáo viên đón lấy. Cô giáo tươi cười hướng dẫn Tiểu Tây chào tạm biệt mẹ, Ôn Na cố gắng đáp lại một câu, rồi lặng lẽ rời đi, lúc ra về cô vẫn nghe thấy rất rõ tiếng khóc thảm thương của con gái đang cất lên từ phía sau.

Khoảng 10 giờ sáng hôm đó, cô giáo Tiểu Dương gọi điện cho Ôn Na thông báo: "Mẹ Tiểu Tây à, Tiểu Tây đã nín rồi, hôm nay con bé khóc ít hơn hôm qua", dù miệng không nói gì nhưng trong lòng Ôn Na không hề tin điều này.

Cô giáo Tiểu Dương nói tiếp: "Tôi gọi điện cho chị không phải vì vấn đề của Tiểu Tây, mà vì chị, tôi thấy chị có vẻ rất buồn, nhưng nếu chị làm vậy, Tiểu Tây sẽ càng buồn hơn. Trong những lúc thế này, cháu cần cảm nhận được sức mạnh từ chính chị, và cảm thấy trường mầm non là nơi có thể khiến cháu yên tâm, có như vậy cháu mới đồng ý tiếp nhận nơi này. Nếu chị vẫn tiếp tục lo lắng và buồn rầu như thế, cháu sẽ nghĩ trường mầm non là một nơi rất đáng sợ". Cô giáo Tiểu Dương còn nói: "Bất cứ một đứa trẻ nào khi rời xa mẹ cũng đều cảm thấy đau buồn và khó chịu, đây là chuyện rất bình thường, nhưng rồi bọn trẻ sẽ thích nghi được với điều đó".

Trong lòng Ôn Na thầm nghĩ, con người vốn là động vật có khả năng thích nghi với môi trường, dù môi trường tốt xấu đến đâu cũng vẫn thích nghi được, chẳng phải đã từng có câu chuyện đứa bé sống cùng với sói sau này cũng thích nghi được với môi trường của bầy sói ư? Nhưng nói trẻ có thể thích nghi với môi trường không có nghĩa rằng môi trường đó có lợi đối với trẻ. Ôn Na cảm thấy rối bời. Cô giáo nói tiếp trong điện thoại: "Chị cần phải thoải mái, như vậy cháu mới nhanh chóng hòa nhập được". Nghe đến đây, Ôn Na cảm thấy hình như cô giáo đang có ý trách khéo mình, có phải thái độ của cô thực sự làm hại đến Tiểu Tây? Cuối cùng đầu dây bên kia hỏi mình có còn vấn đề gì không, thực ra cô có rất nhiều chuyện muốn hỏi cô giáo, nhưng không biết phải bắt đầu từ đâu. Cô không thể hỏi tại sao lúc ăn

cơm, cô giáo không lau nước mũi cho cháu, tại sao lúc ở trường cháu lại tè ướt hai cái quần. Cô càng không thể hỏi lúc cháu khóc, cô giáo có ôm cháu vào lòng không, tại sao cháu lại đi dép trái như vậy. Cô không thể mở miệng để hỏi về những vấn đề này, bởi vì trước mặt cô, giáo viên cũng ôm con bé, lau nước mũi cho con bé, chỉ là chưa kịp lau khi nó vừa mới chảy ra thôi.

Ôn Na ngần ngại một lúc rồi nói: "Hiện tại thì không có vấn đề gì, đợi khi nào nghĩ ra tôi sẽ đến tìm nhà trường, có lẽ tôi rất muốn trao đổi với giáo viên".

Cô giáo Tiểu Dương: "Có rất nhiều bà mẹ trong giai đoạn này đều tỏ ra lo lắng, họ đưa ra rất nhiều câu hỏi với chúng tôi, vậy mà chị lại không có, chị đúng là một bà mẹ mạnh mẽ".

Để giải tỏa sự lo sợ của mình, mấy ngày liền Ôn Na đều lên mạng tìm đọc những bài viết liên quan đến chuyện học mẫu giáo của trẻ, cô phát hiện thấy có không ít những đứa trẻ mới đầu đi học khóc lóc rất thảm thiết, thậm chí có đứa khóc cả ngày không nghỉ. Ôn Na có thể tưởng tượng ra được cha mẹ của những đứa trẻ đó cũng từng đau khổ giống như mình bây giờ.

Một bà mẹ nói rằng:

Con trai tôi được gần ba tuổi rưỡi, đang theo học lớp mẫu giáo nhỏ, nhưng trong lớp nó là đứa lớn nhất. Dù đã đi học được nửa học kỳ, nhưng sáng nào đến trường cũng vậy, cứ hễ bước vào lớp là nó lại khóc toáng lên. Nghe giáo viên nói thằng bé chỉ khóc nhiều nhất là năm phút, sau đó nó liền vui vẻ chơi đùa cùng các bạn và nhiệt tình tham gia các hoạt động ở lớp. Tôi đã từng hỏi con mình tại sao sáng nào đi học cũng khóc nhè, nó nói: Con chỉ khóc một lúc thôi. Đến bây giờ tôi cũng mặc kệ, con muốn khóc thì cứ để cho nó khóc một lúc, tôi nghĩ đó cũng chỉ là một cách giải tỏa tâm trạng của con. Mọi người có nghĩ thế không?

Hiệu trưởng đáp:

Đúng vậy, đứa trẻ nào khi mới đi học cũng đều khóc, bởi vì cha mẹ chính là những người thân cận nhất với trẻ, điều một đứa trẻ lo sợ nhất chính là phải rời xa người thân của mình, đây là bản năng sinh tồn tự nhiên của trẻ em.

Trong cuộc sống, con người cần phải có những bước đột phá mới có thể phát triển được, và không có người nào cảm thấy thoải mái dễ chịu với quá trình đột phá. Cho nên khi trẻ đi học mẫu giáo, phụ huynh cần phải chấp nhận thực tế rằng trẻ sẽ bị tổn thương và khóc, đồng thời tiếp tục cố gắng để trẻ thích nghi với môi trường ở nhà trẻ.

Một bà mẹ khác lại hỏi:

Con gái tôi đi học mẫu giáo, nó đã khóc suốt ba tuần liền, tính tình con bé khá ương bướng, học được khoảng năm tháng, vào một hôm nói thế nào nó cũng không muốn đến trường, đến cổng trường thì nhất quyết không chịu xuống xe, thấy con bé gào khóc ầm ĩ nên tôi đành cho nó về, cứ như thế, con bé đã ở nhà suốt cả một mùa hè.

Hiệu trưởng đáp:

Bạn làm như vậy là không tốt đối với trẻ, trừ phi bạn không định cho trẻ đi học lại. Cách làm đó của bạn vô tình nói cho trẻ biết rằng, chỉ cần khóc nhè sẽ không phải đến trường nữa. Như vậy sau này con gái bạn sẽ áp dụng cách "ăn vạ", đến khi nào đạt được mục đích mới thôi.

Bà mẹ này nói thêm:

Hôm qua tôi đã cho cháu đi học lại, nó không khóc nữa, giáo viên cũng nói biểu hiện ở trường rất tốt. Nhưng đến sáng hôm nay lại dở chứng, con bé cứ luôn mồm "Không đi học... hôm nay con không đi học...". Tôi hỏi con bé tại sao không muốn đi học, nó trả lời: "Các bạn đánh con, cướp đồ chơi của con". Tôi biết đó không phải là nguyên nhân chính, chỉ là nó không muốn xa mẹ.

Hiệu trưởng đáp:

Chuyện này có thể là thật, bởi vì khi ở nhà, trẻ không giao lưu với bạn bè mà chỉ có bố mẹ và người lớn. Thông thường người lớn trong nhà bao giờ cũng chiều ý trẻ con, đáp ứng đầy đủ yêu cầu của trẻ, chủ động chăm sóc trẻ. Đến khi sinh hoạt chung với các bạn khác ở trường, sẽ không có ai chiều chuộng trẻ giống ông bà bố mẹ ở nhà. Trong tập thể gồm toàn những bạn nhỏ giống mình, có đứa đối xử tốt với trẻ, có đứa không quan tâm đến trẻ, cũng có đứa bắt nạt trẻ. Khi ở nhà, trẻ chưa từng gặp phải những trường hợp như vậy, nên không hiểu và không biết cách xử lý, do

đó trẻ sẽ cảm thấy sợ hãi. Khi người lớn cảm thấy sợ hãi, họ sẽ dùng sức mạnh ý chí để buộc bản thân phải phá bỏ nỗi sợ, trong khi đó năng lực ý chí của trẻ vẫn chưa hoàn thiện, nên cách đối phó nỗi sợ của trẻ thông thường là không muốn rời xa người thân. Hãy nói chuyện để trẻ thấy môi trường ở trường mầm non có nhiều điều thú vị. Trẻ sẽ tự dùng kinh nghiệm của bản thân để chứng thực môi trường mầm non là đáng tin cậy, đây cũng chính là sự thích nghi thực sự.

Bà mẹ này nói tiếp:

Lúc đến cổng trường, con bé giữ chặt cửa xe. Cuối cùng, tôi không còn đủ kiên nhẫn, bèn mạnh tay kéo con bé ra khỏi xe rồi giao cho giáo viên. Lúc giáo viên bế cháu đi vào lớp, tôi vẫn nghe rõ tiếng gào khóc thảm thiết của con.

Hiệu trưởng đáp:

Hãy cố gắng để không tạo ra tình huống như vậy, sự giằng co giữa cha mẹ và con cái sẽ càng làm tăng cảm giác sợ hãi của trẻ. Nếu gặp phải trường hợp này, hãy nhẹ nhàng bảo trẻ buông tay, và phải kiên trì đến khi nào trẻ tự buông mới thôi. Phụ huynh cần nhẫn nhịn chứ không phải lấy sức mạnh để ép buộc trẻ. Nếu cha mẹ giằng co, ép buộc, trẻ sẽ nghĩ rằng cha mẹ không yêu thương mình, từ đó ảnh hưởng lớn đến tâm lý của trẻ.

Sau khi đọc xong những câu trả lời của hiệu trưởng, Ôn Na nhận thấy mình đã hiểu thêm được rất nhiều điều. Từ trước cô chưa từng nghĩ rằng tình yêu dành cho con cần lòng quyết tâm mà cô đơn giản chỉ nghĩ yêu theo cảm giác.

Ôn Na phải tập đối mặt với tiếng khóc của con. Nhưng mấy hôm sau, ngày nào Tiểu Tây cũng tè dầm ra quần.

Qua tìm hiểu cô được biết, con người nhất là trẻ nhỏ bị khủng hoảng sẽ dẫn đến sự rối loạn các cơ quan cảm giác của cơ thể, trẻ không thể ý thức được sự cảm nhận của bản thân nên hay tè dầm. Sáng nào Ôn Na cũng phải nghe tiếng khóc thảm thiết của Tiểu Tây lúc đến trường, có lẽ tâm lý khủng hoảng của con bé đã vượt quá sức chịu đựng của cơ thể.

Tuy nhiên, điều càng khiến cô khó chịu đó là Tiểu Tây không chỉ tè dầm

ở trường, ngay cả ở nhà cũng vậy. Có lúc đang chơi trong nhà, con bé tè ướt hết quần, nhưng đến khi Ôn Na hỏi thì con bé một mực phủ nhận, sau đó lại tỏ ra như không có chuyện gì và chơi tiếp.

Ôn Na thấy rất lo lắng, tại sao con bé lại giấu giếm chuyện nó tè dầm? Nếu như không phải vì bị ai đó trách mắng hay xử phạt chuyện tiểu tiện linh tinh, thì một đứa trẻ còn nhỏ như vậy sao lại nói dối? Tiểu Tây từ bé vốn rất nhạy cảm, chỉ cần bị ướt mông là con bé đã khó chịu và khóc toáng lên, phải đến khi mẹ thay xong quần nó mới nín khóc. Huống chi bây giờ đã hơn ba tuổi rồi, cái quần ướt sũng như vậy mà vẫn có thể chơi tiếp được ư? Điều này chắc hẳn phải có nguyên nhân.

Lời khuyên

Trẻ khóc nhè khi mới đi học mẫu giáo là chuyện rất bình thường, chỉ cần các bà mẹ tin tưởng trường mầm non, và biết đó là một quá trình bình thường, thì có thể cùng trẻ trải qua giai đoạn này một cách nhẹ nhàng. Khi thấy trẻ khóc lóc, cha mẹ đã vội vàng chê trách trường mầm non là không tốt, giống như nhân vật Ôn Na tưởng tượng rằng con mình phải chịu đựng những chuyện không hay ở trường, như vậy rất có thể làm cho thời gian trẻ khóc càng kéo dài và càng có hại. Chính vì vậy, phụ huynh chỉ cần hiểu được rằng khóc nhè khi đến trường là chuyện bình thường, cùng trẻ vượt qua giai đoạn này, chấp nhận tiếng khóc của trẻ, không nên lo lắng thái quá hay tưởng tượng đoán mò. Nếu phụ huynh hành động giống như Ôn Na, điều này hoàn toàn bất lợi đối với trẻ.

2. Những vấn đề về chuyện ăn uống ở trường mầm non

Không biết có phải vì nguyên nhân tâm lý, hay vì tình hình thực tế mà Ôn Na cảm thấy con mình ngày càng buồn bã, không còn trông thấy nét vui tươi nhí nhảnh, khuôn mặt bầu bĩnh mũm mĩm dường như đã không còn nữa. Hàng ngày, mỗi lần đón con tan học, cô lại quan sát kĩ càng khuôn mặt của con, cô có cảm giác như con gái mình đã bị bỏ đói cả một ngày.

Ôn Na vốn không phải là người lo lắng thái quá nên tưởng tượng lung tung, bởi vì suốt một tuần đi học, ngày nào về nhà con bé cũng kêu đói, rồi ăn uống rất nhiều. Điều này khiến cô nghi ngờ có thể buổi chiều ở trường

không được ăn gì. Nếu như vậy thì cơ thể của đứa bé làm sao chịu đựng được. Có lẽ giáo viên không xúc cho ăn, trong khi đó bọn trẻ vốn dĩ thường mất tập trung trong ăn uống, nếu thấy không đói chúng sẽ không ăn nữa. Còn người lớn thấy trẻ không ăn nữa cũng cho rằng chúng đã no, nên không dỗ dành để trẻ ăn thêm, như vậy chắc chắn đứa trẻ sẽ không được ăn no. Chính vì thế lúc ở nhà, Ôn Na cố gắng nhồi nhét cho con gái ăn. Sau khi đưa con đến trường, cô dành thời gian nghiên cứu một số tạp chí ăn uống cho trẻ em để tìm các loại thực phẩm bổ dưỡng, rồi hì hục chuẩn bị, để tan học về cô sẽ cho ăn.

Một hôm, Tiểu Tây nói rằng: "Con không thích ăn cơm ở trường, cơm mẹ nấu ngon hơn".

Sang đến tuần thứ hai đi học, một hôm trong lúc đưa con gái đến lớp, cô giáo Tiểu Dương nói với Ôn Na: "Mời chị ra ngoài một lát, tôi có chuyện muốn nói với chị". Trong lòng Ôn Na thấy có chút lo lắng, không biết con gái mình đã xảy ra chuyện gì.

Ôn Na ra trước, một lúc sau cô giáo Tiểu Dương bước ra, vừa nhìn thấy Ôn Na cô liền hỏi: "Có phải ở nhà, Tiểu Tây luôn được mẹ đút cho ăn không?"

Ôn Na kiên quyết phủ nhận. Bởi vì cô biết bón cho trẻ ăn là không tốt, cho nên từ khi con gái được chín tháng tuổi, cô đã để cho con gái tự ăn, chỉ là mỗi lần ăn xong, cô lại cố bón cho con thêm một hai miếng nữa. Cô sợ con gái mải chơi, nó ăn chưa đủ no.

Cô trình bày tình hình ở nhà của con gái với giáo viên, hy vọng ở trường họ cũng sẽ làm như vậy. Nhưng cô giáo Tiểu Dương một mực từ chối: "Chúng tôi không thể làm như vậy, bởi vì bọn trẻ cần phải để trẻ tự quyết định chuyện ăn uống, cố nhồi nhét trẻ cũng không hấp thu được."

Ôn Na nghĩ, những người ốm liệt giường, nếu xúc cho họ ăn mà họ không hấp thu thì chẳng nhẽ đều chết đói hết ư? Đa số những đứa trẻ ở nhà được ông bà chăm bẵm, bón cơm cho ăn không phải đều phổng phao, nhanh lớn còn gì?

Nghĩ đi nghĩ lại nhưng cuối cùng Ôn Na vẫn không nói ra. Xúc cơm cho trẻ rất tốn thời gian, nên tất nhiên là các giáo viên sẽ không đồng ý. Tóm lại, chúng ta không thể yêu cầu họ quan tâm tận tình đến bọn trẻ giống như

các bà mẹ ở nhà được.

Cô giáo Tiểu Dương nói với Ôn Na: “Tôi tìm chị không phải vì chuyện chị có bón cơm cho cháu không, mà vì tôi muốn tìm hiểu một chút có phải chị nấu cơm rất ngon, bày biện thức ăn ở nhà rất phong phú, ngon mắt hay không. Bởi vì hôm qua Tiểu Tây nhất quyết không ăn cơm, con bé ngồi trước bàn ăn cứ khép hai tay kẹp vào đùi không chịu cầm thìa. Cô giáo hỏi tại sao không ăn, vẻ mặt của cháu trông rất đáng thương, nhưng không nói gì hết. Cuối cùng cô giáo đành hỏi thẳng con không muốn ăn cơm phải không? Cô bé gật đầu. Cô giáo hỏi bé không đói ư, cô bé lại gật đầu. Không còn cách nào khác, cô giáo đành tự lấy một ít cơm với thức ăn và yêu cầu con bé phải ăn. Nó khó chịu miễn cưỡng xúc được hai thìa, sau đó lại ngồi im. Cô giáo hỏi tại sao con không ăn cơm, thì con bé trả lời rằng cơm không ngon. Đến buổi chiều ngủ dậy, có thể do quá đói nên cô bé đành phải ăn hoa quả, nhưng tâm trạng của con bé không tốt chút nào”.

Ôn Na không ngờ rằng, ở nhà ăn uống quá ngon và cầu kỳ, sẽ làm ảnh hưởng đến khẩu vị của Tiểu Tây, khiến nó cảm thấy cơm ở trường không ngon. Nhưng tại sao nhà trường không cố gắng làm ra những món ăn ngon giống như ở nhà?

Có lẽ cảm nhận được sự nghi hoặc của Ôn Na nên cô giáo Tiểu Dương liền nói: “Có rất nhiều phụ huynh không hiểu về phương pháp giáo dục, chỉ cần nghe nói trường này nấu ăn ngon, là liền cho con vào đấy học." Rồi cô nói thêm: “Chúng tôi mở trường học chứ không phải mở nhà hàng, tuy những món ăn ở trường không ngon và đẹp mắt như ở nhà mẹ nấu, nhưng vẫn đảm bảo cung cấp cho trẻ đầy đủ những dưỡng chất cần thiết.”

Ôn Na cũng cảm thấy có vẻ như cô đã quá hà khắc nên chỉ nói: “Vâng, tôi sẽ chú ý”. Nhưng chỉ cần nghĩ đến con gái là cô lại cảm thấy đau lòng, ngày nào đi học cũng tè dầm không biết bao nhiêu lần, lại không được ăn những thứ mình thích, liệu như vậy con bé có chịu đựng được không?

Lời khuyên

Chúng ta không thể nào dạy một đứa trẻ ba tuổi đến trường không được kén chọn thức ăn. Trong rất nhiều trường hợp, lời khuyên của những người xung quanh không thể nào thay đổi được sở thích và thói quen của một người nào đó, huống chi là

một đứa trẻ mới có ba tuổi. Nếu muốn để con nhanh chóng thích nghi được với môi trường mới, ngay từ nhỏ hãy hướng dẫn trẻ cách tìm niềm vui về mặt tinh thần, chứ không nên hướng quá nhiều sự chú ý của trẻ vào việc hưởng thụ vật chất. Bởi vì hưởng thụ tinh thần có thể kiểm soát được, cảm giác của nó đến từ sự xác định của bản thân đứa trẻ, có vui vẻ hay không cũng chủ yếu đến từ những nhân tố phi vật chất. Nếu đứa trẻ có sở thích khám phá niềm vui, nó sẽ đặc biệt hứng thú với một chuyện nào đó, và biết cách hưởng thụ nó, thế giới tinh thần của đứa trẻ vì thế mà trở nên phong phú hơn, đa dạng hơn. Nếu quan điểm hứng thú của gia đình đặt vào những phương diện này, thì sự chú ý của đứa trẻ cũng đặt vào những phương diện đó. Nếu cha mẹ thích thú với những món ăn ngon, hãy thử để cách thức nấu ăn biến thành công việc có thể chia sẻ với trẻ, việc sử dụng nguyên liệu nấu ăn có thể mang lại cho trẻ những kích thích giác quan thú vị, việc chế biến món ăn có thể giúp trẻ được tự tin hơn. Nếu trẻ không tham gia nấu ăn mà chỉ biết thưởng thức mùi vị của món ăn, thì sự chú ý của trẻ chỉ tập trung chủ yếu vào yêu cầu về khẩu vị, nên không thể cảm nhận được niềm vui trong quá trình nấu ăn, điều này rất dễ khiến trẻ khó tiếp nhận món ăn do người khác nấu. Việc phụ huynh nấu ăn và đáp ứng khẩu vị của gia đình không có gì sai, nhưng nếu có thể để nó trở thành một cơ hội giúp trẻ xây dựng được lòng tự tin thì sẽ càng có ý nghĩa hơn.

3. Vì sao trẻ không muốn đi học?

Cô giáo Tiểu Dương vừa đi khỏi, Ôn Na chợt nghĩ sẽ đến một trường mầm non để giả vờ như muốn xin học cho con, để tìm hiểu cách họ chăm sóc cho học sinh mới vào trường như thế nào. Con gái cô không học ở đó, nếu cô có thể tham quan để xem một ngày đến trường của bọn trẻ như thế nào, chúng có vui vẻ hay không, thì cô càng dễ hiểu được cách thức sinh hoạt của trường Tiểu Tây đang học. Nếu ở đó giống với môi trường đang học hiện tại, cô sẽ cho con học tiếp một thời gian, nhưng nếu không giống, lúc đó cô sẽ nghĩ đến chuyện chuyển trường.

Trường cô đến có bộ phận phụ trách tư vấn, giáo viên đón tiếp cô rất nhiệt tình. Trong trường có bố trí phòng để tiếp khách đến tham quan tư vấn, sắp xếp rất gọn gàng. Sau khi ngồi xuống, Ôn Na hỏi giáo viên phụ trách: “Tôi không biết phía nhà trường chăm sóc cho các học sinh mới như

thế nào, con của bạn tôi học ở một trường mầm non nhỏ..."

Cô trình bày trường hợp của con gái mình ở trường mầm non để xem phía nhà trường bên này trả lời như thế nào, cô cảm thấy nếu so sánh mới thấy được sự khác biệt.

Cô hỏi: "Ngày đầu tiên đi học đứa bé không hề khóc, nhưng tại sao đến ngày hôm sau lại khóc lóc rất dữ dội?"

Giáo viên trả lời: "Đây là chuyện rất bình thường, bởi vì các bé vẫn quen ở nhà với cha mẹ, môi trường gia đình cùng với người nhà là tất cả nội dung trong cuộc sống sinh hoạt của trẻ. Nếu giải thích dựa trên mặt tâm lí học của trẻ, chính là trẻ đã đồng hóa gia đình. Môi trường gia đình của mình đã trở thành môi trường tự nhiên của trẻ. Mặc dù người nhà có thường xuyên dẫn trẻ đến các môi trường xa lạ khác, nhưng khi đó có người nhà đi cùng nên đã trở thành chỗ dựa về mặt tâm lí đối với trẻ, cái đó có thể gọi là điểm an toàn. Trẻ chỉ cần biết có người nhà ở cùng mình, thì bất luận môi trường có xa lạ đến đâu, nó vẫn cảm thấy an toàn. Nhưng khi đi học, trẻ sẽ phải rời xa điểm an toàn đó, bị đặt vào một môi trường hoàn toàn lạ lẫm giữa bao nhiêu người xa lạ. Từ trước đến giờ trẻ chưa bao giờ trải qua một khoảng thời gian dài trong môi trường có nhiều thứ mới lạ như vậy, kể cả về chế độ ăn uống ngủ nghỉ, trong khi đó người nhà cũng chưa từng rời xa trẻ lâu đến thế. Trong trường hợp này, trẻ sẽ không xác định được có phải mình bị người nhà bỏ rơi hay không, nên sẽ rất lo lắng và hoảng sợ".

Ôn Na cảm thấy cách giải thích của vị giáo viên này rất có sức thuyết phục, cô hỏi tiếp: "Nhưng tại sao ngày thứ hai lại khóc nhiều hơn ngày đầu tiên?"

Giáo viên nói: "Bởi vì ngày đầu, trẻ chưa có kinh nghiệm, chúng vẫn nghĩ giống như trước đây là sẽ có người nhà ở cùng, mẹ chỉ tạm thời đi vắng một lúc. Nhưng sau khi có trải nghiệm sinh hoạt ở trường trong ngày đầu, trẻ sẽ phát hiện thấy tình hình dù có thế nào cũng không giống trước đây, hơn nữa cách chăm sóc của giáo viên không giống với gia đình, bọn trẻ cũng chưa quen biết nhau nên ngày đầu đi học, trẻ sẽ chưa có những trải nghiệm vui vẻ, chính vì thế ngày hôm sau nằng nặc đòi ở nhà không chịu đi học là chuyện tất nhiên".

Ôn Na hỏi: "Tại sao trẻ mới đi học có một ngày đã có những trải

nghiệm không vui ở trường?"

Vị giáo viên đó trả lời: "Đừng nói là trẻ con, ngay cả người lớn khi bước từ một môi trường quen thuộc vào một môi trường xa lạ, trong lòng cũng có cảm giác hoang mang lo sợ. Khi chưa thích ứng với môi trường mới, con người thường chú ý đến những thứ không tốt, họ chỉ tiếp nhận những chuyện khiến mình không thoải mái, chính vì thế những trải nghiệm ban đầu chắc chắn buồn nhiều hơn vui. Đợi trẻ bắt đầu thích nghi với môi trường mầm non, chúng sẽ dần dần cảm nhận được những chuyện khiến mình vui vẻ, và những chuyện không vui vẻ sẽ dần biến mất, cảm giác vui vẻ tăng lên nhiều, đến lúc đó trẻ đã thích nghi được với môi trường mới."

Cô nghĩ những điều vị giáo viên này nói rất có lý, bây giờ cô đã hiểu tại sao ngày đầu đi học Tiểu Tây không hề khóc, nhưng sang đến ngày thứ hai lại gào khóc dữ dội. Đó không phải do nhà trường đáng sợ mà chỉ là một hiện tượng tự nhiên trong quá trình thích nghi với môi trường của trẻ.

Ôn Na hỏi tiếp: "Bạn tôi nói con của họ đi học từ sáng đến tối lúc nào cũng khóc, trong khi giáo viên lại quá bận bịu, như vậy lúc trẻ mới vào trường, họ sẽ chăm sóc trẻ như thế nào?"

Giáo viên trả lời: "Điều này cần xem xét tình hình cụ thể, đối với những học sinh mới, tất nhiên giáo viên sẽ phải quan tâm và chăm sóc nhiều hơn. Ở trường chúng tôi, khi có học sinh mới vào học, giáo viên phải điều chỉnh lại công việc, một giáo viên được phân công chuyên phụ trách chăm lo cho học sinh mới, tuy nhiên giáo viên này không phải luôn kè kè bên cạnh học sinh mà sẽ có một cô nữa trợ giúp".

Ôn Na hỏi: "Lúc trẻ mới đi học, nếu có một giáo viên liên tục chăm sóc, trẻ sẽ dễ nảy sinh sự dựa dẫm vào giáo viên đó, điều này có thể giúp trẻ dễ dàng trải qua giai đoạn buồn khổ khi mới vào trường. Nhưng nếu có nhiều giáo viên chăm sóc cùng một lúc, trẻ sẽ không biết phải dựa dẫm vào một người cụ thể nào đó, điều này đối với trẻ nhỏ có phải là một vấn đề khó không?"

Giáo viên tư vấn mỉm cười, cố nhẫn nại để có thể trả lời các câu hỏi của vị khách. Ôn Na đã thầm hạ quyết tâm, vì con gái, hôm nay nhất định cô phải làm sáng tỏ những nghi hoặc của mình.

Giáo viên trả lời: "Lấy một giáo viên làm chính, còn các giáo viên khác

là phụ không phải là cứ chốc chốc lại đổi một giáo viên. Người phụ trách chăm sóc trẻ phải chú ý đến tất cả những khó khăn và chế độ ăn uống ngủ nghỉ của trẻ, cùng với khả năng học tập trên phương diện năng lực sinh hoạt khi mới vào trường, chúng tôi gọi đó là sự huấn luyện sinh hoạt hàng ngày. Khi có vấn đề xảy ra với trẻ, ví dụ như chảy nước mũi, tè dầm, bón cơm, thì những giáo viên khác cũng có thể hỗ trợ chăm sóc cho học sinh đấy. Nếu tất cả mọi chuyện trong thời gian trẻ đi học chỉ do một giáo viên phụ trách, trẻ sẽ nhanh chóng ỷ lại vào vị giáo viên đó, điều này dù đúng thật là có tác dụng giúp học sinh mới xua tan những lo âu, nhưng đồng thời cũng mang lại những ảnh hưởng không tốt. Ví dụ trẻ sẽ coi giáo viên chuyên phụ trách mình giống như người mẹ thứ hai, dù đã quen với trường lớp, nó vẫn chỉ cần vị giáo viên đã từng chăm sóc mình, không muốn thu nhận những giáo viên khác. Điều tồi tệ hơn là khi giáo viên này làm việc riêng của mình và chăm sóc những đứa trẻ khác, trẻ sẽ cảm thấy bị ruồng bỏ nên sản sinh ra những trạng thái tâm lý tiêu cực, tình trạng này sẽ kéo dài rất lâu, và rất khó giải tỏa.

Ôn Na cảm thấy mình đã thấu hiểu được phần nào. Cô lại hỏi tiếp: “Nghe nói con của bạn tôi trước khi đi học đã dạy cháu biết cách tự đi vệ sinh nên không thể tè dầm được, nhưng tại sao từ khi đi học, cháu lại tè dầm?”

Giáo viên nói: “Hiện tượng này cũng rất bình thường, trẻ trong khoảng hai đến ba tuổi sẽ trải qua giai đoạn hậu môn[1], đến lúc đó trẻ sẽ được rèn luyện việc đại tiểu tiện. Việc này không giống như trước đây là nếu muốn tè thì tè, không muốn thì không tè. Sau khi rèn luyện được việc đại tiểu tiện, trẻ sẽ ý thức được sau này tự biết nhắc nhở bản thân khi nào muốn giải quyết sẽ giải quyết, như vậy mới có thể rèn luyện dần dần cách khống chế việc đại tiểu tiện tự do. Khi trẻ mới bắt đầu luyện tập, thông thường sẽ hay tè dầm vì chúng vẫn chưa quen, do đó xuất hiện sự hiểu lầm trong lúc luyện tập là chuyện bình thường”.

Giáo viên tư vấn nói thêm: “Theo quy luật phát triển của nhân loại, việc xuất hiện những hiện tượng như vậy được coi là một bước tiến bộ”.

Ôn Na cảm thấy những vấn đề cô lo lắng đã được giáo viên giải đáp đều trở thành những chuyện rất bình thường. Vì con gái cô không học trong trường này, nên giáo viên sẽ không thể che giấu khiếm khuyết hay cố gắng thuyết phục để lấy lòng cô, hơn nữa cô thấy những lời giáo viên nói cũng

rất hợp lý.

Tuy nhiên những lo lắng trong lòng Ôn Na vẫn chưa hoàn toàn được xóa bỏ, cô lại tiếp tục hỏi: “Xin lỗi! Tôi vẫn còn hai vấn đề muốn hỏi giúp bạn tôi, ở trường các cô, nếu trẻ bị chảy nước mũi thì có được lau kịp thời để không bị chảy xuống miệng không?”

Dường như giáo viên tư vấn không hiểu ý của Ôn Na nên hỏi lại: “Ý chị muốn nói là khi trẻ chảy nước mũi, giáo viên nhìn thấy nhưng không lau, hay không hề nhìn thấy?”

Thấy vậy, Ôn Na phải đành nói: “Tôi cũng không hiểu tình hình cụ thể, chỉ nghe bạn tôi nói rằng con gái họ thường xuyên bị chảy nước mũi xuống tận mồm nhưng cũng không thấy giáo viên lau cho nó”.

Giáo viên tư vấn cười và nói: “À, hóa ra là vậy. Không biết con của bạn chị học ở trường nào. Nhưng ở trường chúng tôi khi tré mới vào học, giáo viên sẽ kịp thời lau mũi cho chúng, tuy nhiên cũng có lúc trẻ chảy nước mũi mà giáo viên không nhìn thấy, nên không thể lau kịp được. Các bậc phụ huynh khi ở trong trường hợp như vậy sẽ rất lo lắng, bởi vì trong mắt họ chỉ có duy nhất con của mình, nên họ thường hay chú ý đến mọi chuyện dù là nhỏ nhặt, ví dụ như chảy nước mũi, tè dầm... Thực tế, giáo viên phải quan sát đến vài học sinh, đứa trẻ nào cần hướng dẫn, đứa trẻ nào xuất hiện hành vi không đúng, nên khó có thể giải quyết tất cả vấn đề cùng một lúc. Hơn nữa, chúng tôi cho rằng khi trẻ gặp khó khăn trong cuộc sống, nếu người lớn chưa kịp thời giúp nó giải quyết, nó sẽ tự nghĩ cách để giải quyết, sự phát triển năng lực của trẻ chính là ở điều này. Trong trường chúng tôi, lúc trẻ mới vào trường, giáo viên sẽ dạy chúng phải làm thế nào, lấy giấy ở đâu, sau khi lau xong thì vứt giấy ở đâu. Một số trẻ khi đã trải qua giai đoạn mới nhập học, nếu có những lúc bị chảy nước mũi, giáo viên sẽ cố tình không lau cho chúng, mà để chúng có cơ hội tự giải quyết vấn đề của mình. Con người chỉ có tự giải quyết vấn đề, mới có thể thật đạt được sự tự do”.

Kết thúc buổi trò chuyện, Ôn Na cảm giác những vấn đề bức xúc đè nặng lên tâm lý cô như được thoát ra hết, cô đã thực sự có lòng tin để cho con mình học ở trường mầm non đó.

Lời khuyên

Thích ứng vừa là một đặc điểm của con người vừa là một quá trình cần thiết. Phụ huynh cần cảm nhận được nỗi buồn của trẻ và hiểu về nỗi buồn đó, biết chấp nhận hành vi trốn tránh nỗi buồn và sự biểu đạt tâm trạng buồn đau của trẻ, không nên vì trẻ buồn nên mình cũng buồn, vì trẻ khó chịu nên mình cũng khó chịu, để cuối cùng đưa ra những quyết định khiến trẻ tách xa môi trường chúng cần phải thích ứng, việc làm này hoàn toàn gây bất lợi cho trẻ. Phụ huynh bắt buộc phải phân biệt được sự cảm nhận của bản thân với tâm lý của trẻ, để trẻ hình thành năng lực tự xử lý trạng thái cảm xúc cá nhân. Như vậy, sau khi trẻ trải qua giai đoạn khó chịu này sẽ đạt được sự phát triển tiến bộ.

4. Vì sao lúc đi học trẻ hay bị ốm?

Tâm trạng của Ôn Na vừa giải tỏa được mấy ngày, cho đến một hôm giáo viên gọi điện yêu cầu cô đến trường đón Tiểu Tây về nhà, vì con bé thấy khó chịu trong người và hơi sốt.

Trường mầm non của Tiểu Tây hình như không có phòng y tế, nên bọn trẻ chỉ hơi khó chịu một chút, giáo viên đã lập tức gọi điện báo phụ huynh đến đón về. Ôn Na vội vàng hộc tốc đến trường đón con, tuy sờ váo trán không thấy nóng quá, nhưng nét mặt con bé chẳng có chút tinh thần nào cả, cô lập tức cho con về nhà.

Về đến nhà, sắc mặt con bé đã đỏ phừng phừng, trông thấy điệu bộ lúc này của con gái, Ôn Na rất lo lắng. Cô mau chóng lấy nhiệt kế để đo nhiệt độ cơ thể, con bé sốt 39,5oC, thế là Ôn Na quyết định cho con vào viện. Sau khi thử máu và làm hóa nghiệm, bác sĩ chẩn đoán Tiểu Tây bị cúm virus, nhưng gần đây đâu có dịch cúm nào lây lan, tại sao con bé lại bị mắc cúm?

Bác sĩ kê cho Tiểu Tây một số thuốc hạ sốt, và hỏi có cần truyền dịch không. Ôn Na không muốn cơ thể con gái hấp thu quá nhiều thuốc như vậy, nên cô cho con về nhà, lấy túi đá để chườm hạ sốt trước.

Đêm hôm đó, con bé sốt đến mê sảng, mũi tắc nghẹt không thở được. Hai vợ chồng Ôn Na gần như không chợp mắt lúc nào, cô cảm thấy đêm đó thật dài.

Sáng hôm sau, thấy con gái không hạ sốt chút nào, Ôn Na vội vàng đưa

con đến cơ sở y tế gần nhà để truyền dịch. Nhưng đến khi truyền hết một chai, Tiểu Tây vẫn sốt cao, Ôn Na lo sợ, cô cùng chồng quyết định cho con đến bệnh viện nhi.

Lúc đến bệnh viện, họ mời chuyên gia đến khám. Bác sĩ nói có thể do gần đây cơ thể của cháu không tốt, bị giảm sức đề kháng, nên mới bị nhiễm cúm virus, cần phải truyền dịch mấy hôm liền. Dù bác sĩ hai bên đều kết luận giống nhau, nhưng Ôn Na vẫn chuyển con về bệnh viện gần nhà, tiếp tục truyền dịch.

Ba ngày sau, Tiểu Tây mới dần dần hồi phục. Trông sắc mặt vàng bọt của con gái, Ôn Na vô cùng đau xót, thấy hối hận vì đã cho con đi học. Cô thấy mình không đủ kiên nhẫn để đợi đến ngày con quen với trường lớp.

Trong suốt thời gian Tiểu Tây bị ốm, ngày nào giáo viên cũng gọi điện cho Ôn Na để hỏi thăm tình hình, và còn dặn dò cô khi trẻ bị ốm không nên nuông chiều quá, khỏi bệnh, nhất định phải cho con đi học lại, để tránh trường hợp trẻ phải thích nghi lại từ đầu. Ôn Na thấy giáo viên nói rất có lý, bản thân cô cũng hơi quan trọng hóa vấn đề, có đứa trẻ nào mà không đau ốm chứ? Thế là sau khi Tiểu Tây hết sốt, cô tiếp tục cho con đến trường. Nhưng con bé khóc lóc không chịu đi, cô phải khó khăn lắm mới dụ được con bé lên xe. Đến cổng trường, con bé lại gào khóc giống như hồi đầu đi học, nhưng Ôn Na nhớ đến những lời cô giáo dặn dò, không muốn con phải thích nghi lại từ đầu, nên cô quyết tâm để cho cô giáo dẫn con bé vào trường.

Vài ngày sau, Ôn Na phát hiện thấy buổi tối về nhà, Tiểu Tây ho rất nhiều và chảy nước mũi. Cô nghĩ có thể do con bé bị nhiễm lạnh, cũng không phải chuyện gì to tát, nên hôm sau cô cho con bé uống thuốc, rồi đưa con đi học. Đến buổi trưa, giáo viên gọi điện cho Ôn Na, nói rằng Tiểu Tây lại bị sốt cao, bảo cô mau chóng đón con về nhà. Trong vòng nửa tháng đã bị ốm hai lần, Ôn Na muốn con tự dùng sức đề kháng của mình để chống lại virus nhiễm bệnh. Cuối cùng, cơn sốt của Tiểu Tây diễn biến thành viêm phổi, phải nhập viện mất hai tuần.

Con gái bị ốm hai lần liên tục khiến Ôn Na nhận thấy, trước tiên cần phải đảm bảo sức khỏe cho con, sau đó mới có thể nói đến vấn đề giáo dục. Ôn Na tự hỏi, tại sao những đứa trẻ khác hơn hai tuổi đã bắt đầu đi học mẫu giáo, không hề ốm đau, trong khi đó con gái cô dù đã hơn ba tuổi, lẽ nào nó thực sự không thể thích nghi được với môi trường mầm non ư?

Hôm đó, cô giáo Tiểu Dương đến thăm Tiểu Tây, đúng lúc con bé đang ngủ. Ôn Na cảm thấy đây là cơ hội tốt để cùng trao đổi với cô giáo. Cô hỏi: "Có phải những đứa trẻ khác cũng giống như Tiểu Tây, đi học rất hay bị ốm?"

Tuy nhiên câu trả lời nằm ngoài dự đoán của Ôn Na, cô giáo Tiểu Dương gật đầu khẳng định và nói: "Hầu hết đều là như vậy".

Ôn Na hỏi: "Vì sao lại thế?"

Cô Tiểu Dương đáp: "Có rất nhiều nguyên nhân, đầu tiên là nỗi đau khổ phải xa cách mẹ khi đi học mẫu giáo, nó khiến tâm trạng của trẻ luôn luôn không tốt, vì thế rất dễ sinh bệnh. Tiếp theo là trong quá trình thích ứng với môi trường mầm non, do ăn uống không đều đặn, ngủ nghỉ thất thường nên sức đề kháng của trẻ bị giảm xuống, cũng khiến trẻ dễ bị ốm. Ngoài ra, lúc ở nhà, thông thường là một người lớn chăm sóc một trẻ nhỏ, có những bà mẹ không hiểu rằng khi nuôi dưỡng trẻ cần để trẻ tự phát triển năng lực đề kháng tự nhiên, cho nên chăm sóc trẻ quá tỉ mỉ, quá sạch sẽ. Sau khi trẻ đi học mẫu giáo, môi trường mầm non không giống như ở nhà, trẻ không được chăm sóc đến từng li từng tí, ngay cả vấn đề vệ sinh cũng không thể được như ở nhà, do vậy sức đề kháng của trẻ không đủ để chống lại những ảnh hưởng môi trường ở lớp mẫu giáo, chính vì thế trẻ cũng dễ bị ốm".

Ôn Na tự hỏi, một trường mầm non không đảm bảo vệ sinh sạch sẽ, để vi khuẩn lây nhiễm sang trẻ khiến trẻ sinh bệnh, vậy trường đó làm ăn kiểu gì chứ.

Tuy nhiên, Ôn Na lại nói khách khí: "Vấn đề vệ sinh ở trường mầm non luôn có sự kiểm tra của trung tâm y tế mà".

Cô giáo Tiểu Dương hiểu những gì Ôn Na đang nói, nhưng cô vẫn ôn tồn giải thích: "Chúng tôi có căn cứ theo tiêu chuẩn và yêu cầu của Bộ y tế, nhưng cho dù là như vậy, cũng không thể nào đạt được tiêu chuẩn của các bậc phụ huynh. Chúng ta nói thế này đi, thực ra lúc con chị ở nhà, chị tự tay chăm sóc cháu, nên cháu không bị ốm nhiều như vậy, tuy nhiên điều đó không có nghĩa là sức đề kháng của cháu tốt, bởi vì không phải do sức đề kháng của bản thân nên cháu không bị bệnh, mà là sự bảo vệ mới khiến cháu không bị bệnh, đó không phải là sức khỏe thực sự. Nếu một người có thể sống mà không bị ốm, thì người đó chỉ có thể sống trong môi trường

chân không mới là tốt nhất. Con người chúng ta vốn có sức đề kháng tự nhiên từ bên trong, sức đề kháng này cần phải trải qua quá trình rèn luyện mới có thể phát triển. Trong môi trường tự nhiên, nó có thể chống lại những vi khuẩn và virus đến từ các trường hợp khác nhau, cái đó mới được gọi là khả năng đề kháng. Chỉ có cách phát triển sức đề kháng như vậy mới có thể giúp trẻ sống trong môi trường tự nhiên, đây là một nguyên lý rất đơn giản".

Đến đây Ôn Na đã hiểu được phần nào. Cuối cùng cô nói: "Tình trạng trẻ hay bị đau ốm trong thời gian đi học mẫu giáo sẽ kéo dài bao lâu?"

Cô giáo Tiểu Dương nói với Ôn Na: "Nếu trước khi vào học, gia đình bảo vệ trẻ quá tốt, thì thời gian càng dài, nói cách khác, tình trạng này sẽ duy trì trong khoảng nửa năm".

Ôn Na lẩm nhẩm, nếu căn cứ theo tỷ lệ mắc bệnh, mỗi tuần một lần, tổng cộng nửa năm sẽ là 24 lần.

Ôn Na mỉm cười nói với cô giáo: "Nếu nói như vậy, thì Tiểu Tây sẽ phải bị ốm đến 24 lần".

Cô giáo cười: "Không thể tính như vậy được, chỉ là trong vòng nửa năm sẽ mắc bệnh vài lần, hầu hết tập trung vào mấy tháng đầu, mấy tháng sau tỷ lệ này sẽ giảm dần".

Cùng với sự biến chuyển tốt về tình trạng của Tiểu Tây, dần dần Ôn Na cũng không còn cảm thấy quá lo lắng nữa. Cô tiếp tục tham gia một số buổi giải đáp thắc mắc của phụ huynh do trường mầm non tổ chức, và phát hiện thấy có rất nhiều phụ huynh cũng gặp các vấn đề rắc rối giống mình. Hóa ra đứa trẻ nào cũng đều trải qua những giai đoạn giống nhau, chỉ là ở mức độ khác nhau mà thôi. Cô tự dặn lòng nhất định phải điều chỉnh tốt trạng thái tâm lý của bản thân, những thứ cô từng trải qua không giống như những gì con gái cô trải qua. Cô cần phải học hỏi nhiều hơn nữa, tham khảo kinh nghiệm của những người khác.

Hơn hai tháng trôi qua, vào một sáng thứ Bảy con gái cô thức dậy, đang ngồi chơi trong nhà, con bé bỗng nhiên nói với cô: "Mẹ ơi, con muốn đi học".

Nghe thấy con nói vậy, Ôn Na thực sự có cảm giác như ánh mặt trời đã

ló dạng sau khi bị đám mây dày kín che phủ, trong lòng cô thấy rất hạnh phúc, Tiểu Tây đã qua giai đoạn thích nghi với trường mầm non.

Lời khuyên

Nếu trong thời gian trẻ đi học mẫu giáo, các bậc phụ huynh xuất hiện những tâm trạng giống Ôn Na, thì hành động giống Ôn Na là thích hợp. Nhưng có điều không nên áp dụng đó là, các vị phụ huynh không nên kìm nén nỗi buồn của bản thân trong thời gian dài, hoặc một khi có cơ hội là lập tức trút tình cảm cá nhân lên giáo viên và nhà trường. Như vậy sẽ phá vỡ cách nhìn nhận của giáo viên đối với phụ huynh, không chỉ vậy còn làm mất tâm huyết của giáo viên, khiến giáo viên phải dành một phần năng lượng của mình để làm an lòng phụ huynh, mà không thể tập trung tất cả vào việc giúp đỡ trẻ.

5. Khi trẻ bị bắt nạt ở trường mẫu giáo

Trải qua vài năm ở nhà chăm sóc con, Ôn Na bắt đầu cảm thấy mình đã hoàn toàn tách khỏi xã hội và không còn là chính mình.

Tiểu Tây đã thích nghi với trường mầm non, chồng cô cũng có việc phải làm, có bạn bè tụ tập, Ôn Na cảm thấy mình nên tìm lại những sở thích của bản thân.

Trước tiên, cô muốn nghỉ ngơi, chưa muốn đi làm vội, thế là cô tham gia một lớp Yoga và đăng kí học đàn cổ mà từ nhỏ cô luôn muốn học. Thời gian biểu hàng ngày của Ôn Na lúc nào cũng kín lịch, thứ Hai dọn dẹp nhà cửa, thứ Ba mua sắm, thứ Tư học Yoga, thứ Năm học đàn, thứ Sáu chuẩn bị một bữa ăn thịnh soạn cho chồng và con gái, thời gian còn lại dành để nghiên cứu các lý luận giáo dục, đọc rất nhiều sách về phát triển tâm hồn, rồi tham gia các buổi đào tạo về khai thác khả năng tiềm ẩn của bản thân. Cô rất quan tâm đến những công việc đại loại như tư vấn tâm lý, chứ không muốn làm công việc cứng nhắc như một cái máy giống hồi trước.

Sau khi đã có kế hoạch, hàng ngày ngắm nhìn ánh nắng mặt trời, Ôn Na cảm thấy cuộc sống này thật tươi đẹp khi không còn phải lo lắng chuyện chồng con, nhà cửa.

Nhưng không lâu sau, ở trường mầm non Tiểu Tây lại gặp rắc rối, khiến Ôn Na một lần nữa rơi vào trạng thái lo lắng.

Hôm đó, Ôn Na vui vẻ đến trường đón Tiểu Tây giống như mọi ngày, thấy giáo viên bước ra cùng con bé, và nói xin lỗi với Ôn Na: "Xin lỗi chị, hôm nay Tiểu Tây bị một bạn khác cấu vào mặt".

Cô vội vàng cúi xuống kiểm tra khuôn mặt của con, bên má trái có một vết thương nhỏ dài chừng hai centimet, bị trầy da và chảy máu nữa. Ôn Na rất xót con và sợ vết xước có thể để lại sẹo.

Dù sao mọi chuyện cũng đã rồi, cô cũng không muốn làm khó giáo viên, mặc dù trong lòng rất tức giận, nhưng Ôn Na cũng thông cảm cho các cô vì đó là chuyện không may.

Ngày hôm sau, lúc Ôn Na đến đón con, thấy trên mũi cô bé lại có thêm một vết cấu nữa, trong lòng cô cảm thấy rất khó chịu, lúc đó giáo viên chủ nhiệm cùng với vị giáo viên bước ra cùng con hôm qua đều đến xin lỗi cô.

Lúc này Ôn Na chẳng còn giữ khách sáo, cô nói: "Các cô cố gắng đừng để cháu bị thương nữa nhé!".

Hai cô giáo hứa sẽ trông chừng Tiểu Tây.

Đến tối chồng cô về nhà, trông thấy vết thương trên mũi con gái, mặt đột nhiên biến sắc, anh tức giận quát con: "Làm sao mà bị ra thế này?"

Tiểu Tây sợ hãi nhìn bố nhưng không nói gì, nước mắt chuẩn bị tuôn ra.

Chồng Ôn Na rất tức giận, vội vàng thay giầy để đến tìm cô giáo nói cho ra nhẽ, nhưng Ôn Na giữ anh lại và nói: "Anh làm to chuyện chỉ thiệt đến con thôi", nhưng chồng cô không nghe, anh gạt tay cô, mở cửa đi ra ngoài.

Ôn Na không còn cách nào khác, đành vội vàng bế con chạy theo sau, thấy chồng cô xông thẳng vào trường, cô và con gái đành đứng đợi ở ngoài. Khi đi ra, suốt dọc đường về nhà, anh vừa tức giận, vừa luôn mồm nói trường này không có trách nhiệm.

Vài ngày sau, trên người Tiểu Tây không thấy xuất hiện thêm vết thương nào khác, nhưng vào một buổi sáng, đột nhiên con bé nói không

muốn đi học. Ôn Na rất lo lắng, đang đi học ngoan như vậy, sao tự dưng lại không muốn đi, có phải đã xảy ra chuyện gì không?

Cô cố gắng kìm nén cơn giận, nói với con gái: "Nếu con không muốn đi học, hôm nay mẹ cho con nghỉ".

Hôm sau nữa, Tiểu Tây vẫn không muốn đến trường. Ôn Na thương lượng với con gái, cho nghỉ thêm một ngày nữa, nhưng ngày mai nhất định phải đi, con bé lập tức đồng ý. Hôm đó cô cho con ra công viên và khu vui chơi trẻ em cả một ngày. Hình như lâu lắm rồi con gái cô không vui như vậy.

Đến ngày hôm sau Tiểu Tây lại dở chứng, nó vẫn không muốn đi học.

Ôn Na thấy rằng cần phải rõ ràng với con, cô nói với Tiểu Tây: "Con đã nói là hôm nay đi học, mẹ không cho phép con nghỉ học nữa".

Thế rồi con bé khóc toáng lên, Ôn Na cảm thấy cần phải nghiêm khắc, cô bế con lên xe và chở đến trường mầm non. Trên đường đi, con bé vẫn không nín khóc, đến cổng trường, hai tay nó ôm chặt chân cô không chịu buông.

Cô giáo trông thấy liền chạy đến, đặt tay lên vai con bé và nói nhỏ: "Con hãy để cho mẹ về, chúng ta cùng vào trong lớp nhé".

Nhưng Tiểu Tây không nhìn giáo viên, nó vẫn đứng đó gào khóc.

Lúc này, Ôn Na nắm tay con gái và nói: "Mẹ sẽ đến sớm đón con, nhưng con cần phải đi học".

Cô giáo Tiểu Dương bế Tiểu Tây, để cho con bé khóc trên vai mình.

Ôn Na thực sự không hiểu, tại sao qua bốn tháng rồi, đến bây giờ con bé lại quay về trạng thái ban đầu như lúc mới đi học, chắc chắn ở trường đã xảy ra chuyện gì đó.

Có phải chồng cô đã gây áp lực cho giáo viên, khiến họ vì không muốn con gái cô bị tổn thương nên đã cách li nó với những đứa trẻ khác không? Nếu là như vậy, chắc chắn nó sẽ rất buồn, cho nên mới không muốn đến trường nữa.

Nghĩ đến điều này, bỗng nhiên tim cô đập nhanh hơn, ngay bây giờ cô cần phải vào trường để hỏi cho rõ đầu đuôi. Có thể mấy hôm trước chồng cô quá nóng nảy, nên đã để lại ấn tượng gì đó cho họ. Con gái cô đang học trong đó, nếu không quan hệ tốt với giáo viên thì con mình sẽ chịu thiệt.

Về nhà, cô gọi điện hẹn gặp cô giáo Tiểu Dương vào buổi trưa để nói chuyện, cô ấy đã đồng ý và hẹn Ôn Na mười một rưỡi qua trường.

Đúng mười một rưỡi, cô giáo Tiểu Dương bước ra, họ tìm một chiếc ghế dài và ngồi đó nói chuyện.

Cô giáo Tiểu Dương nói: "Thực sự rất xin lỗi chị, thời gian trước có một học sinh mới chuyển đến trường, nó rất hay cấu người khác, vì thích Tiểu Tây nên ngày nào nó cũng chỉ nhằm vào cô bé, sau này chúng tôi đã tách chúng ra, nên không còn đe dọa đến những học sinh khác".

Cách nói này hoàn toàn đúng với cách nghĩ của Ôn Na, nhưng cô không nói ra, trong đầu cô thì nghĩ, những đứa trẻ khác vui vẻ nô đùa, trong khi Tiểu Tây bị cách li một mình một phòng, nếu không như vậy thì tại sao lúc đi học buổi sáng con bé lại khóc lóc dữ dội như vậy.

Cô kìm lại cơn giận, cố gắng nói với cô giáo bằng giọng điệu lịch sự nhất có thể: "Lúc các cô cách li bọn trẻ, có phải là để Tiểu Tây một mình cô đơn trong một phòng, không cho chơi cùng các bạn khác phải không?"

Cô giáo Tiểu Tây cười và nói: "Sao chúng tôi có thể làm như thế được?"

Ôn Na hỏi: "Vậy chuyện cách li mà cô nói là như thế nào?"

Cô Tiểu Dương đáp: "Đó là tách hai đứa trẻ dễ gây lộn với nhau ra, hướng dẫn trẻ vào trong các nhóm khác nhau".

Cô lại hỏi tiếp: "Vậy đứa trẻ thích đánh người đó khi chơi cùng những đứa trẻ khác thì không cấu chúng sao? Chỉ cấu một mình Tiểu Tây ư?"

Cô giáo Tiểu Dương mỉm cười: "Bé vẫn cấu các bạn nên chúng tôi cũng gặp không ít phiền phức với phụ huynh các bé đó".

Nghe đến đây, Ôn Na nói: "Tại sao nhà trường lại nhận một học sinh có khuynh hướng bạo hành, gây nguy hại cho những đứa trẻ khác?"

Cô Tiểu Dương trả lời: "Chúng tôi cũng không còn cách nào khác, phụ huynh của bé đó muốn cháu đi học để giảm bớt tính hung hăng".

Lúc này, Ôn Na không kiềm chế được cơn tức giận của mình, cô nói: "Lẽ nào con của họ phải giải quyết vấn đề, thì con tôi phải trở thành đối tượng để nó rèn luyện ư?".

Cô Tiểu Dương thành khẩn: "Chúng tôi rất xin lỗi chị, sau này chúng tôi sẽ chú ý đến cháu hơn."

Ôn Na hỏi cô giáo: "Tiểu Tây không muốn đi học nữa, có phải vì nó sợ bị bạn cấu không?"

Cô giáo Tiểu Dương nói: "Theo như tôi biết, cô bé không muốn đến trường nữa, có thể không phải vì sợ bạn cấu, mà vì trí tưởng tượng của Tiểu Tây vẫn chưa phát triển. Trong lúc chơi đùa cùng lớp, các bạn nhỏ khác đều biết tận dụng trí tưởng tượng của mình để chơi trò chơi, ví dụ như một đứa làm mẹ, một đứa làm bố, chúng đi chợ mua rau, nấu cơm, chăm sóc thú cưng của mình. Trong khi đó Tiểu Tây dường như không thể hòa nhập được vào những trò chơi như vậy, cô bé không được đóng một vai bất kỳ nào trong trò chơi tập thể đó hay cùng nhau nô đùa với những bạn khác. Cô bé cũng không biết thông qua trí tưởng tượng để sử dụng đồ chơi, ví dụ như có trẻ lấy sợi len để làm sợi mỳ, có trẻ buộc lên tóc để làm băng đô, cũng có trẻ làm thành dây chuyền, nhưng Tiểu Tây không làm được như vậy, nên cô bé cảm thấy chán khi trông thấy các bạn khác vui chơi. Chính vì thế, chúng tôi muốn mời chị phối hợp cùng với giáo viên, ở nhà nên cuối tuần dẫn trẻ đến công viên, đi thực tế, ví dụ như đến ruộng xem nông dân làm việc, hoặc quan sát động vật".

Ôn Na còn nghi vấn nên hỏi cô: "Có phải do lớp học có quá ít đồ chơi nên không hấp dẫn trẻ chơi?"

Cô giáo Tiểu Dương cười: "Cách giáo dục ở trường chúng tôi là hướng trẻ đến các hoạt động thực tế, chúng tôi chỉ cho trẻ một ít đồ chơi, để trẻ có thể phát huy được nhiều trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo".

Lời khuyên

Vì sao được gọi là trẻ em, là vì chúng chưa trưởng thành, chính vì chưa trưởng thành nên thường có những hành vi khiến

cho người lớn chúng ta không thể hiểu được. Đối với những hành vi đó, chúng ta có thể xem thành vấn đề, ví dụ như trong chuyện giao tiếp, khả năng ngôn ngữ của trẻ chưa đủ để diễn đạt hết ý kiến của mình, và trẻ cũng không biết giải quyết thế nào khi xảy ra xung đột với người khác. Do đó trẻ sẽ áp dụng biện pháp trực tiếp nhất và nguyên thủy nhất, đó là đánh hoặc xô xát.

Đối với bọn trẻ, đánh nhau là hiện tượng rất tự nhiên trong quá trình phát triển của trẻ. Khi hiện tượng tự nhiên này xảy ra, thái độ của phụ huynh là rất quan trọng. Trong trường hợp này, có người không nhịn được bèn hỏi trẻ: "Hôm nay đánh nhau với bạn có phải không?", "Hôm nay có ai bắt nạt con không?", lúc này, bọn trẻ sẽ lục lại trí nhớ xem hôm đó ai đã bắt nạt mình, hay khi nào bản thân cảm thấy không vui, điều này càng khiến trẻ tập trung chú ý vào những chuyện không tốt. Nhằm đáp ứng nhu cầu của phụ huynh, hàng ngày bọn trẻ đều phải trần thuật lại với cha mẹ về những nỗi buồn đã trải qua giống như đang làm bài tập về nhà vậy. Hậu quả trực tiếp của nó chính là khiến trẻ hàng ngày đến lớp chỉ tìm kiếm và chú ý đến những người có khả năng đánh mình, không hòa đồng. Cứ như vậy, sẽ tạo ra vòng tuần hoàn của những cái xấu, trẻ sẽ thực sự trở thành người bị hại, và người bị hại này là do người lớn bồi dưỡng nên. Kéo dài như vậy, chắc chắn trẻ sẽ không muốn đến trường mầm non.

Chính vì vậy, cha mẹ chú ý hướng dẫn trẻ tìm tòi ra những việc làm có ý nghĩa đối với sự phát triển, tránh để trẻ tập trung vào những việc vô nghĩa.

6. Một ngày trải nghiệm ở trường mầm non

Cuối cùng, Ôn Na và cô giáo Tiểu Dương đã thống nhất được lịch hẹn, vào buổi sáng thứ Tư, cô sẽ đi cùng con đến trường. Hôm đó, cô nói với con gái: "Hôm nay mẹ đến đây để làm việc". Tiểu Tây hỏi cô rất nhiều vấn đề, nào là có phải mẹ sẽ đến đây hàng ngày không, có phải mẹ làm cô giáo không, hoặc có phải thứ Tư nào mẹ cũng đến trường không. Ôn Na cảm thấy hình như con bé rất phấn khởi khi thấy mẹ đến trường.

Trong giờ làm việc tự do, bọn trẻ chạy đi lấy đồ chơi theo thói quen, từng tốp ba tốp năm túm lại để thương lượng, bàn bạc, giống như diễn tập

trước khi bước vào tiết mục. Nội dung chủ yếu là phân vai ai làm bố, ai làm mẹ, ai làm chị, ai làm em...

Ôn Na không trao đổi với giáo viên về những vấn đề giáo dục. Chính giáo viên cũng đã nói, nếu cô có yêu cầu khác, có thể lựa chọn trường mầm non có khả năng đáp ứng nhu cầu của riêng cô, chứ không cần tốn sức để cố thay đổi trường mầm non này.

Tất cả mọi thứ trong này đều rất tuyệt, bọn trẻ tuy không có quá nhiều đồ chơi, nhưng chúng cũng không thấy nhàm chán.

Lúc cô giáo Tiểu Dương đi ngang qua, cô ngồi xuống nói với Ôn Na: "Mỗi ngày bọn trẻ đều chơi đùa như vậy đó".

Ôn Na thấy trong giờ hoạt động tự do của bọn trẻ, các giáo viên sẽ ngồi làm thủ công. Không khí trong phòng học lúc này giống như một gia đình đang ở, mẹ làm việc của mình, bọn trẻ cũng có những việc riêng, thời gian trôi qua thật nhanh chóng.

Kết thúc một ngày, hai mẹ con ra về, cô không thấy có vấn đề gì lớn. Trong lúc bọn trẻ vui đùa, giáo viên không làm phiền chúng, đây chính là một phương pháp giáo dục hiện đại tiên tiến. Nhưng đồng thời cô thấy ít nhất một phần ba bọn trẻ không thể hòa nhập được vào một tập thể nào, cũng không chơi được lâu một trò nào, suốt buổi sáng chúng chỉ ngồi hết góc nọ đến góc kia, giáo viên cũng không thử giúp những đứa trẻ này thay đổi trạng thái đó của chúng.

Ôn Na hỏi cô giáo Tiểu Dương: "Với những đứa trẻ không thể vui chơi thì phải làm thế nào?"

Cô Tiểu Dương nói: "Sự thờ ơ của chúng cũng là một quá trình học tập, chúng tôi phải đợi chúng tự phát triển".

Ôn Na nói: "Tôi thấy chúng có vẻ trầm tư".

Cô giáo Tiểu Dương đáp: "Trầm tư cũng là một quá trình học tập".

Nhớ lại hồi con gái mới vào trường, ngày nào cô cũng như sống trong lo lắng, đến bây giờ con gái cô đã thích ứng được với trường mầm non, không còn phải bận tâm vì những vấn đề đó nữa. Trường mầm non mà Tiểu Tây đang theo học rất biết bảo vệ lòng tự tôn của trẻ, coi trọng tình cảm phong

phú mà trẻ đạt được, chú trọng việc biết quan tâm đến người khác của trẻ, quan tâm đến trí tưởng tượng của trẻ, như vậy là quá đủ.

Lời khuyên

Phần này là vì yêu cầu của nội dung, cũng là để người đọc có thể hiểu về trường mầm non từ nhiều góc độ, nhưng khuyến cáo các bậc phụ huynh không nên làm như vậy trong cuộc sống thực tế, bởi vì có thể các vị sẽ không thu hoạch được nhiều như mong đợi. Nếu phương thức dạy học của các giáo viên là hình thức giảng dạy cho trẻ, khi ở trong trường, phụ huynh có thể trông thấy phương pháp lên lớp của giáo viên và trong lúc giảng dạy họ có chú ý đến trẻ không, có yêu thương trẻ không, và trong một ngày đi học có điểm nào không hợp lý, cách cư xử của giáo viên đối với học sinh như thế nào. Tuy nhiên, dù có nhìn nhận ra thì phụ huynh cũng cần có những kiến thức nhất định liên quan đến phương diện giáo dục. Nếu không, dù có được chứng kiến cũng không nhìn ra vấn đề. Cái lợi của việc làm này là có thể khiến các bậc phụ huynh yên tâm. Nhưng cái hại là khiến trẻ có cảm giác mình không giống người khác, và kỳ vọng ngày nào cha mẹ cũng đến trường, hoặc lại đến vào một ngày nào đó. Sự kỳ vọng này làm cho trẻ không tập trung khi ở trường, và dần dần không muốn giao lưu với bạn bè hay thầy cô.

Trong trường hợp trường mầm non trẻ đang theo học chú yếu để cho học sinh hoạt động tự do, nếu có sự xuất hiện của phụ huynh, sẽ càng gây ra ảnh hưởng lớn đối với trẻ. Bởi vì lúc phụ huynh ở đó, trẻ sẽ bị phân tâm, chỉ muốn được ở cùng cha mẹ mình và dùng rất nhiều cách để thu hút sự chú ý của cha mẹ, nhằm đạt được sự quan tâm đặc biệt của cha mẹ. Nếu phụ huynh chỉ đến trường thăm dò tình hình trong một ngày, sẽ không thấy được những trạng thái bình thường như mọi ngày của bọn trẻ, mà chỉ nhìn thấy những điều gây hiểu lầm, khiến cho bản thân tự nảy sinh ra tâm trạng không tốt.

7. Những khó khăn ở trường mầm non mới

Cha mẹ của học sinh trong trường mầm non Tiểu Tây vào học rất quan tâm đến những hoạt động giao lưu đoàn thể giữa các vị phụ huynh, sau khi

cho con nhập học được vài ngày đã có người mời Ôn Na cùng với con gái tham gia vào nhóm của họ. Đi học mới chỉ một tuần, Tiểu Tây cũng được bạn rủ đến nhà chơi, tan học con bé được mẹ của bạn chở về nhà họ, sau đó gọi điện báo cho Ôn Na biết và dặn cô khoảng tám rưỡi hãy đến đón con. Ôn Na thấy từ khi có con, đã lâu lắm rồi cô mới có cảm giác thoải mái, nhẹ nhõm như vậy, cô đã thực sự quên hết hương vị cuộc sống trong thế giới chỉ có cô và chồng. Thế là cô gọi điện hẹn chồng về sớm đi xem phim, chồng cô vừa nghe thấy liền cười phá lên sung sướng, cũng lâu lắm rồi cô không thấy chồng mình cười sảng khoái đến như vậy. Ôn Na và chồng đến gian hàng bán đồ ăn vặt mua một chút đồ, hai người họ vừa ăn vừa nắm tay nhau bước vào rạp phim giống như một đôi tình nhân đang yêu.

Ôn Na nghĩ hôm nào đó cũng phải đón bạn của Tiểu Tây về nhà mình chơi, để cha mẹ của bạn nhỏ đó cũng có dịp xả hơi như vợ chồng cô lúc này.

Các bậc phụ huynh trong trường tổ chức thành nhóm các bà mẹ và nhóm các ông bố, thay phiên trông nom con. Khi đến lượt các ông bố, họ sẽ tập trung dẫn bọn trẻ đến hồ nước vui chơi, còn các bà mẹ sẽ dạo phố, mua đồ và cùng nhau ăn uống. Khi đến lượt các bà mẹ, các ông bố sẽ rủ nhau đi đá bóng, chơi bóng rổ, nếu có thêm các bà mẹ đi cùng, họ sẽ càng thấy thú vị.

Có mấy hôm Tiểu Tây về nhà rất hay nói rằng: “Mẹ ơi, hôm nay Đại Đô Đô không đánh con”, nhưng lúc đó Ôn Na không hề chú ý đến những lời của con.

Cho đến một ngày Ôn Na nhận được một bức thư điện tử, là của một bà mẹ khác gửi cho cô, trong đó nói rằng cô ấy đã đến lớp bọn trẻ thỉnh giảng, phát hiện thấy cách xử lý của giáo viên đối với một số hành vi của bọn trẻ có vấn đề. Lúc cô ấy hướng dẫn bọn trẻ cách làm bánh ga tô, có một trẻ không chấp hành nội quy, nó bóp nát chiếc bánh ga tô mẫu, sau đó giơ hai tay dính đầy kem cho mọi người xem, tất cả những đứa trẻ khác thấy vậy liền cười phá lên, và cũng muốn thử bóp nát bánh giống bạn. Giáo viên chủ nhiệm hét lên với giáo viên trợ lý đứng bên cạnh: “Mau lôi thằng bé ra ngoài”. Giáo viên trợ lý lập tức bế đứa trẻ đó rời khỏi phòng học.

Bà mẹ này nghe thấy giáo viên trợ lý nói với đứa nhỏ rằng: “Bởi vì con phá hỏng mất chiếc bánh, cho nên con sẽ phải ở đây chuẩn bị một lúc”.

Rồi thấy đứa trẻ đó trả lời: “Con đã chuẩn bị xong rồi”.

Giáo viên nói: “Cô cho rằng con vẫn chưa chuẩn bị xong”.

Bà mẹ này nói: “Lý luận giáo dục của nhà trường là phải tôn trọng trẻ, nếu đứa trẻ đó nói đã chuẩn bị xong rồi, thì đáng lẽ giáo viên phải tin điều đó, nhưng tại sao khi trẻ nói vậy, giáo viên lại phủ nhận? Hơn nữa giáo viên chủ nhiệm đứng ở một góc xa, nhưng to tiếng quát nạt bắt một giáo viên khác lôi đứa trẻ ra ngoài, lẽ nào họ không sợ cách làm đó sẽ gây tổn thương đến lòng tự trọng của trẻ ư?”

Ôn Na thấy bà mẹ này nói rất đúng, một ngôi trường có tiếng tăm tốt như vậy, sao giáo viên có thể cư xử theo cách đó được chứ? Vài ngày sau, câu chuyện này được lan truyền rầm rộ. Có một số phụ huynh thấy con mình không muốn đến trường, bọn trẻ nói trong lúc ăn cơm nếu như có bạn nào nói to, giáo viên sẽ bắt bạn đó ra ngoài. Các bậc phụ huynh không hiểu nổi, không phải nhà trường có cho phép bọn trẻ giao lưu nói chuyện trong giờ ăn cơm ư? Vậy tại sao khi trẻ nói chuyện lại bắt chúng ra ngoài, đây không phải là một hình thức trừng phạt sao? Ăn cơm không cho nói chuyện, điều này có gì khác so với những trường mầm non truyền thống?

Khi nghe thấy những ý kiến bàn luận đó, Ôn Na lại cảm thấy hoang mang, trên thế giới này có quá nhiều nơi “treo đầu dê bán thịt chó”, hồi đầu cô đã quá tin tưởng vào ngôi trường này, liệu như vậy có phải là mù quáng không? Bắt đầu từ chuyện bóp nát chiếc bánh ga tô, càng ngày càng nhiều phụ huynh của học sinh trong lớp đó phản ánh rằng con của họ không muốn đi học nữa, còn nói rằng trong lớp có một vài em chuyên bắt nạt những bạn khác.

Các bậc phụ huynh đã hỏi giáo viên, nhưng giáo viên nói rằng đó là chuyện của riêng bọn trẻ, nên hãy để cho chúng tự giải quyết. Nếu thực sự có chuyện học sinh khỏe bắt nạt học sinh yếu, lẽ nào giáo viên cũng để mặc cho chúng tự giải quyết ư? Bọn trẻ còn quá nhỏ, sao đủ sức để phản kháng lại những đứa trẻ cao to hơn mình? Thể trạng của học sinh không đều, đứa to, đứa bé, nên nếu giáo viên không can ngăn những đứa trẻ hay bắt nạt bạn bè, chúng sẽ nghĩ mình là vương tướng, thích làm gì thì làm sao? Cách đây hai hôm Tiểu Tây kể với mẹ rằng hôm nay không bị bạn Đại Đô Đô đánh, như vậy có nghĩa là ngày nào con bé cũng bị bạn đánh ư? Cứ nghĩ đến điều này trong lòng Ôn Na lại bừng lên như lửa đốt.

Mấy ngày này các bậc phụ huynh vô cùng bức xúc, Ôn Na cũng bị cuốn vào trong tâm trạng đó, hơn nữa cô còn phiền lòng hơn, bởi vì chính cô đã chuyển con từ ngôi trường nhỏ yên bình, để sang một nơi mới mà cô cho rằng đó mới là ngôi trường lý tưởng, ai ngờ đâu ở đó cũng xảy ra nhiều vấn đề như vậy. Mặc dù phải trải qua biến cố mới có thể trưởng thành, nhưng bọn trẻ vẫn còn nhỏ, không nên để chúng phải đối mặt với những sự việc quá lớn, nếu không tâm hồn với lòng tự trọng của trẻ sẽ bị hủy diệt.

Vị phụ huynh nhận được bức thư đưa ra rất nhiều nghi hoặc.

Có người nói: "Giáo viên trong lớp cho học sinh xem ti vi, một hôm trẻ về nhà kể rằng giáo viên đã mở bộ phim hoạt hình *Kỷ băng hà* (Ice Age) cho chúng xem, trong đó có một con sóc đuổi theo một quả sồi, rất thú vị". Vốn dĩ các bậc phụ huynh rất hưởng ứng đề xướng của nhà trường, đó là ở nhà không nên cho trẻ xem ti vi, thế nhưng nhà trường lại thực hiện điều đó ở trong lớp, khiến bọn trẻ về nhà thường đòi hỏi cha mẹ phải cho chúng xem ti vi, và phải đúng bộ phim *Kỷ băng hà* đó. Phụ huynh thấy vậy liền gọi điện hỏi giáo viên, họ trả lời rằng vì muốn trẻ hiểu về thời kỳ băng hà nên đã cho trẻ xem một đoạn video có liên quan đến thời kỳ đó.

Khi các bậc phụ huynh nghe ra vấn đề, nhưng có một số cha mẹ nói rằng trong giáo dục trẻ cần hạn chế xem ti vi.

Ôn Na thấy dường như trong lớp của Tiểu Tây đột nhiên xuất hiện rất nhiều vấn đề, đó có phải do mọi người không biết về vấn đề của những lớp khác? Hay do Tiểu Tây kém may mắn nên học phải một lớp chất lượng kém?

Các phụ huynh bàn bạc rằng họ phải tìm đại diện nhà trường để hỏi về các vấn đề. Từ sau khi chuyển trường cho con gái, Ôn Na đã tiếp xúc với cô giáo chủ nhiệm được vài lần, trong tuần đầu mới đi học, cô giáo thường xuyên gọi điện thoại cho cô. Trong vòng hai ngày đầu tiên, thậm chí có ngày gọi đến hai ba lần để báo cáo tình hình ăn uống, vui chơi, sinh hoạt của Tiểu Tây.

Với Ôn Na, cô giáo của Tiểu Tây rất nhiệt tình và có trách nhiệm, cô thấy không muốn làm ảnh hưởng đến cô giáo. Vì thế, Ôn Na muốn gọi điện trao đổi với cô giáo trước, nếu như có hiểu lầm, bản thân cô vẫn kịp thời giải thích cho các vị phụ huynh khác, nếu không không biết mọi chuyện sẽ ầm ĩ đến mức nào.

Trưa hôm sau, Ôn Na gọi điện đến phòng đối ngoại của nhà trường, thông báo về những thắc mắc, nghi ngờ của các bà mẹ, giáo viên phụ trách đối ngoại nghe xong cũng cảm thấy lo lắng, và nói rằng sẽ lập tức phản ánh vấn đề này với hiệu trưởng để kịp thời giải quyết. Gác máy xong, Ôn Na lại cảm thấy nếu không trực tiếp tìm giáo viên phụ trách để trao đổi, mà chỉ báo cáo với hiệu trưởng, như vậy có phải sẽ gây bất lợi cho giáo viên chủ nhiệm không, nếu trực tiếp gọi thẳng cho giáo viên chủ nhiệm có phải là tốt hơn không? Việc cô muốn làm là cố gắng giúp đỡ giáo viên chủ nhiệm của bọn trẻ.

Trong lòng Ôn Na vẫn có chút băn khoăn, nếu tình hình mà cô đề cập được giáo viên đối ngoại phản ánh với hiệu trưởng, hiệu trưởng sẽ nói lại với giáo viên chủ nhiệm, cô là người gọi điện đến phản ánh, liệu lúc đó cô giáo chủ nhiệm có nghĩ rằng cô đang chơi xỏ cô ấy không? Nếu vậy giáo viên có trả thù riêng lên con gái cô không? Trong phòng học của trường không gắn camera giám sát, nếu như giáo viên lén lút làm chuyện gì gây hại cho bọn trẻ, khó có thể kiểm soát được.

Ôn Na thấy mình hơi lo lắng thái quá, vì xét thấy con gái cô không bị chịu bất cứ tổn hại nào, nhưng trên mạng internet và trong xã hội đang rầm rộ một số thông tin đáng sợ rằng nhiều trường mầm non hành hạ trẻ con khiến cô càng thêm lo âu.

Ôn Na thấy trước tiên nên tìm hiểu tình hình một chút, hãy hỏi con cho rõ ràng, rồi tìm giáo viên, nghe giáo viên trình bày ý kiến của họ. Nếu sự giải thích của giáo viên là không thể chấp nhận được thì tìm đến lãnh đạo nhà trường, không nên chỉ tìm đến các cơ quan truyền thông hoặc thông qua pháp luật để giải quyết. Có lẽ các vị phụ huynh đều có chung suy nghĩ rằng "sợ giáo viên trả thù cá nhân", nhưng Ôn Na cho rằng, nếu phụ huynh nhắc nhở giáo viên, chắc chắn họ sẽ chú ý đến hành vi của mình.

Cho dù nói thế nào đi chăng nữa, những thông tin gần đây trong lớp của Tiểu Tây đã khiến cho các bậc phụ huynh lo lắng bất an. Có không ít phụ huynh dù chưa chuyển trường cho con giống như Ôn Na, nhưng cũng vì để con đi học từ một nơi rất xa mà chuyển nhà đến gần trường mầm non của con, cho nên họ có chút may mắn, cảm thấy "mình chưa ngốc như vậy, số của con cũng không đen đủi đến vậy, không cẩn thận lựa chọn phải một ngôi trường tồi tệ". Mọi người cố gắng chọn trường mầm non tốt cho con, không ngờ lại có nhiều bất cập như vậy.

Cô giáo ở đây dù chưa thấy xuất hiện tình trạng đánh học sinh, nhưng cũng có những hành vi không yêu thương bọn trẻ, đồng thời cũng có khả năng gây ra tổn hại đối với trẻ, điều này khiến các bậc phụ huynh vô cùng tức giận, lẽ nào họ mất bao công sức nghiên cứu, tìm hiểu lại thành ra thế này sao?

Ôn Na gọi điện cho cô giáo chủ nhiệm của lớp Tiểu Tây. Khi giọng nói nhẹ nhàng của cô giáo cất lên, Ôn Na nghĩ rằng các vị phụ huynh có thể đã lo lắng thái quá, nhưng không có lửa làm sao có khói. Cô muốn thay các bà mẹ trao đổi một chút, đầu tiên cô hỏi về chuyện xem ti vi.

Cô giáo chủ nhiệm nói: "Đúng thật là có xem ti vi, lần đó tôi cũng giải thích rất nhiều với các bà mẹ rồi. Bởi vì trong giáo trình học, sẽ tận dụng nhiều biện pháp để trẻ phát hiện rằng có rất nhiều cách để tìm hiểu, khám phá một sự việc nào đó. Đối với thời kỳ băng hà, phương pháp tốt nhất chính là cho trẻ xem một chút để biết kỷ băng hà như thế nào. Do điều kiện có hạn, ngoài hình ảnh thời kỳ băng hà trong đoạn phim hoạt hình đó ra, chúng tôi không có cách nào khác. Hơn nữa, để hiểu về một sự vật, thì xem ti vi với một thời lượng nhất định cũng không gây tổn hại gì cho trẻ. Nhà trường cho trẻ xem video để tìm hiểu chứ không phải để tiêu khiển. Các bậc phụ huynh ở nhà muốn hướng dẫn trẻ tập trung vào việc phải làm, mà không phải thông qua việc xem ti vi để thay thế tác động với sự vật, khi trẻ không nghe lời, chắc chắn cha mẹ rất khó chịu, họ không muốn bỏ ra tâm sức để hướng dẫn trẻ, ngược lại quay sang chỉ trích giáo viên đã cho trẻ xem video, như vậy là không công bằng. Trẻ nhận được sự hỗ trợ, giúp đỡ từ cả nhà trường lẫn gia đình, nên trong lúc này cha mẹ cần phải phối hợp cùng với nhà trường".

Cô giáo chủ nhiệm giải thích rất có lý, dù cô ấy đã từng trao đổi với những vị phụ huynh khác, và họ chắc cũng đã hiểu nhưng tại sao họ vẫn nhắc lại. Ôn Na hỏi cô giáo chủ nhiệm: "Cô cũng nói như vậy với các bà mẹ kia có phải không?"

Cô giáo khẳng định: "Tôi đã giải thích với họ mấy lần rồi".

Ôn Na hỏi tiếp: "Điều mà các bà mẹ không hiểu đó là tại sao các cô lại phạt trẻ lâu, còn lôi trẻ ra ngoài, nên họ cảm thấy đó giống như hình phạt".

Giáo viên chủ nhiệm trả lời: "Tôi từng xin nghỉ một thời gian, sau khi quay lại, phát hiện thấy trật tự trong lớp đã bị đảo lộn rất nhiều, có một số

trẻ hành động không có phép tắc, để xây dựng nguyên tắc cho trẻ lại từ đầu, nên trong giai đoạn này có lẽ sẽ phải tăng thời lượng cách ly lên một chút".

Ôn Na thấy cách giải thích của cô giáo rất dễ hiểu.

Cô nói với giáo viên chủ nhiệm: "Tôi còn một vấn đề cuối cùng nữa, đó là trong trường của các cô, có phải có những lúc bọn trẻ đánh, bắt nạt nhau mà giáo viên để mặc không ngó ngàng tới?"

Cô giáo chủ nhiệm vội vàng thanh minh: "Sao có thể không ngó ngàng được, nếu mặc kệ bọn trẻ bắt nạt nhau sẽ gây ra những ảnh hưởng không tốt đối với cả người bắt nạt lẫn người bị bắt nạt. Để bọn trẻ được phát triển lành mạnh và được bảo vệ tốt, chúng tôi sẽ cẩn thận đối với mỗi hành vi của bọn trẻ".

Ôn Na nói: "Nghe một số phụ huynh nói, theo như lời giải thích của cô giáo Dương, giáo viên mặc kệ những trẻ bị bắt nạt là vì muốn rèn luyện cho trẻ kỹ năng tự giải quyết vấn đề của mình".

Giáo viên chủ nhiệm đáp: "Ồ, ý chị nói là Đồng Đồng ư, chuyện này tôi cũng đã giải thích với mẹ cậu bé rồi. Mẹ Đồng Đồng cho rằng Đô Đô đã đánh cậu bé, còn cậu bé cũng khẳng định bình thường ngày nào cũng bị bắt nạt. Thực ra Đô Đô không phải là một đứa trẻ hay bắt nạt bạn bè, chỉ là bây giờ cậu bé đã bốn tuổi rồi, những đứa trẻ bốn tuổi sẽ có một sức mạnh nhất định, vì cậu bé muốn phát hiện ra sức mạnh của mình, nên nó sẽ thách thức với mỗi đứa trẻ mà nó cho là nguy hiểm. Có lúc đang ngồi trong lớp, đột nhiên cậu bé chạy đến cướp đồ chơi của bạn, hoặc bắt đứa trẻ khác nghe lời mình, cũng có vài lần nó làm hành động muốn đánh người, nhưng không hề ra tay. Trong tình huống đó, chúng tôi giúp cậu bé vượt qua giai đoạn này, để nó biết làm thế nào để bộc lộ sức mạnh của bản thân, và cũng giúp những đứa trẻ khác chung sống hòa thuận với cậu bé. Thực ra trong tập thể có lúc đột nhiên xuất hiện một đứa trẻ như vậy, sẽ mang lại cho những đứa trẻ khác sự hiểu biết khác nhau về nhiều loại người. Chúng tôi không để bất cứ một đứa trẻ nào bị bạn khác bắt nạt mà phải chịu tổn thương. Chúng tôi cho trẻ tự giải quyết vấn đề của mình, là để chúng học được cách tự giải quyết những vấn đề có thể giải quyết, còn những vấn đề không thể giải quyết, chúng tôi sẽ giúp chúng".

Ôn Na không biết khi xảy ra vấn đề giữa bọn trẻ, vấn đề nào thuộc về khả năng trẻ có thể giải quyết, vấn đề nào là không. Nhưng giáo viên đã nói

như vậy, cô cũng không thể chất vấn lại, cho nên chào tạm biệt cô giáo.

Gác máy xuống, Ôn Na lập tức lên mạng thông báo về việc cô vừa trao đổi với giáo viên, nhưng dù nói thế nào, cô vẫn nhận được rất nhiều sự chất vấn của những phụ huynh khác. Cô vừa mới cho rằng những lý do đó bị giáo viên thuyết phục, trên diễn đàn lại bị nhiều phụ huynh đả kích, cô rất khó để đả thông tư tưởng cho họ. Thời gian tới, nhà trường sẽ tổ chức họp phụ huynh, cô cũng đã nhận được điện thoại thông báo: thời gian là Sáu giờ tối thứ Sáu tuần này, các phụ huynh tập trung tại trường, giáo viên chủ nhiệm, giám đốc giáo dục và hiệu trưởng cũng tham gia buổi họp.

Tối thứ Sáu, Ôn Na đón con về nhà bảo chồng trông nom, còn cô đến trường dự buổi họp phụ huynh, cuộc họp được tổ chức ngay trong căn phòng mà lần trước cô đến đây tư vấn về những vấn đề của trẻ khi mới nhập học.

Cô rất thích căn phòng này, đặc biệt là tấm thảm New Zealand tuyệt đẹp, nhà trường đã chuẩn bị một ít hoa quả và bánh, đặc biệt dành cho những bậc phụ huynh tan làm đến đây luôn.

Các bậc phụ huynh lần lượt có mặt, giáo viên trong trường cùng ngồi với phụ huynh.

Lúc bắt đầu buổi họp, hiệu trưởng nhà trường đứng trước chiếc bảng đen, mời mọi người nói ra những thắc mắc, băn khoăn của mình, sau đó sẽ trả lời lần lượt từng vấn đề một, nhưng tất cả các bậc phụ huynh lại im lặng, không ai phát biểu câu nào.

Thấy tình hình như vậy, hiệu trưởng biết ý mỉm cười nói với đội ngũ giáo viên: “Các thầy cô hãy về phòng học trước, khi nào cần hãy quay lại”.

Ôn Na hiểu trước mặt giáo viên, các bậc phụ huynh sẽ không nỡ trút giận hoặc nói ra quá nhiều vấn đề khiến giáo viên không thoải mái, cho nên để giáo viên lánh đi là điều nên làm.

Quả nhiên, khi giáo viên bước ra khỏi phòng, ngay lập tức đã có phụ huynh phát biểu, vấn đề nghe có chút nặng nề, vì có thêm cả tình cảm cá nhân trong đó, khiến cho không khí trở nên căng thẳng, những thắc mắc đưa ra vẫn là những vấn đề mà Ôn Na đã biết.

Hiệu trưởng viết tất cả những vấn đề của phụ huynh lên chiếc bảng đen trước mặt, sau đó lần lượt giải đáp từng vấn đề.

Đối với chuyện để phạt cách ly, cách nói của hiệu trưởng cũng giống với giáo viên chủ nhiệm, là do giáo viên nghỉ dạy đột xuất, khiến cho không khí trong lớp bị xáo trộn, tất cả đều bị giảm xuống, hỗn loạn và mất trật tự, điều này đã gây ảnh hưởng đến bọn trẻ. Một số trẻ cố ý cười đùa trong lúc sinh hoạt buổi sáng, không cởi giày khi bước lên thảm, cố tình gây rối trong lúc giáo viên kể chuyện... Tất nhiên những hành vi đó của bọn trẻ là do giáo viên thiếu kinh nghiệm, dẫn đến một số phương pháp giáo dục không phù hợp.

Nghe đến đây, Ôn Na chợt nhớ ra, vị hiệu trưởng này đã từng giảng một bài diễn thuyết, nội dung là những hiểu lầm về cách giáo dục của người lớn sẽ mang lại cho trẻ những vấn đề về hành vi. Trong đó có một đoạn phim được đánh giá cao.

Một câu chuyện xảy ra ở trường mầm non nội trú, trong một bộ phim đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng Ôn Na.

Trong giờ học, giáo viên chủ nhiệm yêu cầu bọn trẻ mô phỏng lại một loài động vật, để các bạn khác đoán ra đó là con gì. Một bé gái bắt chước làm con công, những đứa trẻ bên dưới lộ rõ nụ cười đắc ý, tất cả đều cảm thấy tự hào vì đoán ra đó là con công.

Lúc đó giáo viên chủ nhiệm rất hứng thú, cô muốn mô phỏng con tinh tinh để bọn trẻ đoán tên. Nhưng hành động của cô là trợn trừng hai mắt, khoác áo màu đen, phồng mồm, lè lưỡi giống điệu bộ của tinh tinh, giơ hai tay khua khoắng lung tung về hướng bọn trẻ. Vốn dĩ hình dáng của tinh tinh trông có chút giống với người bị ma nhập, nên bọn trẻ chỉ có thể liên tưởng đến ma quỷ trong những câu chuyện cổ tích, mặt đứa nào đứa nấy đều tỏ vẻ sợ hãi. Sau tiết học hôm đó, bọn trẻ bắt đầu bộc lộ những hành vi bạo hành, gây gổ với nhau, đánh nhau...

Lúc đó hiệu trưởng nói rằng: "Nếu môi trường nguy hiểm, tồi tệ, lại không có ai giúp đỡ, trẻ sẽ tự nghĩ cách để bảo vệ mình. Những cách mà chúng nghĩ ra có thể rất ngốc nghếch đối với người lớn chúng ta, chẳng hạn như: bắt nạt những đứa trẻ yếu hơn mình để chứng tỏ sức mạnh bản thân. Như cậu bé trong phim, ngoài cướp súng của bạn khác, còn giơ tay dọa đánh mấy bạn nữ ở góc tường. Sự mô phỏng của giáo viên khiến học sinh

sợ hãi, cảm thấy nguy hiểm, cho nên vào một buổi tối, tất cả bọn trẻ cùng nhau tập hợp để trói cô giáo lại nhân lúc cô đang ngủ, bọn trẻ nói rằng cô giáo là yêu quái, muốn ăn thịt người".

Bài diễn thuyết đó giúp Ôn Na biết rằng, khi bọn trẻ xuất hiện những hành vi không đúng, người lớn cần phải kiểm điểm lại bản thân, xem có chỗ nào làm chưa hợp lý, làm cho trẻ có những hành vi không thích hợp. Ví dụ, khi giáo viên kể với mọi người về trường hợp gần đây có một học sinh rất nóng nảy, các giáo viên đều cảm thấy khó hiểu, tại sao bọn trẻ lại đột nhiên xuất hiện những hành vi không đúng như gây gổ, đánh nhau, cãi lộn... Sau này khi đến lớp quan sát, hóa ra sau khi giáo viên điều chỉnh lại khu vực làm việc, vị trí sắp xếp ở hai khu vực có vấn đề: tổng hợp lại trò chơi của bọn trẻ cho thấy, lúc cần đến những khối gỗ lớn, trẻ phải đi qua gần như toàn bộ căn phòng mới có thể lấy được, trong lúc đến chỗ lấy khối gỗ sẽ phải đi qua khu vực búp bê, nên chẳng may chạm phải búp bê, khiến cho bọn trẻ đang chơi ở khu vực đó không yên tâm để tập trung vào trò chơi của mình. Vài tuần sau, trật tự trong căn phòng vốn ngăn nắp, gọn gàng đã bị đảo tung lộn xộn.

Nếu vậy những vấn đề về hành vi của bọn trẻ trong lớp Tiểu Tây đột nhiên xuất hiện là vì nguyên nhân gì? Hiệu trưởng nói: "Những vấn đề xuất hiện lần này là do chủ nhiệm lớp nghỉ dạy đột xuất, còn phó chủ nhiệm vẫn chưa chuẩn bị tốt sức lực và tâm lý để thay thế giáo viên chủ nhiệm. Bọn trẻ bị mất đi sự gắn kết, cho nên bắt đầu thách thức quyền uy của giáo viên. Những học sinh lớn tuổi hơn sẽ nhân cơ hội này, phát hiện ra sức mạnh của bản thân, và tìm hiểu về sức mạnh đó, cho nên ngày nào chúng cũng gây gổ, làm phiền những đứa trẻ khác để bản thân chúng đạt được cảm giác thành công.

"Phó chủ nhiệm do thiếu kinh nghiệm đối với trường hợp này, chưa bố trí sức mạnh để lấy lại được sự cân bằng trong lớp một cách kịp thời, ngày nào cũng chỉ chú ý đến chương trình dạy học, nên đã tạo ra sự hỗn loạn. Sau khi giáo viên chủ nhiệm trở lại, trước tình hình lộn xộn này, sẽ muốn nhanh chóng khôi phục lại trật tự như bình thường, xây dựng lại nguyên tắc cho bọn trẻ nên khó tránh khỏi việc hành động vội vàng, hấp tấp. Cũng vì nguyên nhân như vậy mà vào hôm phụ huynh đến thỉnh giảng, hành vi không đúng của trẻ đã gây ra sự mất kiểm soát hành vi của cả lớp. Giáo viên chưa nhắc nhở tình hình của trẻ đã vội bắt trẻ ra ngoài chịu phạt, và đứng ở một góc xa lớn tiếng với phó chủ nhiệm, điều này là không đúng.

Nhưng hy vọng các vị phụ huynh hiểu cho, giáo viên cũng là người, nên họ cũng có khuyết điểm, họ cũng chỉ đang học tập và trưởng thành, chúng ta chỉ nên yêu cầu giáo viên mắc lỗi ít hơn, và cố gắng làm tốt vai trò của mình."

Ôn Na thấy thái độ của hiệu trưởng là để khiến các bậc phụ huynh chấp nhận, thực ra phụ huynh cũng không yêu cầu nhà trường làm mọi chuyện phải đạt đến mức hoàn hảo, chỉ là trước khi họ đến trường, hãy cố gắng tạo cho họ cảm giác hoàn hảo. Nhưng thiết nghĩ trên thế giới này lấy đâu ra được trường mầm non hoàn hảo? Các bậc phụ huynh và cả Ôn Na đều chưa có trải nghiệm ở những trường mầm non khác, thậm chí có người còn chưa từng tham quan trường mầm non, chỉ nghe nói ở đó tốt là cho con vào học, cho nên trong tưởng tượng của họ, đây phải là ngôi trường hoàn hảo.

Còn về vấn đề bọn trẻ bắt nạt nhau, cách giải thích của hiệu trưởng cũng chẳng khác lời của giáo viên ngày hôm đó, chỉ là cô giáo lặp đi lặp lại rằng phụ huynh cần phải tin tưởng nhà trường, tin tưởng giáo viên, ngược lại sự không tín nhiệm của phụ huynh sẽ tạo ra bầu không khí vô cùng xấu, giáo viên cũng phải bỏ ra nhiều sức lực để xoa dịu sự căng thẳng của phụ huynh.

Hiệu trưởng nói: "Chúng tôi đang bồi dưỡng và đào tạo bọn trẻ, đây là một trường mầm non, chứ không phải trường của phụ huynh, điều chúng tôi có thể làm là nhờ phụ huynh cùng phối hợp để giúp đỡ trẻ phát triển, chứ không phải là tốn sức lực, thời gian để chăm sóc các bậc phụ huynh. Nếu mỗi tháng chúng tôi có thể tổ chức một ngày họp mặt, có lẽ mọi người sẽ không có nhiều thắc mắc đến vậy, nhưng một tuần chỉ có năm ngày đến trường, nếu để một ngày dành cho phụ huynh, những ngày sau này trẻ sẽ liên tục hy vọng phụ huynh đến trường. Quan trọng hơn là, chúng tôi không phải đang dạy học, giáo viên không thể tổ chức học sinh ở trong lớp nghe giáo viên giảng, hoặc làm gì đó để biểu diễn cho phụ huynh xem. Bọn trẻ đang làm việc tự do, nếu phụ huynh ngồi đó, trẻ sẽ không đi làm việc của mình mà đi tìm cha mẹ chúng. Vì thế phụ huynh cũng không thể nhìn ra tình hình thông thường của bọn trẻ, cho nên ngày họp mặt phụ huynh cũng không còn ý nghĩa gì, chỉ mang lại những ảnh hưởng không tốt cho bọn trẻ".

Hiệu trưởng còn nói: "Mọi người nhất định phải tin trên thế giới này

vẫn còn những người đáng tin, còn có người thật lòng thật dạ mong muốn được làm việc vì bọn trẻ, xây dựng nên một trường mầm non phù hợp với trẻ, và cũng có người yêu thương bọn trẻ không kém gì cha mẹ của chúng".

Ôn Na thấy những lời của hiệu trưởng nghe rất lọt tai, nhưng bất cứ giáo viên ở trường mầm non nào cũng có thể nói ra được những lời như vậy. Muốn phụ huynh có niềm tin cần phải có thời gian, đồng thời cũng cần phải có hiệu quả thực tế. Những sự việc xảy ra gần đây đã khiến các bậc phụ huynh mất lòng tin, thêm vào đó còn có một số thông tin đáng sợ liên quan đến trường mầm non như nạn bạo hành, nên các bậc phụ huynh cảm thấy lo lắng cũng là chuyện thường tình. Phụ huynh có thắc mắc, nhà trường giải quyết thắc mắc của phụ huynh, trong quá trình tác động qua lại như vậy, phụ huynh mới có thể dần tin tưởng trường mầm non.

Sau khi giải đáp xong toàn bộ vấn đề, đội ngũ giáo viên được gọi trở lại phòng họp, cùng phụ huynh giao lưu trao đổi về tình hình của mỗi đứa trẻ, họ rất muốn hiểu tình hình của con mình khi ở trường, các giáo viên trần thuật lại cho từng phụ huynh biết, bầu không khí trong phòng lúc này đã trở nên thoải mái hơn.

Buổi họp phụ huynh lần này khiến Ôn Na cảm thấy công tác ở trường mầm non là một công việc rất có ý nghĩa, những người làm việc ở đây chắc hẳn rất có nhiều trải nghiệm nhiều vấn đề liên quan đến trẻ. Ôn Na nghĩ sau này nếu có cơ hội, cô cũng muốn thử làm công việc này, không phải vì tiền, mà chỉ vì muốn có cảm giác đó.

Lời khuyên

Nếu như trẻ thực sự bị bắt nạt ở trường mầm non, nhất định phải giải quyết vấn đề ngay lập tức. Bắt buộc phải để những giáo viên không có lòng yêu thương tránh xa trẻ, chúng ta không thể để cuộc sống của trẻ bị nhốt trong bạo hành. Trong tình huống này, việc yêu cầu giáo viên và nhà trường xin lỗi sẽ chẳng có ý nghĩa gì. Bảo vệ trẻ là ưu tiên hàng đầu. Không nên dành quá nhiều sức lực để trừng phạt những giáo viên không yêu thương trẻ, mà hãy dành sức lực để bảo vệ trẻ.

Ngoài ra trong một vài tình huống phụ huynh nảy sinh hiểu lầm với giáo viên nhưng không kịp thời trao đổi, nên trong lòng

cảm thấy mâu thuẫn và lo lắng. Thực ra, một trường mầm non có yêu thương, tận tụy với trẻ hay không, phụ huynh có thể nhận ra điều đó thông qua rất nhiều chi tiết, đôi khi chỉ cần một hai sự việc là có thể nhìn ra được toàn bộ. Ví dụ ở một trường mầm non, giáo viên chê cười bố của trẻ trước mặt trẻ, nói với trẻ rằng nếu nó khóc nữa sẽ giống bố thế này thế kia. Hành động này cho thấy trường mầm non đó không đưa ra yêu cầu giáo viên phải tôn trọng trẻ và bảo vệ trẻ. Chỉ cần một chi tiết nhỏ này bạn có thể thấy rằng nhà trường sẽ không lấy việc yêu thương trẻ làm nhiệm vụ hàng đầu, cũng không tạo ra môi trường nhân văn biết yêu thương và tôn trọng thực sự. Với tình hình này, trẻ bị ngược đãi là chuyện rất có khả năng xảy ra.

Nếu bạn quan sát thấy giáo viên khi ở cùng học sinh, họ rất vui vẻ, dù cho bạn có ở đó hay không họ vẫn thoải mái hòa nhập với bọn trẻ, chứ không phải cố tình tạo ra không khí vui vẻ như đang diễn kịch. Bất luận bạn có quan sát thế nào cũng không nhìn ra được thái độ và tâm trạng không tốt của giáo viên đối với trẻ, không thấy họ chế giễu bọn trẻ, đánh giá thấp bọn trẻ, thì trường mầm non đó có thể là ngôi trường yêu thương trẻ thật sự. Họ sẽ không tiếc sức lực để nghĩ ra những phương pháp khiến trẻ đạt được sự phát triển tốt nhất, và cũng thật lòng đón nhận những ý kiến trên mọi phương diện, muốn giao lưu với phụ huynh, họ sẵn sàng sửa chữa và thay đổi những khuyết điểm của bản thân vì bọn trẻ. Cho nên họ sẽ không che giấu khuyết điểm và sai lầm của mình.

Nếu bạn nhận thấy ngôi trường mà con bạn đang theo học cũng giống như vậy, nhưng bạn phát hiện thấy một số chỗ giáo viên làm chưa đạt, hoặc nghi ngờ giáo viên có những hành vi xử lý không thích đáng với trẻ, có khả năng là phụ huynh đã hiểu lầm phương pháp giáo dục của nhà trường. Bởi vì sự lo âu, suy nghĩ của phụ huynh, cộng với một vài kinh nghiệm không tốt đẹp của bản thân, lý tưởng hóa mong muốn đối với trẻ, hy vọng con mình có thể độc lập, nhưng về mặt tâm lý rất dễ xảy ra những lệch lạc nhất thời, chẳng hạn như giữ chặt trẻ trong lòng, lo sợ trẻ bị vấp ngã, mà quên mất rằng chỉ có để cho trẻ tự đi trên đôi chân của mình, mới có thể thực sự trở thành một người độc lập. Còn giáo viên ở trường mầm non không lo lắng như thế, nên rất bình tĩnh

và lý tính khi đối mặt với những vấn đề của trẻ, họ sẽ không vì tình cảm mà xuất hiện những lệch lạc.

Nếu trẻ học trong một ngôi trường mà các cô giáo thường xuyên trao đổi với phụ huynh về tình hình của con cái họ nhưng khi bạn gặp lo lắng lại không tìm đến nhà trường, không đi tìm hiểu tình hình, thay vào đó là tìm các bậc phụ huynh khác để giãi bày tâm sự của mình. Như vậy, các vị phụ huynh khác sẽ coi tâm sự của bạn là hậu quả của những hành vi không thích đáng đối với trẻ từ phía nhà trường, họ hiểu lầm lẫn lộn giữa tâm sự chủ quan với câu chuyện thực tế, rồi bản thân họ cũng lo lắng nên sinh ra trạng thái tâm lý không tốt. Việc duy trì giao lưu thường xuyên giữa nhà trường với phụ huynh vốn dĩ là rất tốt, nhưng đồng thời giáo viên cũng dễ bị ảnh hưởng bởi những cảm xúc tiêu cực của phụ huynh. Nếu giáo viên không kịp thời phát hiện ra tình trạng này của phụ huynh, hoặc thấy không có sức để xoay chuyển, họ sẽ bị lo lắng tập thể.

Nếu như vậy, trẻ sẽ gặp phải môi trường phát triển tồi tệ nhất: một bên là cha mẹ với trạng thái tình cảm tiêu cực, một bên là thầy cô giáo cũng có tâm trạng không tốt. Cuối cùng người chịu tổn hại ở đây chính là đứa trẻ.

Ngoài ra còn có một trường hợp khác.

Khi trí tuệ của trẻ phát triển đến một mức độ nhất định, sẽ xuất hiện tình trạng tìm kiếm, thăm dò để giành được sự đồng tình. Có trẻ ở trường cả ngày đều rất tốt, nhưng vừa gặp cha mẹ liền líu la líu lô, nói ra rất nhiều chuyện khiến cha mẹ khó chịu. Như thế, nhiều bậc phụ huynh đã bị trẻ "khống chế", lúc mới bắt đầu trẻ chỉ nói một số chuyện không hay đơn giản, đến khi phát hiện thấy làm như vậy có thể nhận được sự quan tâm của cha mẹ nhiều hơn, trẻ sẽ đầu tư năng lực trí tuệ của mình vào lĩnh vực này, ngày nào cũng gây ra những chuyện khó chịu. Cho nên, khi phụ huynh xử lý vấn đề, cần phải đặc biệt chú ý. Hãy suy nghĩ xem làm như thế nào là có lợi với trẻ nhất, giúp đỡ được trẻ nhiều nhất, chứ không nên ngay lập tức nghi ngờ giáo viên rằng họ yêu mến tất cả bọn trẻ, chỉ có duy nhất con của mình là không được quan tâm.

Tóm lại, trong thời gian trẻ đi học mẫu giáo, phụ huynh sẽ gặp

phải rất nhiều thắc mắc, nhưng bắt buộc phải phân biệt rõ ràng tình trạng nào là do mình gây ra, chẳng hạn như bản thân đã lo lắng thái quá, không dám tin vào người khác. Tình trạng nào là do nhà trường thực sự làm chưa đủ tốt để cần phải trao đổi. Nếu vấn đề xuất phát từ chính phụ huynh, các vị nên nghĩ cách tự mình giải quyết hoặc nhờ sự giúp đỡ từ bên ngoài. Nếu vấn đề xuất phát từ phía nhà trường, phụ huynh cần kịp thời trao đổi để tìm hướng giải quyết. Tất cả mọi chuyện không nên chỉ giữ ở trong lòng, làm cho tâm trạng của bản thân trở nên ngày càng tiêu cực, cuối cùng sẽ ảnh hưởng đến trẻ.

Chương 5
Lớp năng khiếu

1. Những thắc mắc của phụ huynh về lớp năng khiếu

Chẳng mấy chốc Tiểu Tây đã được bốn tuổi, bây giờ cô bé có thể hoàn toàn thích nghi với cuộc sống ở trường mầm non, chồng Ôn Na cũng không còn than phiền về chuyện tắc đường lúc đi làm nữa, họ gần như đã xác định sẽ sống ở đây lâu dài.

Vào những lúc rảnh rỗi, Ôn Na thường có thói quen lên mạng tìm kiếm những thông tin liên quan đến việc giáo dục trẻ. Hôm đó, cô đọc được một bài đề cập đến vấn đề bồi dưỡng năng khiếu cho trẻ như sau:

Con trai tôi năm nay tròn bốn tuổi, tôi rất muốn cho con tham gia học lớp năng khiếu, nhưng bản thân thằng bé lại không đặc biệt yêu thích môn nào, nên tôi thấy rất băn khoăn, mấy đứa con của bạn tôi đều học một lúc vài lớp năng khiếu. Tất nhiên, tôi không hề muốn ép con mình như họ, nhưng vẫn mong thằng bé biết được một môn năng khiếu nào đó.

Mọi người trên diễn đàn có thể cùng thảo luận với tôi về vấn đề này được không, theo mọi người việc học năng khiếu của trẻ có quan trọng hay không? Và chúng ta phải lựa chọn lớp năng khiếu như thế nào cho trẻ?

Có vị phụ huynh trả lời bài viết đó:

Tôi vẫn cho rằng việc trẻ đi học lớp năng khiếu là quá mệt, bản thân tôi không muốn chút nào. Nhưng sau lần sinh nhật tròn năm tuổi của con

tôi, nó tự lựa chọn học piano, đến bây giờ đã học được bốn tháng rồi, tối nào cũng đi học rất siêng năng, bất kể trời mưa hay trời nắng, chưa nghỉ một lần nào. Mặc dù khả năng còn hạn chế và chưa thể bằng những đứa trẻ lớn hơn, nhưng sự kiên trì và niềm đam mê của con đã cảm hóa được tôi. Đối với nó, đi học năng khiếu không phải là ép buộc, mà là hưởng thụ. Nếu trẻ thực sự bộc lộ được sự ham mê trong quá trình học năng khiếu, hơn nữa phụ huynh không gây sức ép về hiệu quả và thành tích, không tạo áp lực cho trẻ, không bực mình về tiến độ chậm chạp của trẻ, không lo tốn tiền bạc, thời gian, thì nên cho trẻ đi học. Khả năng thích nghi của bọn trẻ bây giờ vượt xa khỏi dự đoán của người lớn chúng ta.

Giờ đây, Tiểu Tây khi đi học với tâm trạng rất vui vẻ, ngày nào về nhà cũng líu lo kể chuyện các bạn và giáo viên ở trường, không lúc nào ngớt miệng. Trường mầm non của Tiểu Tây không mở lớp bồi dưỡng năng khiếu cho học sinh, nên cô bé chưa có biểu hiện ham mê hay năng khiếu đặc biệt với bất cứ chuyện gì. Chính vì thế, Ôn Na chưa từng nghĩ đến chuyện cho con đi học năng khiếu.

Cách đây vài hôm, một người bạn của cô cho con gái đi học múa, nhưng giáo viên dạy múa nói rằng động tác của cô bé chưa đẹp, cơ thể cũng kém nhịp nhàng, có thể do tuổi còn quá nhỏ, tốt hơn hãy đợi trẻ lớn thêm chút nữa mới nên cho đi học. Ôn Na thấy bạn mình có vẻ hơi vội vàng trong chuyện cho con học năng khiếu.

Nhiều lúc, Ôn Na thấy Tiểu Tây cầm giấy bút vẽ con thỏ, vẽ hoa, vẽ nhà, nhưng có lúc lại thấy cô bé tự mày mò ngồi nặn những bức tượng bằng đất sét rồi bày ra chơi, Ôn Na cho rằng đây đều là những trò chơi tự nhiên của trẻ con, điều này chưa thể chứng minh rằng trẻ có năng khiếu về nghệ thuật hay hội họa được, tốt nhất vẫn nên để theo tự nhiên.

Ôn Na phát hiện thấy xung quanh mình vẫn có một vài người dường như không quá sốt ruột trong việc cho con đi học sớm. Nhưng vào những dịp cuối tuần, thỉnh thoảng cô lại trông thấy những đứa trẻ bằng tuổi với Tiểu Tây được bố mẹ đôn đốc cho đi học nên tâm trạng có chút hoang mang.

Ôn Na nhớ lại hồi mình năm tuổi, cô được mẹ đăng kí cho học lớp piano, là bởi vì trong một lần dạo phố cô trông thấy chiếc piano được bày bán trong cửa hàng và muốn mẹ mua cho mình. Khi đó, mẹ cô rất do dự, bà thử thuyết phục cô đổi sang món đồ chơi khác, nhưng cô chỉ khóc và nằng

nặc đòi mua bằng được chiếc đàn đó. Mẹ cô chẳng còn cách nào đành chiều ý con gái, nhưng bà chỉ vào chiếc đàn và muốn Ôn Na đảm bảo rằng sau khi mua về cô phải học đánh đàn, phải chăm chỉ luyện tập, dù có mệt hay chán cũng không được từ bỏ. Ôn Na gật đầu rối rít. Một chiếc đàn piano hồi đó có giá khoảng hơn 200 Nhân dân tệ, tương đương với hai tháng lương đi làm của mẹ cô. Nhưng chỉ một năm sau, Ôn Na lại nói không muốn học nữa, mỗi lần luyện đàn thì cô khóc lóc ăn vạ, cha mẹ thấy vậy nên cũng đồng ý cho cô bỏ dở.

Nhớ lại quá khứ của mình, rồi quay sang nhìn Tiểu Tây, Ôn Na thấy rằng bọn trẻ khi mới bắt đầu học năng khiếu đều tỏ ra hứng thú, nhưng rất khó kiên trì đến cùng. Trong lòng cô cũng cảm thấy đắn đo, ngộ nhỡ con gái lại giống mình hồi nhỏ... Tuy nhiên khi thấy bản thân mình giờ đã trưởng thành nhưng chẳng có chút sở trường nào, Ôn Na lại cảm thấy hối hận vì quyết định bỏ dở việc học đàn hồi nhỏ của mình. Chính vì thế, chuyện nên hay không nên bồi dưỡng năng khiếu cho con bắt đầu trở thành vấn đề khiến cô phải suy nghĩ.

Lời khuyên

Tôi khuyên các bậc phụ huynh không nên cho trẻ đi học quá nhiều lớp năng khiếu từ khi còn nhỏ, với những trẻ không tham gia bồi dưỡng năng khiếu, vẫn có thể đạt được sự phát triển tương đối toàn diện. Chuyện mở lớp đào tạo năng khiếu có thể chỉ là do nhu cầu của phụ huynh. Trên thực tế có rất nhiều người sau khi trưởng thành không còn sử dụng đến những năng khiếu học được hồi còn nhỏ. Hầu hết mọi người đều nói rằng do lúc bé bị cha mẹ thúc ép đi học, nên trong lòng sẽ sinh ra cảm giác bất mãn và phủ nhận năng khiếu, dù cho hiệu quả và thành tích đạt được đều rất tốt. Tuy nhiên cũng có người cho rằng ít nhất nên để trẻ biết được một kĩ năng nào đó, nhưng nếu học mà không có ham mê, sẽ tạo thành sự ép buộc cho trẻ trong quá trình học tập, hơn nữa trạng thái tâm lý khó chịu do ép buộc gây ra sẽ rất khó hồi phục. Vì vậy, người lớn cần phải xem xét kỹ lưỡng, chỉ nên làm những điều đáng làm.

2. Lựa chọn lớp hội họa

Một hôm Tiểu Tây về nhà nói với mẹ: “Con đến nhà Nựu Nựu chơi,

nhưng mẹ bạn ấy nói Nựu Nựu không có thời gian, chỉ có tối thứ Sáu mới chơi được, các ngày còn lại đều bận hết", cô con gái ngước lên nhìn mẹ với đầy vẻ tội nghiệp.

Ôn Na hỏi cô bé: "Sao Nựu Nựu lại bận như thế?", vì hầu hết các bậc phụ huynh ở trường Tiểu Tây đều tán thành và khen ngợi phương thức giáo dục của trường nên mới cho con vào đây học. Chủ trương của nhà trường là trong những năm tháng đi học mẫu giáo, trẻ sẽ được tạo cơ hội để phát triển bản thân, giúp trẻ có đủ thời gian để hình thành lối tư duy cá nhân, phương thức hành động, cách tìm hiểu khám phá, và phải thông qua rất nhiều hoạt động mới có thể trở thành một người có khả năng làm chủ được cuộc sống của mình. Điều đó có nghĩa là giúp trẻ trang bị nhân cách và trạng thái tâm lý lành mạnh trước khi hòa nhập vào xã hội. Chứ không phải bỏ ra quá nhiều thời gian, công sức và tâm huyết để học những kiến thức sách vở. Vậy tại sao Nựu Nựu lại bận bịu đến mức không có thời gian để vui chơi?

Câu trả lời của Tiểu Tây khiến Ôn Na rất bất ngờ: "Thứ Hai học ngoại ngữ, thứ Ba học piano, thứ Tư học vẽ, thứ Năm học múa, chỉ có thứ Sáu là không học gì, nên con có thể đến nhà bạn ấy chơi".

Tuy nhiên, Ôn Na lại cảm thấy băn khoăn, lúc họp phụ huynh không thấy ai đề xuất cho con đi học thêm các môn năng khiếu, chẳng nhẽ mọi người đang âm thầm bồi dưỡng cho con mình, chỉ có một mình cô vẫn vô tư chẳng hay biết gì.

Ăn cơm tối xong, Tiểu Tây chạy ra chơi với bố. Ôn Na nhanh chóng trốn vào phòng ngủ và gọi điện cho mẹ của Nựu Nựu: "Tối nay, Nựu Nựu học vẽ ở đâu vậy?"

Mẹ nựu Nựu trả lời: "Học ở phòng vẽ của thầy Triệu Việt, trong trường có rất nhiều bạn đang theo học ở đó, cô không biết sao?"

Ôn Na hỏi: "Ở đó dạy có tốt không?"

Mẹ Nựu Nựu trả lời: "Cũng được, bọn trẻ rất thích học ở đó".

Ôn Na hỏi tiếp: "Không phải lúc ở trường bọn trẻ cũng có giờ vẽ tự do sao?"

Mẹ Nựu Nựu nói tiếp: "Ở trường có tiết học vẽ, nhưng chỉ là bọn trẻ tự vẽ chứ giáo viên có dạy đâu, nếu muốn bồi dưỡng khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng cho bọn trẻ, thì phải cho chúng học thêm một số kiến thức và những kĩ năng khác để chúng phát triển toàn diện".

Ôn Na nghĩ thấy cũng có lý, nếu hàng ngày trẻ chỉ đến một nơi để học kiến thức và kĩ năng, rất có thể sẽ thiếu mất cơ hội phát triển bản thân và nâng cao năng lực trí tuệ cùng những tính cách tích cực khác. Hơn nữa hầu hết thời gian ở trường mầm non đều là giờ vui chơi tự do, cho nên học thêm năng khiếu khoảng một tiếng vào buổi tối chắc cũng không gây ra tổn hại gì ghê gớm đối với trẻ, nếu vậy tại sao lại không cho Tiểu Tây đi học chứ?

Gác máy điện thoại, Ôn Na chạy vội đến chỗ Tiểu Tây, lúc này cô bé đang ngồi chăm chú nhìn bố cắt hình con bướm giấy. Ôn Na ngồi xuống giả bộ vô tình hỏi cô bé: "Tiểu Tây à, ngày nào Nựu Nựu cũng đi học năng khiếu, bạn ấy học đàn, học vẽ, học múa, con có thích đi học không?"

Tiểu Tây nói: "Nếu học cùng Nựu Nựu con mới đi. Nhưng ngày nào cũng học thì con sẽ không được chơi với ba nữa".

Ôn Na mỉm cười: "Lúc nào học xong con có thể chơi với ba mà".

Trong đầu cô bé chưa có bất cứ khái niệm gì về việc đi học, nó chỉ nghĩ đó đơn giản là một chuyện rất mới mẻ, thú vị, cho nên vội gật đầu đồng ý. Vậy là Ôn Na thử đăng ký một hai lớp năng khiếu cho con gái, nếu có hiệu quả sẽ học tiếp, hoặc không thì dừng lại.

Tối thứ Tư tuần kế tiếp, sau khi tan học, Tiểu Tây cùng Nựu Nựu vui vẻ đến lớp học vẽ của thầy Triệu Việt. Lớp vẽ nằm trong một khu chung cư, còn phòng học chính là phòng khách ở nhà thầy giáo, thông thường một lớp có khoảng mười mấy học sinh ở những độ tuổi khác nhau, thời gian học là tất cả các buổi tối trong tuần, kể cả thứ Bảy, Chủ nhật. Tuy nhiên, Ôn Na không muốn chiếm hết khoảng thời gian sum họp cuối tuần của cả gia đình, cô chỉ đăng ký cho con học vào tối thứ Tư hàng tuần.

Trong phòng khách bốn phía xung quanh trưng bày kín mít các tác phẩm hội họa của bọn trẻ, mỗi tác phẩm là một phong cách khác nhau, thậm chí có cả bức tranh vẽ trên lọ hoa, không khí nghệ thuật tràn ngập không gian của căn phòng.

Khi mới bước vào phòng học, Tiểu Tây đã tỏ ra vô cùng kinh ngạc khi nhìn thấy những tác phẩm trước mặt, hai mắt cô bé sáng long lanh, dáng bộ trông đầy phấn khích.

Ôn Na được thầy giáo cho phép tham dự buổi học đầu tiên của con gái, cô chọn ngồi phía cuối lớp, sau lưng bọn trẻ.

Thầy giáo Triệu Việt bước ra từ trong phòng, đó là một người đàn ông ngoài ba mươi tuổi, vóc dáng cao gầy, rất có khí chất họa sĩ. Trên tay thầy giáo cầm theo một chiếc bình, lúc đi đến giữa phòng, thầy đặt chiếc bình đó lên trên bàn, rồi gõ tạch tạch mấy tiếng, sau đó hỏi bọn trẻ: “Các con nhìn xem đây là cái gì?”

“Cái bình”, bọn trẻ đồng thanh hô.

Thầy giáo lại hỏi: “Cái bình này màu gì?”

“Màu trắng ạ”.

Thầy giáo tiếp tục: “Cái bình này đang rất trống trơn, bây giờ thầy sẽ biến nó thành một chiếc bình hoa”.

Thầy giáo cầm bút lông chấm vào một điểm màu đỏ trên bảng màu đặt ngay bên cạnh, vừa tô tô vẽ vẽ lên chiếc bình để bọn trẻ có thể trông thấy, vừa hướng dẫn: “Màu đỏ trên chiếc bình đang bắt đầu lan rộng ra, tạo thành một đường vẽ, bây giờ đang là một đường thẳng, sau đó xoay chiếc bình, đường thẳng này bắt đầu chạy vòng vòng. Thầy đổi hướng của chiếc bình này một chút, nó lại tạo thành một đường gấp khúc theo hướng khác. Nếu thầy đặt thẳng chiếc lọ, nó lại trở về là một đường thẳng. Thầy sẽ để nó chạy thẳng như vậy đến tận đáy bình, nó lại biến thành một đường cong. Sau đó thầy chấm thêm một chút màu đỏ, rồi lại để nó chảy thành một đường khác. Chiếc bình của chúng ta bây giờ có hai đường song song đối xứng, dần dần các đường càng nhiều, thế là chiếc bình trắng trống trơn đã biến thành một chiếc bình hoa rồi”.

Hầu hết những đứa trẻ đến đây học vẽ đều ở trong độ tuổi từ bốn đến năm, cách làm của thầy giáo thực sự rất thu hút chúng, chỉ một vài động tác đơn giản đó đã khiến bọn trẻ rất hào hứng.

Sau đó thầy nói tiếp: “Ở dưới mỗi bàn, đều có một chiếc bình giống như

vậy. Còn trên mặt bàn là ba chiếc bình nhỏ với những màu sắc khác nhau, các con có thể chọn một trong số đó, rồi sáng tạo ra chiếc bình hoa xinh đẹp của riêng các con nhé".

Ôn Na cảm thấy thầy giáo dạy vẽ này rất có nghiệp vụ sư phạm. Bọn trẻ hào hứng bắt tay vào thực hiện, mỗi đứa đều chọn một bình hoa và bắt đầu vẽ. Tiểu Tây không còn nói chuyện với Nựu Nựu nữa, con bé tập trung vào chiếc bình và đang chấm màu lên, sau đó để nó chảy xung quanh chiếc bình giống cách của thầy giáo. Có trẻ chấm màu quá ít, nên không đủ để chảy xuống, lúc đó thầy giáo nhiệt tình hướng dẫn lại cách làm.

Một tiếng đồng hồ trôi qua thật nhanh chóng, cả thầy và trò đều bận bịu với công việc của mình, thầy giáo vẫn đang giúp bọn trẻ hoàn thành tác phẩm. Những đường hoa văn trên chiếc bình vừa đa dạng vừa đẹp mắt, có trẻ đã nhanh chóng làm xong tác phẩm của mình.

Thầy giáo không ngừng tán dương các tác phẩm của bọn trẻ. Đợi sau khi tất cả học sinh đều hoàn thành, thầy xếp toàn bộ các bình hoa thành một hàng bày lên trên kệ, sau đó cầm gậy gõ nhẹ vào chiếc bình, Ôn Na thấy cách nhắc nhở học sinh giữ trật tự theo kiểu này vừa nhẹ nhàng lại vừa thú vị.

Thầy giáo nói: "Bây giờ hãy cùng thưởng thức thành quả của chúng ta, mời mọi người hướng mắt theo chiếc gậy này". Nói xong thầy cầm chiếc gậy nhỏ lần lượt chỉ vào từng chiếc bình. Mắt bọn trẻ dõi theo sự chỉ dẫn của chiếc gậy để nhìn được hết tất cả các tác phẩm. Trông chiếc bình nào cũng giống như một cây hoa nhỏ đang rực rỡ khoe sắc.

Lúc này, thầy giáo Triệu Việt nói với học sinh: "Bây giờ hãy làm giống thầy, hãy cùng hoan hô vì những thành quả của chúng ta, cùng nói nào, Oh, Yeah!"

Tất cả học sinh đồng thanh: "Oh Yeah!"

Thầy lặp lại với giọng lớn hơn: "Chưa đủ to, chúng ta nhắc lại lần nữa nào!"

Có đứa trẻ đang ngồi bỗng nhiên đứng phắt dậy, hét lớn: "Oh Yeah!"

Ôn Na cảm thấy các cách làm của thầy giáo khiến bọn trẻ vô cùng thích

thú, kích thích được tình cảm của bọn trẻ đối với tác phẩm, đây không chỉ là một phòng học mỹ thuật, mà còn là một nơi giúp bọn trẻ xây dựng lòng tự tin, trong đó hội họa chỉ là một tác nhân mà thôi.

Sau đó thầy giáo yêu cầu bọn trẻ ngồi xuống thành một hàng, đối diện với tác phẩm của mình. Thầy giáo nói: "Bây giờ chúng ta xem tác phẩm của ai phức tạp nhất".

Chiếc gậy nhỏ của thầy giáo một lần nữa lại chỉ vào từng họa tiết trên những chiếc bình của học sinh, mắt bọn trẻ cũng dõi theo chiếc gậy gần như thói quen. Việc làm này giúp bọn trẻ học được cách dùng ánh mắt của mình để so sánh, chúng sẽ phát hiện ra sự khác biệt giữa các tác phẩm, ví dụ như cái nào phức tạp, cái nào đơn giản.

Thầy giáo nói: "Bây giờ mỗi người nhận một phiếu, sau đó đặt vào tác phẩm mà mình thấy phức tạp nhất, coi như đó là phiếu bình chọn". Mỗi một học sinh lần lượt cầm phiếu lên đặt vào những chiếc bình do chúng tự đánh giá, tiếng bình thủy tinh va vào nhau kêu leng keng rất vui tai.

Cuối cùng có một chiếc bình đạt giải tác phẩm phức tạp nhất, trên chiếc bình đó quả thật là có nhiều đường vẽ nhất, cũng có nhiều họa tiết nhất. Ôn Na đang tò mò không biết thầy giáo sẽ trao phần thưởng gì cho bọn trẻ.

Thầy giáo nói: "Bạn ấy đạt giải thưởng tác phẩm phức tạp nhất, bây giờ mỗi người chúng ta lần lượt lên thổi vào cổ bạn ấy một cái".

Nói xong thầy giáo đi đến trước mặt cậu bé, thổi phù một cái lên trên cổ cậu bé, khiến cậu bé cười khoái chí.

Ôn Na thấy phần thưởng này thực sự rất hay, nó khiến cho người nhận giải có sự cảm nhận cá nhân. Khi đến lượt từng bạn học sinh, chúng không cần dùng đến tay để trao phần thưởng. Ý nghĩa tinh thần hàm chứa trong đó phong phú hơn nhiều so với những phần thưởng vật chất theo thói quen của chúng ta.

Ôn Na nhận thấy thầy giáo dạy vẽ rất thấu hiểu tâm lý của bọn trẻ, có trình độ văn hóa thẩm mỹ tương đối cao và có cách bồi dưỡng tốt. Bọn trẻ học vẽ ở đây, cái học được không chỉ là kỹ năng hội họa, phương pháp vẽ, kỹ năng sử dụng các công cụ vẽ, mà điều quan trọng hơn là, bọn trẻ học được cách đánh giá sự vật, nhìn nhận sự vật và giao lưu với mọi người

bằng con mắt nghệ thuật. Cuối cùng, Ôn Na quyết định sẽ cho Tiểu Tây học vẽ ở đây. Sau tiết học, cô liền đăng ký và nộp học phí.

Tiết học kết thúc, hầu hết đứa trẻ nào cũng nhận được phần thưởng, có phần thưởng đẹp nhất, phần thưởng đơn giản nhất, phần thưởng dành cho đường vẽ thô sơ nhất, đường vẽ tỉ mỉ nhất, không biết vị thầy giáo này còn nghĩ được ra bao nhiêu phần thưởng nữa, khiến cho bọn trẻ đứa nào cũng nhận được quà tặng tinh thần từ những bạn khác. Ví dụ như từng người một véo ngón cái, hoặc véo tai người được giải...

Về đến nhà, Ôn Na phấn khích kể lại với chồng cảm giác mà cô được tai nghe mắt thấy ở lớp học mỹ thuật, chồng cô vừa lắng nghe vừa gật đầu tỏ ý tán thành.

Sự ca ngợi và ngưỡng mộ đối với thầy giáo dạy vẽ Triệu Việt khiến Ôn Na nghĩ rằng giáo viên của những bộ môn khác cũng có thể khơi dậy được tiềm năng bên trong con người trẻ và biết cách giúp trẻ xây dựng được lòng tự tin. Một hôm, Ôn Na hỏi Tiểu Tây: "Chúng ta lại đi học môn gì nữa nhé?"

Tiểu Tây trả lời: "Con muốn học múa".

Lời khuyên

Để trẻ có trải nghiệm ở lớp học năng khiếu là rất tốt, sau khi trẻ được bốn tuổi, có thể cho trẻ trực tiếp thể nghiệm, có một số thứ phải sau khi học xong mới biết đó có phải là năng khiếu, đam mê của bản thân hay không. Nhưng bắt buộc phải tìm được một người thầy có thể thấu hiểu trẻ, và phải có trình độ chuyên môn nhất định. Tuyệt đối không nên cố nhồi nhét trẻ vào tay những giáo viên có khả năng hủy hoại năng lực của trẻ, cũng không nên để trẻ hàng ngày phải vật lộn chạy qua chạy lại giữa các lớp năng khiếu, như vậy không những không đạt được hiệu quả, lại càng khiến trẻ chán ghét việc học tập và làm việc suốt đời.

3. Học múa và học đàn

Nghe Tiểu Tây nói rằng muốn đi học múa, trong lòng Ôn Na chợt thấy mừng thầm. Hóa ra con bé thực sự có đam mê khác, nếu như bản thân cô

không chuyên tâm chú ý thì sẽ không thể hiểu được con. Hơn nữa, các bé gái bẩm sinh vốn yêu cái đẹp, nếu Tiểu Tây có thể học múa, sau này đến lúc cần, đều có thể thoải mái vui vẻ đứng trên sân khấu hoặc ở giữa đám đông, thì đó cũng là một việc tốt. Bản thân Ôn Na chưa từng học múa, càng không có cơ hội có thể tự do nhảy múa, nhưng trong những giấc mơ hồi còn bé, cô đều mong ước được mặc một bộ váy tuyệt đẹp và đứng biểu diễn trên sân khấu. Ôn Na tìm hiểu một vài lớp dạy múa, cuối cùng cô quyết định cho con gái đến học thử lớp múa của Nựu Nựu.

Tiểu Tây đi cùng cô bạn thân Nựu Nựu đến lớp học múa. Lớp học nằm ở tầng hai, bên trong có bày những cột gióng và những chiếc gương rất to, kín hết mặt tường. Vóc dáng của giáo viên dạy múa không cao, tóc búi lên đỉnh đầu, dáng điệu rất uyển chuyển, thanh thoát. Lúc Tiểu Tây vừa bước vào, cô giáo trực tiếp ra cửa đón, và mím cười nói: "Con mới đến phải không? Con tên là gì?"

Ôn Na vội vàng đăng ký tên cho con.

"À, mẹ của Nựu Nựu có nói qua rồi, hôm nay chị cho cháu đến học thử một buổi có phải không?" Nụ cười của cô giáo rạng rỡ như đang ở trên sân khấu vậy.

Đến giờ vào học, cô giáo xỏ chân vào giầy múa, nhún những bước chân điêu luyện, sau đó quay sang nói với bọn trẻ đang loay hoay thay giầy: "Mau thay giầy và quần áo nào, tập trung trước xà ngang!"

Không khí ở đây khá khẩn trương, Nựu Nựu nhanh chóng cởi bỏ đôi giầy của mình rồi đặt lên giá, sau đó rút từ trong ba lô một bộ váy múa và đôi giầy múa, cô bé nói với Tiểu Tây: "Hôm nay cậu chưa có giầy múa, đừng lo, cậu cứ nhìn nhé."

Lúc đó, cô giáo đến dắt tay Tiểu Tây đến trước xà và khởi động một chút, nhưng con bé lại gạt tay cô giáo ra và nói: "Con không đi."

Cô giáo nói: "Vậy con đứng đây nhìn các bạn nhé, lần sau nếu muốn học, con đóng hai trăm tệ, cô sẽ mua giúp quần áo và giầy múa". Sau đó cô xoay người lại, vỗ tay nói lớn: "Mau lên, mau lên, mau ra xà nào."

Âm nhạc bắt đầu vang lên, giống như bật loa phát thanh, giọng nói của cô giáo rất dứt khoát: "Một, hai, ba, bốn". Bọn trẻ làm theo nhịp vỗ tay của

cô giáo, lúc thì đứng ép chân trên xà, lúc thì xoạc hai chân dưới mặt sàn, lúc thì nằm úp mặt xuống sàn nhà và uốn cong chân.

Ôn Na ghé đầu hỏi nhỏ Tiểu Tây: “Con có muốn tham gia lớp học này không?”

Tiểu Tây nói: “Con thích múa.”

Ôn Na hỏi tiếp: “Thì đây là lớp học múa mà.”

Con bé không nói gì nữa. Tiểu Tây mọi khi cứ hễ nghe thấy tiếng nhạc là đứng dậy nhún nhảy theo giai điệu, bây giờ lại chỉ dám yên lặng đứng nhìn, trên mặt không thể hiện nét biểu cảm nào.

Một tiếng học múa cuối cùng cũng trôi qua nhanh chóng, bọn trẻ đang chuẩn bị ra về, Ôn Na nghe thấy giọng nói lanh lảnh của Nựu Nựu: “Mẹ hứa là học xong sẽ cho con đi ăn McDonald’s mà”.

Mẹ cô bé trả lời: “Đúng là mẹ có hứa như vậy, nhưng bây giờ trời đã tối rồi. Nếu ăn thứ đó vào buổi tối sẽ dễ béo phì lắm”.

Con bé nũng nịu, tức giận: “Con muốn ăn tối nay cơ, nếu không lần sau con không đi học múa nữa”.

Mẹ cô bé giọng kiên quyết: “Bảo không ăn là không ăn. Mẹ đã nói với con rồi, con gái buổi tối không được ăn đồ ngọt. Cái bụng to bè bè ra thì làm sao mà múa được chứ?”

Nựu Nựu lấy tay chọc chọc vào người mẹ tỏ ý không đồng tình, giọng nói gần như sắp khóc: “Mẹ xấu lắm. Mẹ đã hứa tối nay học múa xong cho con đi ăn McDonald’s rồi, mẹ nói không giữ lời, ngày mai con không đi học đàn nữa, con cũng không đi học vẽ nữa, con không học gì nữa.”

Ôn Na đứng một bên cảm thấy hơi chột dạ, hóa ra Nựu Nựu vốn dĩ không muốn đi học múa, đó là do mẹ cô bé dùng McDonald’s để làm mồi nhử.

Cuối cùng, Nựu Nựu nắm lấy vạt áo của mẹ và khóc òa lên, còn mẹ cô bé hất tay của Nựu Nựu ra và nói: “Mọi thứ mẹ làm đều vì muốn tốt cho con thôi.”

Ôn Na nhẹ nhàng giật tay áo của mẹ Nựu Nựu, nói nhỏ: "Cho ăn một lần cũng không béo đâu mà".

Mẹ cô bé hầm hầm đáp: "Một lần cũng không được". Chắc chắn mẹ cô bé cố ý nói vậy để cho cô bé nghe được.

Và thế là, Nựu Nựu dù có khóc lóc thế nào cũng bị mẹ kéo lên xe để đi về.

Trên đường về Tiểu Tây hỏi Ôn Na rất nhiều về chuyện của Nựu Nựu: "Tại sao Nựu Nựu lại muốn ăn McDonald's?"

Ôn Na trả lời: "Có thể là do buổi tối bạn ấy ăn chưa no."

"Tại sao mẹ bạn ấy không cho bạn ấy ăn?"

"Vì cô ấy sợ sau này Nựu Nựu sẽ bị béo phì và không còn xinh đẹp nữa". Vừa nói dứt câu Ôn Na liền cảm thấy hối hận, bởi vì nét mặt Tiểu Tây đang rất ngơ ngác, cái bụng của con bé cũng kêu òng ọc.

Tiểu Tây nói: "Mẹ ơi, con béo hơn Nựu Nựu, nhưng con không thấy mình xấu xí."

Ôn Na không ngờ rằng con gái mình lại nhìn nhận vấn đề được như vậy, cô cảm thấy rất vui mừng, trẻ còn nhỏ nhưng biết đánh giá như vậy sẽ không dễ dàng mất tự tin, không dễ dàng bị tổn thương, điều này còn quan trọng hơn bất cứ thứ gì.

Trên đường về Ôn Na nghĩ rằng, lẽ nào vì muốn con trở thành một người đa tài đa nghệ trong tương lai, mà bây giờ lại bắt con phải vật lộn hết lớp năng khiếu này đến lớp năng khiếu khác, thậm chí còn ép buộc trẻ đi học trong khi nó cảm thấy mệt mỏi và không muốn học? Con người ai cũng có nhược điểm, cũng có lúc mệt mỏi, nếu như vì quá mệt đâm ra từ bỏ, như vậy không phải là thất bại sao? Một cuộc nghiên cứu cho thấy có rất nhiều người nổi tiếng tài giỏi đều từng bị bắt ép học tập như thế. Nhưng nghĩ đi nghĩ lại, nếu như một người luôn cảm thấy căm ghét một việc gì đó nhưng lại bị ép phải học, thì sao có thể thành tài được.

Buổi tối, lúc Tiểu Tây đã ngủ say, Ôn Na vẫn thấy băn khoăn trong lòng, cô thảo luận với chồng về vấn đề lớp học năng khiếu, chồng cô véo mũi cô một cái và nói: "Cả ngày bận rộn như vậy, con gái của chúng ta cũng mệt

mỏi, em việc gì phải nghĩ nhiều cho một người thêm?"

Ôn Na nghĩ thấy cũng phải, thấy mình đã tự bắt mình lo lắng hão huyền. Thực ra, trong tương lai, trẻ không cần phải có quá nhiều tiền, cũng không bắt buộc phải có quá nhiều kỹ năng, chỉ cần trẻ trung thực, tự tin, có khả năng phán đoán tốt, có năng lực giải quyết vấn đề, tâm lý vững vàng khi đối diện với những khó khăn trong cuộc sống, luôn nhiệt tình và tràn đầy sức sống, như vậy là đủ rồi.

Nếu ngay từ khi trẻ còn nhỏ, bố mẹ đã áp đặt những đòi hỏi của bản thân mình để mong muốn sau này trẻ thành tài, thì cuộc sống của chúng sẽ trở nên thật đau khổ. Nếu một người không thể thực hiện được quyền lợi và bản chất của con người, bị lớn lên trong tình trạng không biết hưởng thụ cuộc sống, thì làm sao có được lòng nhiệt tình với cuộc sống. Tiếp tục, nếu như không có lòng nhiệt tình với cuộc sống, lúc màn biểu diễn trên sân khấu kết thúc, sau khi tiếng vỗ tay của khán giả chấm dứt, thì con người tài năng đó có thể hạnh phúc trong bao lâu. Nếu trẻ thực sự có năng khiếu, trở thành một người có tài, tất nhiên đó là chuyện tốt, nhưng nếu như không có, thì chỉ cần là một người bình thường, điều này cũng đâu có gì là không tốt.

Ôn Na quyết định đưa Tiểu Tây đến các lớp năng khiếu khác nhau để xem Tiểu Tây thích cái gì thì học cái đó, nếu không thích thì không học. Cô dẫn con gái đến lớp học piano, học Tiếng Anh, học trượt băng... Trong số đó, hình như Tiểu Tây chỉ có cảm hứng với lớp học trượt băng, đồng ý Chủ nhật lại đến chơi tiếp. Cô hy vọng con gái sẽ lựa chọn lớp học đàn, nhưng khi cả hai mẹ con đến đó, đúng lúc trông thấy thầy giáo dạy đàn đang nghiêm khắc phê bình một học sinh khác, nói cậu bé không có năng khiếu, đánh có vài nốt mà toàn sai. Tiểu Tây nghe xong liền không muốn học đánh đàn nữa.

Sau khi tham quan xong lớp học đàn, Ôn Na nhớ lại hồi còn nhỏ, cô đã từ bỏ việc học đàn một cách quá dễ dàng, nếu hồi đó không dừng lại thì có lẽ sau này cô sẽ có cơ hội được đứng trên sân khấu, mặc một chiếc váy trắng tuyệt đẹp và lướt những ngón tay điêu luyện trên phím đàn.

Ôn Na thấy Tiểu Tây không thích học đàn bèn tò mò hỏi: "Tại sao con không muốn học đàn?"

Tiểu Tây nói: "Học đàn khó lắm, con không học được."

Hóa ra, cảnh thầy giáo dạy đàn mắng học sinh ban nãy đã khiến cô bé sợ hãi, nó nghĩ rằng đó là một việc rất khó, nên không còn hứng thú muốn thử sức nữa. Xem ra trong lúc trẻ học bất cứ môn gì, ngay khi vừa bắt đầu phải cố gắng khiến trẻ cảm thấy dễ dàng, thoải mái, xây dựng được lòng tự tin, không nên vì muốn thành công sớm mà ngay từ đầu đã khiến trẻ cảm thấy khó khăn, gây ra áp lực và cảm giác sợ hãi.

Chẳng hạn như cách mà thầy giáo mỹ thuật đã dạy, dù là lần đầu tiên nhưng Tiểu Tây cũng không hề cảm thấy khó. Bởi vì thầy có cách dạy rất tuyệt vời, thầy hướng dẫn nhẹ nhàng, diễn đạt các kỹ thuật vẽ tranh hóm hỉnh và thu hút. Bọn trẻ tiếp thu kỹ thuật của thầy, và sử dụng kiến thức học được để sáng tạo ra tác phẩm của riêng mình. Quá trình học như vậy sẽ khiến bọn trẻ cảm thấy tự tin, đồng thời tạo ra yêu cầu kỹ thuật đối với bọn trẻ.

Liệu thầy giáo dạy đàn có thể dạy như thầy giáo mỹ thuật không? Có thể là không. Thầy giáo dạy đàn rất nghiêm khắc, nhưng có khi phải nghiêm khắc như vậy, mới có thể đào tạo ra những người chơi đàn xuất sắc, vì thầy giáo cũng chính là người chịu trách nhiệm, không phải sao? Thầy giáo mỹ thuật có thể không muốn đào tạo ra những họa sĩ thần đồng, nên cách dạy mới nhẹ nhàng, thoải mái.

Ôn Na về nhà nói chuyện với chồng, bản thân cô rất muốn con đi học đàn, muốn khi con gái lớn lên, có một mái tóc dài bóng đẹp, mặc một chiếc váy trắng tinh khôi, ngồi trước đàn và đánh lên những giai điệu tuyệt vời, bức tranh đó sẽ khiến người ta phải trầm trồ đến mức nào. Nhưng không ngờ chồng cô trợn trừng mắt, nói với cô bằng giọng lạnh lùng: “Nếu em muốn tạo ra bức tranh đẹp đó, thì em tự mình đi học đi. Đợi đến khi em học xong thì tóc cũng dài rồi đó, để nó xõa xuống bờ vai, xong anh mua cho em một chiếc váy trắng, em mặc nó ngồi trước đàn, sau đó anh sẽ tìm ông thầy dạy vẽ Triệu Việt mà em hâm mộ đến vẽ lại bức tranh đó, như vậy không phải là một bức tranh tuyệt đẹp sao?”

Ôn Na cảm thấy rất tức giận vì chồng cô chê bai ý tưởng tuyệt vời đó của mình, cô giận dỗi nói với chồng: “Không nói chuyện với anh nữa”.

Sau đó chồng cô nói rất nghiêm túc: “Em có thể dừng lại một chút được không, từ khi tìm trường mẫu giáo cho con đến bây giờ, lúc nào em cũng lăn lộn không ngừng. Hồi anh còn nhỏ, cha mẹ cho học cái gì thì học cái đó, anh cũng đã từng học đàn rồi. Bố là giáo viên tiểu học, ông cho rằng con

trai mình tất nhiên phải là người ưu tú, để khiến ông nở mày nở mặt, nên lúc nào cũng muốn ép anh phải trở thành người đa tài đa nghệ. Ví dụ mà ông thường đưa ra dẫn chứng chính là cha của Beethoven đã đào tạo ông ấy trở thành nhân tài như thế nào. Nếu không có sự ép buộc của bố, Beethoven không thể nào trở thành một nhạc sĩ thiên tài, cho nên hồi còn bé, anh rất ghét Beethoven. Sau này lớn lên, có một lần anh tìm hiểu về cuộc đời của Beethoven, phát hiện rằng ngay từ khi còn nhỏ, ông ấy đã có năng khiếu âm nhạc vô cùng xuất chúng, người cha cũng rất thích đánh piano. Nếu như không có tài năng, mà chỉ bằng bạo lực của người cha, thì có đánh chết, ông cũng không thể thành thiên tài âm nhạc được. Cho nên không phải ông bố nào cứ học theo cách của cha Beethoven là đều có thể biến con mình thành nhạc sĩ đại tài được. Nếu không định biến con thành nhạc công, vậy thì ép con đi học đàn khổ sở như vậy, còn có ý nghĩa gì nữa chứ? Lẽ nào là vì muốn con căm ghét việc học tập, căm ghét đánh đàn sao?"

Chồng cô không đọc nhiều sách về tâm lý học và không nghiên cứu về giáo dục, chỉ là có một vài kinh nghiệm của bản thân đối với việc học đàn, nhưng những lời nói vừa rồi thực sự rất có lý. Ôn Na cũng rất khâm phục những suy nghĩ của chồng. Mặc dù ngày nào cô cũng nghiên cứu, nhưng vẫn không tránh khỏi ý nghĩ muốn con thực hiện mộng tưởng hồi còn nhỏ của mình, xem ra giữa hiểu được vấn đề với thực hiện được vấn đề, vẫn còn là một khoảng cách khá lớn.

Sau khi tổng kết lại Ôn Na thấy những môn năng khiếu mà Tiểu Tây chọn đều không cần tốn nhiều sức để luyện tập lặp đi lặp lại, và cũng chẳng khác những trò chơi là mấy. Ôn Na cũng rất khâm phục con, lựa chọn những môn thoải mái, nhẹ nhàng, điều này chứng tỏ rằng con bé chẳng có năng khiếu đặc biệt nào. Ví dụ, nếu như có năng khiếu với đàn piano, nó có thể cảm nhận rằng đánh đàn là trò chơi thú vị nhất, nếu có năng khiếu múa, nó cũng sẽ thấy việc nhảy nhót, ca múa là tuyệt vời nhất. Nghĩ đến điều này, Ôn Na chợt ớ người ra, liệu có phải Tiểu Tây chỉ có năng khiếu thích hưởng thụ và vui chơi không?

Ôn Na bắt đầu cảm thấy không hài lòng vì chuyện đi học năng khiếu của con, đây là một dấu hiệu nguy hiểm. Cô từng đọc một cuốn sách viết rằng, nếu như cha mẹ không hài lòng về con cái, trẻ sẽ cảm nhận được sự không hài lòng đó, và sẽ cho rằng thái độ của cha mẹ chắc chắn là đúng. Những đứa trẻ như vậy hầu hết đều tự nhận mình là người khiến cho cha mẹ buồn lòng, và để chứng minh thái độ của cha mẹ đối với mình là không đúng, trẻ

sẽ càng làm nhiều chuyện khiến cha mẹ không chịu được, cái đó được gọi là xuất hiện những vấn đề về hành vi. Lúc nào Ôn Na cũng tự nhắc nhở mình phải cẩn thận, không được rơi vào vũng lầy của sự so sánh. Nếu trẻ nhiệt tình trong học tập, nhiệt tình trong cuộc sống, sau này trẻ cần cái gì thì sẽ học cái đó. Như vậy trẻ mới có động cơ và lòng nhiệt tình để học tập, không cần người khác phải thúc ép cũng có thể học được thứ mình muốn. Cha mẹ chỉ cần tạo cho trẻ bàn đạp và cơ hội học tập là đủ.

Ôn Na nhớ trước đây đã từng xem qua một bài viết, trong đó kể về câu chuyện của nhà văn Nhật Bản Oe Kenzaburo từng đoạt giải Nobel Văn học năm 1994, Kenzaburo trong lúc tự thuật lại về bản thân có nói rằng hồi bé ông rất sợ chết, có một lần bị ốm phải nằm viện, ông đã gào khóc ầm ĩ, không cho người nhà ra về. Sau đó, mẹ ông nói với ông: "Con yên tâm! Nếu con thực sự chết, mẹ sẽ lại sinh con ra!"

Thế là ông mới an tâm. Không lâu sau, ông lại hỏi mẹ: "Giả sử con trong tương lai sau khi sinh ra, làm thế nào để biết con của bây giờ trông như thế nào?"

Mẹ ông nói: "Mẹ sẽ ghi nhớ tất cả những lời nói của con, những việc làm của con, rồi báo cậu bé trong tương lai học tập con."

Kể từ lúc đó, ông bắt đầu chú ý hơn đến lời ăn tiếng nói của mình, không những không sợ chết, mà còn tích cực hơn nữa, phấn đấu đi lên, làm một tấm gương tốt.

Từ ví dụ này có thể thấy được, chính tình yêu và trí tuệ của người mẹ đã tạo ra một con người ưu tú như Oe Kenzaburo.

Xem ra, năng khiếu chỉ là một mặt, quan trọng nhất vẫn là phương pháp giáo dục của cha mẹ cùng với sự thấu hiểu và tình yêu thương đối với trẻ.

Trẻ chỉ cần hiểu qua một chút về lớp năng khiếu, để biết rằng có những nơi như vậy đang làm những công việc như vậy, cùng với sự phát triển dần dần, trẻ sẽ tự nảy sinh ham muốn được học hỏi, khi đó trẻ sẽ căn cứ theo nhu cầu học tập của bản thân, như vậy sẽ không tồn tại vấn đề mệt hay không mệt nữa.

Ôn Na cho rằng một khi đã tham gia vào các lớp năng khiếu, cũng

không nhất định bắt trẻ phải kiên trì theo đuổi cho đến cùng. Đứa trẻ khi mới bước chân vào giai đoạn học tập, chắc chắn sẽ hay thay đổi, nó muốn thử tất cả các môn mà bọn trẻ xung quanh cũng học. Ôn Na nhớ lại lúc cô còn nhỏ, khi trông thấy một giá vẽ, cô cũng muốn học vẽ, nhưng chỉ được vài ngày. Thấy cô bạn hàng xóm cầm kim thêu thùa, cô cũng học thêu trong hai ngày, nhưng không kiên trì cho tới cùng.

Cha mẹ cô khi đó cũng không ép buộc con phải học cái gì thì phải học cho đến cùng, chỉ cần không muốn học tiếp có thể bỏ dở. Mẹ cô vốn là người xuề xòa, dường như không quá coi trọng với mọi vấn đề. Nhưng mẹ cô lại rất hứng thú với việc nấu ăn, bà thường xuyên nấu ăn hoặc xem các chương trình dạy nấu ăn trên ti vi, sau đó vào bếp làm theo, cả gia đình cô vì thế bữa ăn luôn đầy ắp những món ngon mà ai cũng tươi cười khoái chí.

Có lẽ vì sự ảnh hưởng của mẹ, nên ngay từ nhỏ Ôn Na đã có hứng thú với việc vào bếp, làm thế nào để làm món rau trộn thật ngon, làm thế nào để tạo ra một món ăn đặc biệt hấp dẫn. Đối với cô, đến nhà hàng, quán ăn cũng giống như người khác đi xem biểu diễn nghệ thuật, hầu hết thời gian là để nghiên cứu xem những món ăn này chế biến như thế nào, rồi về nhà nghiên cứu vài hôm, sau đó tự làm ra món ăn theo cách của mình, bày biện một bàn ăn thịnh soạn rồi đợi người nhà về thưởng thức. Mỗi lần như vậy, chồng cô thường khen cô rằng: “Nếu như nhà mình mở nhà hàng, vợ anh nhất định sẽ là một đầu bếp giỏi.” Tuy nhiên Ôn Na không phát triển năng khiếu nấu nướng, cũng không trở thành một đầu bếp tài giỏi, mặc dù vậy sở thích đó vẫn mang lại cho cô nhiều niềm vui và một cuộc sống hạnh phúc.

Chúng ta cho trẻ học đàn, học vẽ, chẳng phải cũng không muốn chúng trở thành nhạc sĩ hay họa sĩ sao? Không phải hầu hết mục đích của các bà mẹ là muốn những năng khiếu đó đem lại cho trẻ niềm vui trong cuộc sống sao? Học tập cũng là một quá trình hưởng thụ, lúc trẻ lựa chọn niềm hứng thú chắc chắn là muốn thử, và chỉ có thử mới biết được sở trường, đam mê của bản thân nằm ở lĩnh vực nào, quá trình thử cũng là một quá trình lựa chọn rồi từ bỏ. Còn trường hợp của mẹ Nựu Nựu, nếu đã đi học thì không cho phép từ bỏ, Ôn Na thấy như vậy là quá tàn nhẫn.

Cô nhớ đến tình tiết trong cuốn truyện *Tot-To- Chan, cô bé bên cửa sổ* mà mình đã từng đọc, trong đó viết rằng có một thời gian Tot-To-Chan muốn làm cái này, muốn làm cái kia. Có lúc muốn đi học múa, nhưng học

được một thời gian lại không học nữa, mẹ cô bé cũng không yêu cầu bắt cô bé phải kiên trì theo đuổi, cuối cùng Tetsuko Kuroyanagi cũng rất thành công, cô trở thành một người tài giỏi trong lĩnh vực truyền thông, và viết ra cuốn sách nổi tiếng *Tot-To-Chan, cô bé bên cửa sổ*.

Ôn Na tìm nhiều lý do như vậy là để tự thuyết phục mình không nên ép con đi học quá nhiều môn năng khiếu, không nên bắt con phải trở thành người toàn diện. Ngoài ra còn một lý do riêng tư nữa, đó là nếu ép con đi học quá nhiều, để con phải hàng ngày chạy đi chạy lại giữa các lớp năng khiếu, như vậy chẳng khác nào đang tự làm khổ mình, và còn ảnh hưởng đến cả ông xã nữa. Lúc chồng cô tan làm về nhà sẽ không thấy vợ con, đến khi vợ con về nhà, lại bận bịu dọn dẹp, tắm rửa rồi đi ngủ, như vậy còn gọi gì là cuộc sống nữa.

Sau khi trẻ vào tiểu học, phải đi học cả ngày, đến tối lại phải làm bài tập ở nhà. Trẻ chỉ có đúng sáu năm đầu đời là được sống thoải mái tự do, vậy tại sao mình còn cố tình tước đoạt quyền lợi đó của trẻ? Nghĩ đến điều này, Ôn Na không còn cảm thấy âu sầu, phiền não vì chuyện không cho con đi học năng khiếu, cô nghĩ tốt nhất nên tìm cho con một ngôi trường mẫu giáo đa dạng: âm nhạc, mỹ thuật, toán học logic, ngoại ngữ... tất cả đều có, để trẻ được tiếp xúc, đến sau này sẽ không hoàn toàn cự tuyệt những thứ đó. Điều này giống như khi trẻ đã từng thưởng thức qua các mùi vị, đến khi gặp lại mùi vị cũ sẽ tự đưa ra lựa chọn.

Ôn Na cũng chia sẻ với những bà mẹ khác ở trong khu dân cư về quan điểm của mình, có người tán thành, nhưng cũng có người phản đối.

Kể từ sau buổi đầu tiên ở lớp học múa, mỗi lần mẹ Nựu Nựu trông thấy Ôn Na lại cảm thấy xấu hổ, trong các buổi họp cuối tuần hai mẹ con Nựu Nựu đều rất ít tham gia. Nghe nói mẹ Nựu Nựu không hài lòng với trường mẫu giáo đang cho con theo học, và định chuyển cô bé đến một trường khác. Ôn Na không có cơ hội để nói chuyện với mẹ Nựu Nựu, còn Nựu Nựu vẫn bận rộn với lịch học ở các lớp năng khiếu. Sau đó, Ôn Na giúp Tiểu Tây tìm một người bạn mới, ngày ngày trôi qua đều rất vui vẻ, hạnh phúc.

Mỗi đứa trẻ gặp một người mẹ như thế nào, trải qua năm tháng tuổi thơ như thế nào, sau này trở thành người như thế nào, tất cả đều là cơ duyên của chúng. Trừ phi những người làm cha mẹ thực sự đứng từ góc độ nhu cầu chân chính của trẻ để xem xét vấn đề, ví dụ như làm thế nào để đảm bảo trẻ sẽ có một cuộc sống có hiệu quả, làm thế nào để có thể duy trì

một cuộc sống hạnh phúc cho trẻ.

Lời khuyên

Có rất nhiều bậc phụ huynh vì chuyện nên hay không nên cho con tham gia học năng khiếu mà cảm thấy khổ tâm. Theo cách hiểu của tôi, thực ra cha mẹ cũng không muốn để con mình lăn lộn học hết lớp năng khiếu nọ đến lớp năng khiếu kia, nhưng vì muốn trẻ sau khi tốt nghiệp mầm non, đến lúc lựa chọn trường tiểu học sẽ càng có nhiều sở trường phù hợp với yêu cầu của trường tiểu học mà cha mẹ muốn chọn, do vậy họ mới cho trẻ tham gia quá nhiều lớp năng khiếu.

Những trường tiểu học yêu cầu trẻ phải có năng khiếu phong phú mới cho nhập học đó, không thực sự muốn trẻ phải đa tài đa nghệ, chỉ là do có quá nhiều trẻ muốn vào học, trong khi đó nhà trường không có nhiều điều kiện đến vậy, cho nên mới tìm ra các biện pháp để từ chối trẻ nhập học một cách lịch sự nhất. Vấn đề này quả là vấn đề chung, chúng ta cũng không thể đưa ra đánh giá là có thể học hay không thể học. Tuy nhiên nếu các bậc cha mẹ có niềm tin đối với tương lai của trẻ, thì phải biết nếu bản thân trẻ lành mạnh, chúng có thể thông qua bất cứ một con đường nào để bản thân có được bản lĩnh sinh tồn, không chỉ là đậu trường đại học tốt nhất nước, mà tương lai có thể đậu vào trường đại học tốt nhất thế giới, hoặc có thể trong tương lai cho dù không đậu vào trường đại học bậc nhất, cũng có thể khiến mình trở thành một con người có ích cho xã hội và thế giới. Bất luận có học trường tốt như thế nào, cũng không được để trẻ quá đau khổ vì chuyện học hành ngay từ những năm đầu đời, nỗi khổ đó rất có thể sẽ giết chết sự nhiệt tình với cuộc sống và niềm đam mê với học tập suốt đời của trẻ.

Chương 6
Giả thiết mẹ là cô giáo ở trường mầm non

1. Mẹ đến trường mẫu giáo làm việc

Ôn Na nhận thấy mình có phần hiểu biết hơn so với những người khác về cách thức giáo dục con. Thêm vào đó, trong quá trình lựa chọn trường mầm non cho Tiểu Tây, cô càng quan tâm chú ý một cách đặc biệt đối với giáo dục, cảm thấy đây chính là sự nghiệp tạo phúc cho mọi người. Đọc các lý luận giáo dục tiên tiến không chỉ khơi dậy sự đồng cảm của Ôn Na, thậm chí có nhiều lúc còn khiến cô kích động đến nỗi không ngủ được. Với lòng nhiệt tình này, Ôn Na cảm thấy tại sao không thử làm một chút gì đó, như vậy cuộc sống sẽ càng có ý nghĩa hơn.

Nghĩ đến những điều này, Ôn Na lại cảm thấy phấn khích vô cùng. Cô đánh liều gọi điện trực tiếp đến trường mầm non của Tiểu Tây: "Ở trường các vị có nhu cầu tuyển người không, tôi có thể trao đổi với hiệu trưởng được không, tôi có thể đến đó làm việc, việc gì cũng được."

Cuối cùng Ôn Na cũng hẹn gặp được hiệu trưởng, hiệu trưởng nói với cô: "Đứng bên ngoài nhìn vào sẽ thấy trường là một nơi rất tốt, rất đẹp, nhưng khi thực sự tham gia làm việc tại đây, có nhiều lúc sẽ cảm thấy nó không tốt, không đẹp đến như vậy. Khi cô vẫn chưa rèn luyện được đủ để biến những khó khăn, vất vả trong công việc thành một phần của cuộc sống hàng ngày, cô sẽ cảm thấy thất vọng khi làm việc ở đây."

Ôn Na cho rằng những lời hiệu trưởng nói có phần hơi quá, không phải

một nhóm người lớn đang dựa vào những phương pháp đúng đắn để giúp bọn trẻ phát triển ư, sao lại dễ dàng thất vọng như vậy? Đối với việc chăm sóc trẻ con, Ôn Na đã làm suốt bốn năm nay rồi, dù có như thế nào thì những đứa trẻ đang học mẫu giáo chắc chắn là dễ chăm sóc hơn những đứa trẻ mới chào đời rồi, hơn nữa chúng đáng yêu, dễ thương đến vậy, hàng ngày nhìn thấy chúng, tâm hồn cũng như được trẻ hóa, sao có thể ghét được. Chính suy nghĩ này đã khiến Ôn Na càng tò mò về công việc ở trường mầm non, cô càng muốn đích thân trải nghiệm, cô tin chắc rằng mình có thể biến công việc này thành sự hưởng thụ tinh thần riêng cho bản thân.

Sau lần trao đổi đó, Ôn Na đến tìm gặp hiệu trưởng thêm vài lần nữa nhưng nhà trường vẫn chưa đồng ý.

Một lần khác, hiệu trưởng cho cô xem những lá đơn xin việc của những người làm việc ở đây, nội dung của những lá đơn đó cũng có phần giống với cách nghĩ của Ôn Na.

"Tôi có một mong ước, đó là có thể toàn tâm toàn ý yêu thương trẻ con, được sống vui vẻ bên cạnh chúng, cho nên tôi cho rằng bản thân mình rất phù hợp với môi trường như ở trường mầm non. Rất hi vọng hiệu trưởng có thể cho tôi một cơ hội được thực hiện mong ước đó của mình. Tôi vô cùng cảm tạ! Nếu có thể tôi hứa sẽ toàn tâm toàn ý vào công việc nuôi dạy trẻ giống như mỗi giáo viên trong quý trường. Nếu không cần thiết, tôi cũng hi vọng có cơ hội được tham gia huấn luyện tại quý trường để được hướng dẫn. Tôi vô cùng chân thành muốn dành tâm huyết để nghiên cứu và thực tiễn giáo dục mầm non".

Một lá đơn khác viết rằng: *"Thông qua sự trải nghiệm của chính bản thân trong nhiều năm và không ngừng đúc kết, tôi cảm thấy làm công tác giáo dục mới là công việc tôi thực sự muốn làm, cũng là việc có tính kích thích nhất. Lần này tôi đến đây hoàn toàn với lòng ngưỡng mộ danh tính của quý trường, cũng là vì sự hâm mộ đối với cách giáo dục ở đây. Tóm lại tôi rất hi vọng quý trường có thể cho tôi một cơ hội được học tập và làm việc tại đây. Tôi xin chân thành cảm ơn!"*

Hóa ra không ít người có ý muốn giống như mình, điều này khiến Ôn Na bắt đầu suy nghĩ lại, mục đích hiệu trưởng cho cô xem những lá đơn đó, không chỉ để cô nhận ra rằng không nên dựa vào sự bốc đồng nhất thời, đưa ra lựa chọn trong lúc đầu óc chưa phân biệt rõ ràng. Nhưng Ôn Na thấy đầu óc cô rất tỉnh táo, đầu tư vào giáo dục thực sự là điều cô cảm thấy

có giá trị nhất, có ý nghĩa nhất và có lòng nhiệt tình nhất.

Cô hỏi: "Những người viết đơn xin việc này đều được tuyển vào phải không?"

Hiệu trưởng cười và nói: "Đây chính là nguyên nhân mà tôi muốn cho cô xem những lá đơn xin việc này. Những người này khi mới đến đây đều mang trong mình lòng nhiệt tình rất lớn, nhưng rồi lại nhanh chóng cảm thấy thất vọng. Có một số người do ảnh hưởng của sự thất vọng nên tâm trạng chán nản càng ngày càng lớn, cuối cùng tỏ thái độ không tốt và bức xúc trước mặt các giáo viên khác, làm ảnh hưởng xấu đến đội ngũ giáo viên, và phá hỏng bầu không khí của trường mầm non. Việc tạo ra bầu không khí vốn không phải là chuyện dễ làm, nhưng khi có một người nào đó cứ liên tục thể hiện những thái độ tiêu cực, cô cũng sẽ thấy, nếu đội ngũ quản lý của trường ngày nào cũng phải dành năng lượng và sức lực để giải quyết những vấn đề liên quan đến thái độ của giáo viên, thì làm gì có thời gian để hướng dẫn mọi người cùng nhau hoàn thiện giáo dục và giải quyết vấn đề của bọn trẻ, cho nên sau này chúng tôi rất thận trọng khi thu nhận những người có lòng nhiệt tình muốn làm sự nghiệp giáo dục tốt đẹp vào đây làm việc.

Lời khuyên

Khi phụ huynh lo lắng lựa chọn trường mầm non cho trẻ, hay càng lúc càng không hài lòng về nhà trường, có bao giờ các vị từng nghĩ rằng "giả sử chúng ta là giáo viên ở trường mầm non" không? Ngược lại, khi nhà trường cảm thấy phụ huynh có thái độ "đối phó" không tốt, hay lúc phụ huynh quá căng thẳng lo lắng, liệu cũng từng nghĩ rằng "giả sử chúng ta là phụ huynh" không? Có thể mọi người sẽ rất khó thay đổi được cách suy nghĩ của bản thân. Nhưng khi xảy ra vấn đề, phụ huynh nên thử thay đổi tư tưởng một chút, cố gắng giữ thái độ bình tĩnh, còn nhà trường hãy đứng ở góc độ của phụ huynh để xem xét vấn đề, và hiểu được sự lo lắng của bậc phụ huynh. Điều này vừa giúp ích cho việc giải quyết những vấn đề của trẻ, vừa có lợi trong việc giao lưu giữa nhà trường và phụ huynh.

2. Từ người ngoài cuộc đến người trong cuộc

Cuối cùng Ôn Na cũng được nhận vào làm nhân viên trong trường. Cô được phân công làm việc ở phòng tuyển sinh và liên hệ, phụ trách giúp đỡ nhân viên trong phòng nghe gọi điện thoại. Tuy nhiên Ôn Na không muốn làm công việc này, cô muốn được đến lớp và ở cùng bọn trẻ, học cách xử lý các vấn đề xảy ra giữa bọn trẻ, được nghiên cứu giáo dục, đó mới là những chuyện khiến cô cảm thấy có ý nghĩa nhất. Cô đến tìm hiệu trưởng một lần nữa, nhưng hiệu trưởng nói cô không thể làm như vậy.

Lý do của hiệu trưởng là tất cả những bà mẹ làm giáo viên mà nhà trường đã từng tuyển dụng hầu hết đều thất bại, có ba nguyên nhân chính dẫn đến điều đó.

Thứ nhất, giáo viên xuất thân là các bà mẹ mặc dù đã có kinh nghiệm chăm sóc trẻ con, nhưng họ không thể nào giữ được thái độ lý trí trước mặt bọn trẻ, họ đồng tình quá mức và thay đổi tình cảm quá nhiều. Điều này khiến họ dễ biến một đứa trẻ có tâm trạng không thoải mái thành con của mình, và đặt quá nhiều tình cảm vào đứa trẻ đó. Họ quên mất nhiệm vụ là phải giúp đỡ bọn trẻ phát triển, cũng không chú ý đến việc phải duy trì một khoảng cách tình cảm nhất định đối với trẻ để trẻ tự giải quyết vấn đề. Đồng thời cũng không quan tâm đến nhu cầu của những đứa trẻ khác ở trong lớp đối với giáo viên.

Thứ hai, những bà mẹ làm giáo viên khi đến lớp, nếu phát hiện thấy hành vi và phương pháp của các giáo viên khác có vấn đề khiến mình không thể chấp nhận, họ sẽ liên tưởng đến việc giáo viên đang dạy dỗ con mình liệu có hành động giống như vậy hay không. Họ quên rằng bản thân mình cũng là giáo viên, nên chỉ đứng ở lập trường của phụ huynh để bắt lỗi những giáo viên khác, cuối cùng làm ảnh hưởng đến không khí trong lớp và mối quan hệ giữa tập thể giáo viên, ảnh hưởng đến môi trường học tập của bọn trẻ.

Thứ ba, những bà mẹ làm giáo viên không thể đảm bảo thời gian, nếu con bị ốm hoặc xảy ra chuyện gì sẽ phải xin nghỉ việc, cho nên mỗi lớp đều không muốn có những giáo viên như vậy.

Cuối cùng hiệu trưởng nói cho Ôn Na biết: “Nếu muốn đến đây làm chỉ cần làm công việc hành chính, ngoài ra không nên để cho con gái cô biết mẹ mình làm việc ở đây”.

Ôn Na kinh ngạc: “Tại sao? Nếu biết mẹ nó làm việc ở đây, không phải

nó sẽ cảm thấy an tâm hơn sao?"

Hiệu trưởng nói: "Điều đó chỉ khiến con gái cô cho rằng nó không giống với các bạn khác ở trong lớp, dù nó đang hoạt động ở bất cứ đâu, trong lòng luôn có cảm giác mẹ đang ngồi làm việc ở một phòng nào đó trong trường, và lúc nào cũng muốn chạy đi tìm mẹ. Dù chỉ gặp vấn đề nhỏ cũng sẽ đến tìm mẹ để giải quyết, thay vì tìm bạn bè hoặc giáo viên. Tất nhiên sau một thời gian dài trẻ cũng sẽ quen, nhưng cảm giác này là không công bằng đối với con của cô. Chúng tôi không muốn để bất cứ một nhân viên nào vì công việc của trường mà gây ra ảnh hưởng không tốt đến con mình".

Ôn Na thật không ngờ trong nội bộ nhà trường còn có nhiều quy tắc đến vậy, do đó cô chỉ có thể tuân theo sự phân công của hiệu trưởng, trước tiên là làm nhân viên trực điện thoại.

Hàng ngày Ôn Na kiểm tra hòm thư góp ý của các bậc phụ huynh, sau đó gửi thư trả lời, nghe gọi điện thoại, liên lạc với ban phụ trách của các cơ quan để trả lời hoặc giải quyết nội dung cuộc gọi mà mình trực tiếp nghe. Ôn Na thấy các vị phụ huynh cho con học ở trường này rất biết phối hợp với công việc của nhà trường, hơn nữa họ còn rất yên tâm với hệ thống giáo dục của trường, trong thời gian dài cô không hề thấy bất cứ ý kiến chê trách hay những nghi hoặc mang tính tiêu cực của phụ huynh.

Một hôm người phụ trách ngoại giao nói cho cô biết: "Chị phải chuẩn bị tốt, gần đây trong trường có thêm một chiếc xe đưa đón học sinh, qua một tháng sẽ có vài học sinh mới chuyển đến, còn một lớp gần đây có thể phải chuyển đi một giáo viên, tất cả những chuyện này đều khiến các vị phụ huynh bị kích động, có lẽ chị sẽ phải bận bịu một chút".

Ôn Na cảm thấy hơi nghi ngờ, liệu có thể xảy ra chuyện gì chứ? Mọi sự sắp xếp, thay đổi trong trường đều nhằm cố gắng chăm sóc cho tất cả học sinh, hơn nữa nhà trường cũng thường xuyên mở các cuộc họp phụ huynh để lắng nghe ý kiến của họ. Việc thêm một xe ca mới và việc chuyển giáo viên đi đều là những chuyện rất bình thường, liệu có thể có vấn đề gì?

Giáo viên phải chuyển đi là thầy giáo ở lớp Phúc Tử, tình hình cụ thể là: Vị thầy giáo này đã vài lần vượt quá quy phạm về hành vi của giáo viên đối với học sinh, và bị cho rằng có khuynh hướng bạo lực. Đối với phương diện này, nhà trường yêu cầu rất khắt khe, không được phép để xảy ra bạo lực, dù chỉ là khuynh hướng bạo lực. Bất luận đây là trò đùa hay thật, hoặc vị

thầy giáo này có ưu tú đến đâu, cũng sẽ bị từ chức.

Ôn Na nghe một số chuyện liên quan đến vị thầy giáo này, họ nói rằng thầy rất nhiệt tình, làm việc hăng say, tích cực, rất ham mê học hỏi, có rất nhiều phương pháp đối với giáo dục, nhưng có thể do một số quan niệm cá nhân đã khiến thầy giáo đó dễ dàng hành động một cách quá khích đối với học sinh. Chỉ vì đứa trẻ không nghe lời nên bị thầy gõ vào đầu, đứa trẻ bị đau nên lập tức khóc òa lên. Thầy giáo giải thích rằng đó là phương pháp huấn luyện các loài động vật nhỏ theo chủ nghĩa hành vi, để đứa trẻ đó nhận thấy mỗi khi mình hành động không đúng, sẽ bị người khác gây khó chịu và đau đớn trên cơ thể, như vậy sẽ khiến trẻ từ bỏ những hành vi không đúng của mình. Thậm chí có một lần, thầy giáo còn kéo tay một học sinh, khiến đứa trẻ bị ngã đến nỗi gãy cả xương đòn.

Hiệu trưởng và giáo viên chủ nhiệm đã nhiều lần nhắc nhở thầy giáo đó, nhưng vì anh ta không hoàn toàn đồng ý với những lý luận giáo dục trong trường nên không thể nào thương thuyết được. Cuối cùng, vì thái độ phản kháng, không chịu nhận sự phê bình của anh ta nên nhà trường buộc phải quyết định đuổi việc.

Lý do của hiệu trưởng là: Trường mẫu giáo không thể nắm bắt rõ cụ thể công việc của từng giáo viên, còn bọn trẻ vẫn chưa có khả năng tự bảo vệ mình, cũng chưa biết cách diễn đạt, nên chưa biết cách cầu cứu viện trợ, chính vì vậy ở trong trường tuyệt đối không cho phép xảy ra bất cứ hành vi nào có khuynh hướng bạo lực.

Ôn Na nghĩ, phụ huynh có thể hiểu được chuyện này, mỗi bậc cha mẹ đều hi vọng con mình được an toàn, huống hồ phía nhà trường cũng phải suy nghĩ vì bọn trẻ rồi mới hành động.

Nhưng vị thầy giáo đó vẫn chưa chuyển đi. Một hôm Ôn Na nhận được điện thoại của phụ huynh học sinh: "Tại sao thầy giáo lớp Phúc Tử bị chuyển công tác, nhà trường không giữ lại sao?"

Ôn Na đã được thông báo về câu trả lời từ phía nhà trường: "Vì thầy ấy vẫn chưa chuẩn bị tốt để tiếp tục làm giáo viên mầm non, nên cần thời gian để chuẩn bị lại, đợi sau khi hoàn thành xong, thầy ấy mới quyết định quay lại trường, khi đó phía nhà trường vẫn tiếp tục đón nhận thầy ấy".

Vị phụ huynh đó hỏi tiếp: "Tại sao nhà trường lại cho rằng thầy ấy chưa

chuẩn bị tốt?"

"Bởi vì thầy ấy có một số hành vi vi phạm quy định dành cho giáo viên".

Đầu dây bên kia lại hỏi: "Lẽ nào chỉ một lần vi phạm quy định về hành vi của giáo viên mà bị đuổi việc sao? Nếu cứ thường xuyên đổi đi đổi lại giáo viên như vậy, liệu có ảnh hưởng đến bọn trẻ không?"

Những thắc mắc của phụ huynh cứ lần lượt xuất hiện, Ôn Na cảm thấy tạm thời chưa biết giải thích thế nào cho rõ ràng, cô chỉ lắng nghe một cách bị động.

Vài hôm sau, Ôn Na lại nhận được những thắc mắc khác từ phía phụ huynh, có vấn đề liên quan đến chuyện ô tô đưa đón mới, có vấn đề hỏi về chuyện thầy giáo bạo hành, có vấn đề về chế độ ăn uống, dường như những vấn đề đó cứ đột nhiên xuất hiện một cách thất thường.

Thái độ của phụ huynh càng ngày càng nhiều. Ôn Na tìm gặp hiệu trưởng, cô muốn tìm hiểu về quan điểm của nhà trường để có thể đưa ra câu trả lời khiến phụ huynh hài lòng. Hiệu trưởng giải thích với cô: "Chúng ta là một trường mầm non, chức năng chủ yếu là giúp đỡ bọn trẻ đạt được sự phát triển tốt nhất, chúng ta cần đem toàn bộ năng lượng và sự quan tâm chú ý dành cho bọn trẻ, có nhiều lúc phải mặc kệ các bậc phụ huynh. Chỗ nào chúng ta chưa làm được thì cố gắng hoàn thiện, nhưng sự thay đổi đội ngũ giáo viên trong trường là một vấn đề mang tính phổ biến, tỉ lệ biến động của nhân viên trong trường ta còn thấp hơn nhiều so với các trường mầm non khác trong khu vực. Để duy trì trạng thái như vậy, trường mầm non phải bỏ ra rất nhiều tâm huyết và vốn liếng. Còn về chuyện điều động giáo viên và giao lưu với phụ huynh, cách làm của trường chúng ta là, đợi giáo viên đưa ra quyết định, sau khi làm xong thủ tục, chúng ta sẽ thông báo chính thức đến với phụ huynh. Nhưng đôi khi trong trường có một số chuyện đột nhiên phát sinh, thêm vào đó lại đúng vào giai đoạn bận rộn, nên chưa kịp thời thông báo đến phụ huynh, những vấn đề này chỉ có thể thông qua cuộc họp phụ huynh để trao đổi với họ".

Trước đây Ôn Na là một vị phụ huynh, cô cũng tìm ra rất nhiều chỗ mà nhà trường chưa làm được, nên cảm thấy không hài lòng. Khi đó cô nghĩ rằng một trường mầm non ngay cả một chút chuyện nhỏ cũng không giải quyết xong. Nhưng hiện tại, cô đã trở thành một nhân viên trong tập thể cán bộ làm việc ở trường, lúc này cô mới phát hiện thấy giáo viên và tất cả

mọi người trong trường khi làm bất cứ việc gì đều phải xem xét tỉ mỉ, tất cả mọi người ai cũng bận rộn như nhau, nên làm thêm giờ là chuyện thường xuyên xảy ra.

Nếu một trường mầm non không theo đuổi chất lượng, họ chỉ cần học sinh không xảy ra chuyện gì to tát, phụ huynh cũng không nhìn ra, thì cho dù trường mầm non đó không quá bận bịu cũng không thường xuyên giao lưu với phụ huynh. Nhưng nếu một trường luôn theo đuổi chất lượng của bản thân, hơn nữa còn đề ra tiêu chuẩn, như vậy sẽ luôn luôn bận rộn không ngừng. Vì mỗi học sinh đều có những đặc điểm riêng, cách giáo dục của mỗi gia đình cũng không giống nhau, bọn trẻ cứ lớn lên từng ngày, mỗi ngày lại xảy ra những vấn đề mới. Tất cả những điều này đều cần căn cứ vào tình hình thực tế để tùy cơ điều chỉnh lại cách thức và phương pháp giáo dục.

Các vị phụ huynh do không hiểu được công việc cụ thể của trường mầm non, nên có những lúc cảm thấy lo lắng và hỗn loạn chỉ vì một số chuyện nhỏ nhặt, không quan trọng.

Ôn Na nghĩ lại thấy hồi đầu cô cũng giống họ, hàng ngày lo lắng liệu Tiểu Tây ở trường có bị bắt nạt không, có chịu thiệt thòi không, lúc khó khăn có biết nhờ giáo viên giúp đỡ không... còn hiện tại bản thân cô cũng phải đối mặt với những lo âu như vậy của các bậc phụ huynh. Điều này giúp Ôn Na có cơ hội được thay đổi góc nhìn để xem xét vấn đề, như vậy mới biết công việc ở trường cần sự thông cảm và thấu hiểu của các bậc phụ huynh nhiều như thế nào.

Lời khuyên

Trường mầm non và gia đình là hai môi trường không giống nhau, lấy góc độ của phụ huynh để đánh giá nhà trường và lấy góc độ của người làm việc trong trường để đánh giá nhà trường cũng là chuyện hoàn toàn khác nhau. Phụ huynh và nhà trường phải cố gắng tin tưởng lẫn nhau, thấu hiểu cho nhau, như vậy mới có thể cùng nhau tạo ra một môi trường tinh thần an toàn, chất lượng cho trẻ.

3. Đối diện với vấn đề của phụ huynh

Trong thời gian giải quyết vấn đề kia, xe ô tô mới cũng được chuyển đến, nhà trường lại tiến hành điều chỉnh lại sao cho thống nhất, có chỗ đổi sang xe ô tô mới, có chỗ vẫn dùng xe ô tô cũ.

Vấn đề xe đưa đón học sinh lại trở thành nội dung chủ yếu trong các cuộc điện thoại gọi đến của phụ huynh. Điều mà phụ huynh của những trẻ được ngồi xe mới bận tâm là xe có bị ô nhiễm không, mức độ chiếu sáng thông gió có đạt yêu cầu không. Thậm chí một số phụ huynh còn trực tiếp từ chối cho con ngồi xe mới, yêu cầu đổi lại xe cũ như ban đầu. Còn những phụ huynh có con vẫn ngồi xe cũ cũng thắc mắc không kém: họ nói sắp xếp như vậy là không công bằng, họ cùng đóng tiền như nhau, dựa vào đâu lại để cho con của họ phải ngồi xe cũ.

Sau khi Ôn Na đến gặp người quản lý để hỏi rõ vấn đề, người đó nói cho cô biết, anh ấy đã thông qua ý kiến của phụ huynh rồi. Thực chất chất lượng các xe đều rất tốt, cái gọi là xe cũ cũng là một chiếc xe có thương hiệu, tính năng tốt và mua chưa được bao lâu, còn xe mới lúc mở cửa sổ sẽ rất thông gió, nếu phụ huynh lo lắng có thể không cho con ngồi vội, đợi đến khi nào cảm thấy an toàn thì ngồi.

Một hôm, có một phụ huynh gọi điện đến hỏi về vấn đề xe đưa đón, Ôn Na dựa vào sự hiểu biết của mình để giải thích với vị phụ huynh đó, và nói vấn đề đó nhà trường cần phải xem xét. Thật không ngờ phía đối phương lại quay ra chất vấn cô: “Ý cô là gì, lẽ nào con chúng tôi không được ngồi xe mới sao?”

Ôn Na vừa nghe thấy bên kia có chút kích động, bèn vội vàng dịu giọng để giữ hòa khí, cô cười nhẹ nhàng, chuẩn bị an ủi đối phương, ai ngờ chưa đợi cô cất tiếng thì đối phương lại nói: “Cô thấy buồn cười lắm sao?”

Ôn Na nói: “Không phải, không phải, tôi làm vậy chỉ muốn hai chúng ta cùng bình tĩnh lại một chút thôi.”

Đối phương nói: “Ngày nào đi làm tôi cũng lo lắng đến sự an toàn của con lúc ngồi xe, như vậy tôi có thể thoải mái được không?”

Những câu chất vấn đó khiến Ôn Na có chút ngỡ ngàng, chỉ đành nói: “Xin lỗi chị, tôi không có ý cười nhạo, tôi chưa hiểu được tâm trạng của chị.”

Đối phương lại nói: "Đổi lại là cô, cô có cười được không?"

Ôn Na cảm thấy lưng mình như đang vã mồ hôi, cô không biết phải làm thế nào mới có thể khiến vị phụ huynh kia bình tĩnh lại, thế là cô đành nói: "Vừa nãy tôi cười chỉ là do bản thân tôi hơi căng thẳng, muốn thư giãn một chút."

Vị phụ huynh đó hạ giọng xuống: "Cô không cần phải lo lắng."

Ôn Na vội vàng nói: "Tôi sẽ trình bày lại sự lo lắng của chị lên nhà trường, hi vọng có thể giải quyết vấn đề mà chị nói".

Phụ huynh nói: "Không phải hi vọng, mà là chắc chắn".

Ôn Na cảm thấy khó xử, lẽ nào vấn đề thiết bị xe cộ của một trường mầm non lại phải nghe ý kiến của một phụ huynh, vốn dĩ điều mà nhà trường muốn làm là cố gắng chăm sóc cho tất cả học sinh và phụ huynh. Tuy nhiên cô không thể trả lời như vậy, nên chỉ có thể nói: "Tôi chắc chắn sẽ phản ánh suy nghĩ của chị. Nhưng tôi nghe nói đội quản lý xe đưa đón của trường đã giải thích chuyện này với chị rồi."

Vị phụ huynh đó nói: "Không có."

Ôn Na nói: "Tôi nghe anh ấy nói là đã gọi điện thông báo cho chị biết rồi mà."

Giọng điệu của phụ huynh này bắt đầu kịch liệt trở lại: "Vậy thì cô đến kiểm tra nhật ký điện thoại của tôi đi."

Ôn Na vừa nghe xong, vội vàng nói: "Xin lỗi chị, ý tôi không phải như vậy. Tôi sẽ trình bày rõ ý kiến của chị lên ban giám hiệu nhà trường", cô nhấn mạnh lại lần nữa.

Phụ huynh nói: "Chúng tôi nộp tiền như nhau, tại sao con tôi lại phải ngồi xe cũ, còn những đứa trẻ khác được ngồi xe mới, cô có tin hay không, tôi sẽ liên hệ với những phụ huynh khác phản ánh về vấn đề này của trường các cô, bọn họ chắc chắn cũng có suy nghĩ giống như tôi".

Ôn Na chỉ biết lắng nghe, không nói gì.

Vị phụ huynh đó tiếp tục: "Thời tiết lạnh thế này, hàng ngày chúng tôi

phải đứng đợi xe đưa con đi học, thời gian dài ai mà chịu được".

Ôn Na nói: "Tôi hiểu, mỗi người làm cha mẹ đều đau lòng khi thấy con mình như vậy", sau đó, Ôn Na lại cười theo kiểu thói quen, rồi cô vội vàng giải thích: "Xin lỗi chị, tôi lại cười rồi". Khi Ôn Na vừa nói dứt câu, một vài đồng nghiệp khác dù đang bận bịu cũng quay ra nhìn cô kinh ngạc.

Cuối cùng cũng có thể buông điện thoại xuống, mọi người rất tò mò hỏi cô tại sao liên tục cười rồi nói xin lỗi, Ôn Na kể lại nội dung của cuộc điện thoại, tất cả mọi người đều cười và nói cô thật quá lợi hại. Ôn Na thấy rất khó hiểu, mồ hôi sau lưng cũng đã khô hết, cô suy nghĩ kĩ lại cách ứng xử của mình trong cuộc điện thoại vừa rồi, rồi lại bật cười. Cô không biết một người dày dạn kinh nghiệm sẽ xử lý ra sao khi gặp phải tình huống đó, nếu như ngày nào cũng có những cuộc điện thoại như vậy, chắc hẳn người làm công tác ngoại giao phải có một tinh thần mạnh mẽ.

Quả nhiên hôm sau có hai phụ huynh gọi điện đến, trình bày vấn đề giống hệt vị phụ huynh gọi điện hôm qua, chỉ là giọng điệu có phần ôn tồn hơn. Ôn Na dựa vào kinh nghiệm của những ngày làm công tác ngoại giao vừa rồi, cảm thấy thực chất đa số các vị phụ huynh rất muốn phối hợp cùng với nhà trường, tin tưởng vào nhà trường, nhưng trong một trường học có nhiều phụ huynh như vậy, chắc chắn luôn có một vài người có suy nghĩ khác biệt và cảm nhận cá biệt. Ôn Na cũng thấy rất tự hào về bản thân, một người chuyên lắng nghe những vấn đề cảm xúc, không cần giáo viên phải tốn sức để đối mặt. Như vậy tâm trạng của giáo viên sẽ không bị quấy nhiễu, chỉ chuyên tâm vào việc bảo vệ và giữ gìn môi trường sống cho bọn trẻ. Ôn Na thấy công việc hiện tại của cô thật có ý nghĩa.

Ôn Na phát hiện thấy thái độ của phụ huynh là một chuỗi liên tục, bắt đầu từ một chuyện, sẽ dẫn đến sự mất ổn định tâm lý và cảm xúc của phụ huynh trong một thời gian. Thông thường một số cảm xúc dồn nén sẽ tập trung bộc lộ ra vào một khoảng thời gian nào đó.

Tất nhiên có nhiều lúc nhà trường cũng tìm đến phụ huynh, nếu như thái độ của một học sinh nào đó không thay đổi và có tiến bộ, hoặc trong trường hợp nhà trường cho rằng học sinh có vấn đề do môi trường giáo dục từ phía gia đình, cũng sẽ chủ động liên hệ với cha mẹ để tìm hướng giải quyết.

Yêu cầu của trường mầm non này đối với giáo viên cũng rất cao, đòi hỏi

khắt khe đối với trình độ bồi dưỡng và nâng cao năng lực bản thân, lúc nào cũng quan tâm chú ý đến những chỗ giáo viên chưa làm được. Các giáo viên vừa tự hào vì mình là giáo viên của trường, lại vừa cảm thấy áp lực vì những yêu cầu quá cao từ phía nhà trường. Có một số giáo viên sau khi trải qua thời gian khó thích ứng sẽ rời đi, họ chuyển sang làm nhân viên kinh doanh hoặc nhân viên phục vụ, chứ không muốn tiếp tục là giáo viên mầm non nữa. Còn có một số giáo viên luôn vui vẻ lạc quan, dù công việc có vất vả thế nào, khó khăn ra sao, họ vẫn biết cách hưởng thụ niềm vui ở trong đó. Những người như vậy đã tạo cho Ôn Na một niềm tin vững vàng, cô tự nhủ bản thân mình cũng phải trở thành người như vậy.

Làm việc trong thời gian này giúp Ôn Na trải nghiệm được, chính cái nơi gọi là có người thì có cũng như không, không biết trên thế giới này liệu có tập thể nào hoàn toàn tốt đẹp, hoàn toàn cao thượng không. Ở ngôi trường nổi tiếng là có phụ huynh tuyệt vời và giáo viên tuyệt vời, đồng thời cũng có những xung đột giữa người với người và cả những xung đột bên trong bản thân họ, cùng với tất cả những thứ đẹp và không đẹp của con người, đây có thể là đặc trưng quần thể mang tính xã hội của con người.

Điều khác biệt ở đây là, có tập thể bởi vì những chuyện không tốt đẹp nên mọi người sẽ cùng nhau nỗ lực tạo ra những thứ tốt đẹp hơn. Có tập thể khi xảy ra vấn đề, không kịp thời giải quyết, làm cho vấn đề ứ đọng lại ngày càng nhiều, không khí trong trường sẽ trở nên không thoải mái, những người làm việc trong đó cũng không thoải mái, điều này sẽ gây nguy hiểm cho những đứa trẻ. Tóm lại, bọn trẻ cần một môi trường nhân văn ấm áp, tốt đẹp và có nghệ thuật.

Thực tế, người tạo ra những thứ tốt đẹp cần tự mình kéo dài sự thỏa mãn, có nghĩa là hướng về kết quả của những thứ tốt đẹp, để đối diện với những thứ không tốt đẹp. Giống như chúng ta phải tạo cho trẻ một bầu không khí nhân văn tốt đẹp. Để sau này trẻ được sống với một thế giới quan biết yêu thương, quan tâm, biết tôn trọng và có nhân tính, chúng ta cần phải bỏ ra nhiều công sức hơn nữa, kêu gọi những người xung quanh cùng nhau tạo dựng bầu không khí, cùng nhau gánh vác khó khăn, như vậy mới có thể tạo ra một sản phẩm tốt đẹp. Nhận thức được điều này càng khiến Ôn Na cảm thấy tự hào về công việc mà mình đang đảm nhận.

Lời khuyên

Trường mầm non giống như một cái đầm, bên trong đó có giáo viên, có bọn trẻ và những nhân viên làm việc hành chính văn phòng, hàng ngày họ bận bịu những gì, họ đang quan tâm những gì, họ cư xử thế nào với phụ huynh và những nghi hoặc của phụ huynh, tất cả những điều này các bậc phụ huynh đều không hiểu được. Trong khi đó gia đình trẻ giống như một cái đầm khác, trong đó có bố mẹ, ông bà và trẻ, hàng ngày họ sống với nhau như thế nào, họ cảm nhận thế nào về cuộc sống của trẻ ở trường mầm non, họ luôn dõi theo từng hành động của trường, tại sao họ lại có những lo lắng và nghi hoặc như vậy, tất cả những điều này, các bậc giáo viên cũng không biết rõ. Chính vì vậy, việc tạo cơ hội để phụ huynh và giáo viên trong trường được giao lưu, hiểu biết lẫn nhau là việc làm vô cùng cần thiết. Giống như nhân vật Ôn Na, từ khi đến trường mầm non làm việc, cô mới thay đổi góc nhìn để xem xét lại những lo lắng, phiền muộn của mình trước đây. Điều này đối với cả phụ huynh lẫn nhà trường đều là một cơ hội phát triển tốt.

Chương 7
Tốt nghiệp mẫu giáo

1. Trân trọng những hồi ức tốt đẹp

Cuối tháng Tám, trường mầm non của Tiểu Tây sẽ tổ chức buổi lễ tốt nghiệp dành cho những học sinh sẽ ra trường trong năm nay. Do bản thân đang đảm nhận vị trí nhân viên văn phòng tại trường, nên Ôn Na cũng sẽ tham gia vào công tác chuẩn bị cho lễ tốt nghiệp. Công việc của các giáo viên đã được phân công ngay trong lần họp đầu tiên, còn công việc của Ôn Na là chuẩn bị cho địa điểm tổ chức. Trong ký ức của mình, Ôn Na còn nhớ năm cô tốt nghiệp mẫu giáo đã phải luyện tập các tiết mục biểu diễn cho buổi tổng kết từ trước đó rất lâu, ngày nào giáo viên cũng hò hét hướng dẫn, khiến bọn trẻ con như cô hồi đó đều phải khiếp sợ. Hơn nữa các động tác giáo viên dạy lại rất khó, tập mãi vẫn không làm theo được khiến Ôn Na cảm thấy buồn chán và áp lực. Không biết những đứa trẻ ở trường Tiểu Tây chuẩn bị các tiết mục thế nào, nhưng trong buổi tốt nghiệp năm ngoái, thấy bọn trẻ biểu diễn rất nghiêm túc, cũng không có gì căng thẳng, nếu chẳng may làm sai động tác hoặc không nhớ lời bài hát, chúng đều mỉm cười đáng yêu, giống như đang chơi đùa vui vẻ ở nhà vậy.

Hôm tổng kết, các giáo viên đã đến từ rất sớm để chuẩn bị. Giáo viên chủ nhiệm lớp tốt nghiệp sắp xếp những tấm ảnh của các em học sinh theo từng giai đoạn kể từ khi mới nhập học cho đến khi sắp tốt nghiệp, sau đó dán lên bảng tin theo thứ tự từ trên xuống dưới. Giáo viên phụ trách ca múa nhạc cũng đã hoàn thành xong việc bố trí phông nền. Ôn Na trông thấy giáo viên chủ nhiệm lớp tốt nghiệp cầm một tấm ảnh của học sinh nhìn chăm chú, sau đó treo nó lên phía sau tấm phông. Lúc cầm đến tấm

ảnh tiếp theo, vị giáo viên đó nhẹ nhàng lau đi giọt nước mắt đang rơi trên má. Trông thấy cảnh đó, Ôn Na cảm thấy rất xúc động, nước mắt cô cũng tự nhiên tuôn ra. Ở phía trên là ảnh của bọn trẻ lúc mới vào trường vẫn còn ngây ngô, non nớt, tiếp đến trong những tấm ảnh phía dưới, bọn trẻ trông đã cao lớn, phổng phao và trưởng thành như bây giờ, khi nhìn vào những nụ cười tươi tắn của bọn trẻ có thể cảm nhận rất rõ sự ẩn chứa tinh thần ở bên trong.

Điều ẩn chứa bên trong đó chính là tâm huyết của rất nhiều giáo viên và các bậc phụ huynh. Trong những năm phát triển quan trọng nhất ở giai đoạn đầu đời của trẻ, cha mẹ đã phải trải qua bao nhiêu lần lo âu, suy nghĩ, và cả niềm vui khi thấy con trưởng thành. Đối với các giáo viên, vì sự phát triển từng chút một của trẻ mà họ cũng phải cố gắng hết sức trong suốt ba năm. Ngày hôm nay những đứa trẻ đó đều sắp tốt nghiệp, vì kinh nghiệm cuộc sống của chúng vẫn chưa đủ để hiểu được ý nghĩa của sự xa cách, nên các giáo viên vẫn thường nhắc nhở nhau: để tránh ảnh hưởng đến bọn trẻ, không nên để chúng nghĩ rằng cứ xa cách là phải khóc, hãy để trẻ ra trường trong niềm vui hân hoan tưng bừng, cho nên giáo viên phải kiên quyết không được khóc.

Ôn Na cũng hiểu được điều này, các giáo viên tuyệt đối không nên biểu lộ cảm xúc của mình mà ôm trẻ khóc lóc, như vậy chẳng khác nào làm rối loạn cảm xúc của bọn trẻ.

Ôn Na nhớ lại cách đây không lâu, hồi mới vào làm việc tại trường mầm non, có một cô giáo từng kể cho cô nghe một câu chuyện. Đó là vào tháng Mười, thời tiết ở Bắc Kinh rất lạnh, khi ấy bọn trẻ đều đang ngủ trưa. Cô giáo đó nằm ngủ bên cạnh bọn trẻ, nhưng có cảm giác như cô bé nằm kề sát mình đang loay hoay động đậy, hóa ra nó đã tỉnh ngủ, cô bé không nói gì, chỉ lấy cánh tay bé nhỏ của nó ôm qua đầu cô giáo, đẩy cái gối của mình xuống dưới đầu cô, rồi lấy chăn của mình đắp lên người cô, và nhìn cô mỉm cười, sau đó tự mình trườn lên phía trước, nằm co ro bên cạnh cô giáo rồi ngủ tiếp.

Cô giáo đó giải thích rằng, ý nghĩ của bọn trẻ rất đơn thuần và đơn giản, nếu nó thích bạn, yêu bạn, nó sẽ tự đến gần bạn, bởi vì nó chỉ muốn lấy thân thể bé nhỏ của mình để sưởi ấm cho bạn.

Ôn Na nghe xong, trong đầu liền hình dung ra cảnh tượng một đứa trẻ cuộn tròn người nằm ngủ trong lòng cô giáo trên chiếc giường nhỏ. Thậm

chí cô gần như có thể nghe thấy tiếng thở khe khẽ của đứa trẻ.

Có quá nhiều câu chuyện mà bọn trẻ trải qua trong suốt thời kỳ học mẫu giáo, cho nên giáo viên sẽ tổng hợp và ghi lại những câu chuyện đó thành một đĩa VCD, như vậy tuổi thơ của mỗi đứa trẻ đều nằm trong đĩa VCD kỷ niệm đó và một cuốn album ảnh chụp lại những khoảnh khắc suốt mấy năm phát triển.

Giống như năm ngoái, sau bài phát biểu ngắn của hiệu trưởng là phần trình diễn của các tiết mục văn nghệ. Trong đó tiết mục của ban phụ huynh là điệu múa đẹp mắt của các bà mẹ và phần đọc thơ của các ông bố, chính họ đã cùng nhau viết tặng một bài thơ rất chân tình dành tặng riêng cho bọn trẻ:

Mỗi một đứa trẻ
Đều là một sinh mệnh mới
Chúng không đến vì chúng ta
Cũng không vì tất cả chúng ta
Dù trải qua hơn hai nghìn ngày
Nhưng tiếng khóc đầu tiên
Nụ cười đầu tiên Cái lẫy đầu tiên
Tiếng gọi cha gọi mẹ đầu tiên
Mỗi một thời khắc
Đều khiến chúng ta cảm thấy hạnh phúc.

Đúng vậy, mỗi một lần các con không cẩn thận bị vấp té, mỗi một lần ngủ dậy, cái dáng người nhỏ nhỏ lắc lư khi lần đầu tập đi xe đạp, những giọt mồ hôi lúc chạy, tiếng ngáy khò khò lúc ngủ, những lần nước mũi thò lò, đều là những thời khắc không thể nào quên đối với cha mẹ và giáo viên.

Sau khi tiết mục biểu diễn xong, trong lúc học sinh và phụ huynh đang cất cao tiếng hát, các giáo viên ngồi ở hai chiếc bàn tròn, Ôn Na ở trên sân khấu giúp mọi người thu dọn đạo cụ. Trên bàn bày rất nhiều nến đó, phụ huynh sẽ lần lượt dẫn con mình lên thắp nến, rồi đến trước mặt giáo viên, nhận vật kỉ niệm và đĩa VCD do giáo viên trao tặng, cuối cùng là ôm giáo viên một cái thật chặt. Khi trông thấy cảnh tượng này, cả phụ huynh và bọn trẻ đều không kìm nổi những giọt nước mắt buồn bã.

Tất cả bọn trẻ đều thắp xong nến của mình, chúng đã lớn lên rất mạnh mẽ, kiên cường và không gì có thể đánh gục. Chúng không còn bị gõ vào

đầu nữa, không còn bước đi tung tăng giống em bé trong phim hoạt hình nữa. Khi chúng ta vô tình muốn chúng trở lại hồi còn nhỏ, chúng sẽ mỉm cười và biến chúng ta thành "em bé". Chúng ta không thể nào vì nhu cầu của bản thân mà giữ chúng lại bên mình, chúng sẽ phát triển một cách tự nhiên và không thể nào tránh khỏi, những đứa trẻ đáng yêu của chúng ta.

Các ông bố bà mẹ dắt tay bọn trẻ, đi qua một đường hầm dài được tạo bằng những cánh tay của các thầy cô giáo, cùng hát vang bài hát tạm biệt mà bọn trẻ đã nghe quen trong suốt ba năm qua, sau đó rời khỏi hội trường. Sau này, tin chắc rằng các bậc phụ huynh sẽ cùng trẻ lưu giữ lại những khoảnh khắc đáng nhớ, và đem theo những kỉ niệm đẹp để bắt đầu một cuộc sống mới.

Lời khuyên

Cuộc đời con người là một quá trình không thể lặp lại, không thể phục chế, vì vậy hãy trân trọng những thời khắc đẹp đẽ trong những năm đầu đời của trẻ, mỗi tiếng khóc, mỗi nụ cười sẽ là những ngọn lửa sáng rực trong trái tim bọn trẻ.

2. Trở thành bé ngốc năm lớp Một

Tháng Chín tới, Tiểu Tây sẽ lên lớp lớn. Ôn Na bắt đầu xem xét đến vấn đề vào tiểu học của con gái. Cô đọc được một số bài viết về nỗi lo của cha mẹ và tình hình của trẻ khi chuẩn bị bước chân vào tiểu học trên các diễn đàn:

Con trai tôi tháng Chín này sẽ học lớp mẫu giáo lớn, hiện cháu đang theo học ở một trường mầm non tư thục, trong suốt ba năm học mẫu giáo đã đổi giáo viên mấy lần, đương nhiên lớp lớn cũng không ngoại lệ, vẫn sẽ là hai giáo viên mới. Nhưng trong đó có một giáo viên Tiếng Anh đã từng dạy ở lớp dưới rồi, nên thằng bé cũng đã quen. Vì lên lớp lớn, nên những đòi hỏi của giáo viên đối với trẻ sẽ không giống như hồi học lớp nhỡ. Đầu tiên có rất nhiều chuyện yêu cầu trẻ phải tự mình hoàn thành, mục đích là để rèn luyện cho trẻ năng lực tự xử lý vấn đề; tiếp theo, trong lúc học, yêu cầu trẻ phải ngồi ngay ngắn thẳng hàng, không cho phép nói chuyện với bạn bên cạnh. Nhưng con trai tôi không biết làm sao mà nó rất thích trò chuyện với bạn ngồi cạnh, ở trong lớp thì nghịch ngợm, không chú ý lắng nghe giáo viên giảng bài. Trong buổi họp phụ huynh

hôm nay, giáo viên có nói với tôi rằng con trai tôi là học sinh lười nhất lớp, hơn nữa còn không có thái độ thành khẩn khi bị giáo viên phê bình và nhắc nhở, tất cả các bạn trong lớp đều tiến bộ, chỉ có thằng bé vẫn dậm chân tại chỗ. Lên lớp không tập trung, hay nói chuyện, ngồi không ngay ngắn, mỗi lần giáo viên giao bài tập đều quên không làm. Trước đây, tôi luôn cố gắng để cho con chơi đùa thoải mái, không tham gia lớp năng khiếu nào, cũng không bắt nó tuân thủ bất cứ quy tắc nào, nên bây giờ muốn nó thay đổi quả là rất khó. Hiện tại tôi đang cảm thấy rất lo lắng! Không biết phải làm thế nào để giáo dục con, rất mong những bà mẹ có kinh nghiệm cho tôi một vài lời khuyên, để tôi tham khảo."

"Con trai tôi năm tuổi, đang học lớp mẫu giáo lớn. Từ khi nó chuyển lên lớp này tôi mới thực sự đau đầu. Do yêu cầu của hầu hết các bậc phụ huynh, nên giáo viên bắt đầu dạy toán, dạy phát âm, trước khi trẻ vào tiểu học sẽ dạy một vài kiến thức cơ bản cần thiết. Tôi cũng hoàn toàn tán đồng với ý kiến này. Nhưng vấn đề là con trai tôi thuộc dạng quá nghịch ngợm và hiếu động, rất khó tập trung chú ý. Thông thường khi giáo viên giảng xong bài, sẽ sắp xếp cho bọn trẻ làm bài tập số hoặc tập tô chữ, nhưng nó vì không chú ý nghe giảng nên không hiểu gì hoặc vốn dĩ nó không muốn ngồi một chỗ để viết mấy thứ đó, giáo viên thường xuyên phải quan tâm đặc biệt đến nó, cũng vì điều này mà nó hay bị giáo viên phê bình.

Hôm qua lúc đến trường đón con, giáo viên cho tôi biết nó không chịu làm bài tập tô chữ, nên yêu cầu phụ huynh tối về nhà kèm cặp bổ sung. Đến tối phải mất gần một tiếng đồng hồ mới viết xong, bảo viết a, o, e, nhưng loay hoay thế nào cũng không viết được chữ a, phải dạy mãi mới viết được chữ tạm coi là giống chữ a. Lẽ nào con trai tôi thực sự ngu dốt đến vậy ư? Sao những đứa trẻ khác đều có thể viết được ngay khi ở trên lớp, còn nó thậm chí về đến nhà vẫn mất thêm bao nhiêu thời gian để dạy? Hay là do phụ huynh không có đủ trình độ?

Tôi không biết lớp lớn ở trường mầm non cần phải nắm bắt bao nhiêu kiến thức, theo như hiểu biết của tôi là cộng trừ trong phạm vi mười đơn vị, biết viết chữ số và nhận diện một số mặt chữ là được rồi (con trai tôi hiện giờ cũng làm được như vậy). Nhưng ở lớp này khi mới bắt đầu học đã dạy cộng trừ theo hàng dọc, và đọc vần. Giáo viên nói đến năm sau phải hoàn thành xong chương trình, và các vị phụ huynh khác khi về nhà đều dạy thêm cho trẻ. Điều này có nghĩa là không muốn tôi quá dễ dãi với

con mình, giáo viên còn nói hầu hết các bậc phụ huynh đều hy vọng nhà trường dạy càng nhiều càng tốt, chứ không có ai giống như tôi.

Hiện tại tôi rất mâu thuẫn, nếu muốn con theo kịp tiến độ ở lớp, hàng ngày tôi sẽ phải thúc ép con học bài, nếu không sẽ liên tục bị giáo viên phê bình, góp ý. Tôi rất muốn hỏi ý kiến của mọi người, nếu là vấn đề của tôi thì tôi sẽ thay đổi như vậy, nếu là vấn đề của giáo viên tôi sẽ xem xét đến việc chuyển trường, tôi thực sự không muốn ngày nào cũng áp lực và căng thẳng như vậy.

Ôn Na phát hiện thấy hầu hết cách nghĩ của mọi người là, cạnh tranh trong xã hội là điều dĩ nhiên, không phải chúng ta muốn kéo chặt dây cót, mà đa số mọi người lúc nào cũng kéo căng, tài nguyên trong xã hội nhiều vô kể, cơ hội luôn dành cho những người nào biết chuẩn bị, biết đề phòng. Nhưng các bậc phụ huynh trước khi con vào học mẫu giáo, họ chỉ quan tâm đến môi trường ở đó có tốt hay không, ăn uống ngủ nghỉ có được không..., và không mấy quan tâm đến vấn đề học tập. Tất cả phụ huynh khi ở nhà cũng không chú ý đến việc dạy thêm bổ sung. Nhưng hiện tại họ bắt đầu xem xét:

1. Nếu không tránh khỏi việc học thử trước khi vào tiểu học, vậy phải làm thế nào để thích ứng?

2. Hoàn thành nhiệm vụ học tập ở trường có phải là nhiệm vụ trong cuộc sống mà trẻ bắt buộc phải gánh vác? Nếu vậy, chắc chắn phải để trẻ hình thành quan điểm như vậy. Thái độ của cha mẹ phải kiên quyết, không nên thể hiện sự thông cảm bằng lời nói đối với nhiệm vụ học tập của trẻ, như vậy sẽ không có lợi cho trẻ.

3. Nếu trẻ thường xuyên bị phê bình vì chuyện học tập trong thời gian dài, chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến lòng tự tin, vì thế, hãy cố gắng để không bị giáo viên nhắc nhở.

Có phụ huynh muốn biết những đứa trẻ lớp lớn cần phải nắm bắt được bao nhiêu nội dung, nếu bắt buộc cần phụ huynh kèm cặp thêm mới có thể theo kịp, thì tiến độ như vậy có phải là quá nhanh không? Có trường mầm non không yêu cầu trẻ phải tiếp thu quá nhiều kiến thức, nếu trước khi vào tiểu học đã có thể thuần thục mấy môn học chính, vậy đến lớp Một, lớp Hai trẻ sẽ học những gì?

Có trẻ khi mới lên lớp mẫu giáo lớn, đã yêu cầu biết làm một số đề bài ứng dụng, biết một chút về đọc vần, một chút về số học. Ôn Na cảm thấy, với những đứa trẻ chuyên tâm vào chuyện học hành, ít nhiều cũng nắm bắt được đại cương những gì giáo viên dạy trên lớp và sẽ không bị thụt lùi.

Đối với những trẻ không theo kịp tiến độ trên lớp, chắc chắn trong kỹ năng học tập có vấn đề. Những kỹ năng đó không liên quan nhiều đến nội dung học tập. Nếu trẻ từ không đến năm tuổi không nhận được sự hỗ trợ phát triển tốt, không có người hướng dẫn để bồi dưỡng những thói quen tốt, đứa trẻ đó có thể gặp phải một số vấn đề sau khi vào học.

Nếu phụ huynh áp dụng cách làm hoàn toàn mặc kệ trong quá trình bồi dưỡng trẻ, sau khi trẻ vào học rất có thể không thích ứng được với yêu cầu của bài học. Nếu trẻ chỉ luôn hứng thú với những hoạt động chân tay, không có người hướng dẫn trẻ cách dùng bộ não để làm việc, đến lúc vào học, trẻ chỉ ngồi suy nghĩ lung tung và không có hứng thú với bài giảng trên lớp. Với những trẻ ngay từ nhỏ đã được yêu cầu ngồi một chỗ và tư duy bằng bộ não, về mặt tâm lý chúng sẽ bó lại những ham muốn mang tính hoạt động, hoặc hoàn toàn dứt khoát không cần đến nữa. Trong quá trình phát triển, nếu trẻ luôn bị can thiệp, bị quấy nhiễu, khiến không thể an tâm hoàn thành công việc của mình, đến khi đi học, trẻ sẽ không chuyên tâm vào chuyện học hành, và không có tính kiên nhẫn. Mặc dù những vấn đề này chưa hẳn đã là nguyên nhân gây ra điều đó, nhưng nếu trẻ không được bồi dưỡng tốt, khi đi học sẽ không thích ứng được với cuộc sống giảng đường. Lúc này phụ huynh rất dễ cho rằng nguyên nhân gây ra những hiện tượng này là do trẻ ham chơi, không thích học. Họ cảm thấy bắt buộc phải nghiêm khắc quản lý mới có thể giải quyết được vấn đề, vậy là họ càng thúc ép và gây áp lực cho trẻ, điều này chẳng khác gì đổ thêm dầu vào lửa. Không những không giải quyết được vấn đề, mà còn tổn thương đến lòng tự trọng của trẻ và gây ra những tổn hại tâm lý khác mang tính vĩnh viễn.

Xét từ điểm này, việc có học toán hay không, có học chữ hay không không phải là vấn đề quan trọng. Bồi dưỡng những thói quen tốt, bồi dưỡng lòng nhiệt tình, đam mê học hỏi và khả năng thích ứng với môi trường học tập mới là điều quan trọng.

Đối với những đứa trẻ đang theo học ở trường Tiểu Tây, chỉ cần rèn luyện cho trẻ cách tự soạn cặp sách, sắp xếp bút vở, ghi nhớ những yêu cầu của giáo viên, về nhà tự giác làm bài tập, như vậy đến khi vào học tiểu học

sẽ không xảy ra vấn đề gì quá to tát. Đối với những phương diện này Ôn Na cảm thấy rất yên tâm về Tiểu Tây, khả năng độc lập và năng lực tập trung chú ý của con bé rất cao. Nhưng điều khiến cô thấy lo sợ là nếu vào tiểu học, có những nội dung mà bọn trẻ khác đều biết, chỉ có Tiểu Tây không biết thì phải làm thế nào, liệu điều đó có khiến con mình tự ti về bản thân và nghĩ mình là đứa trẻ ngu ngốc, rồi đâm ra chán học không. Nếu không nhận được sự đánh giá của giáo viên trong trường, giống như một vài phụ huynh hiện tại cứ vài ba ngày lại bị giáo viên nhắc nhở, góp ý, đó mới là chuyện đáng lo nhất.

Ôn Na lại nghĩ, những đứa trẻ đã thích nghi với nguyên tắc luyện học và cách thức của giáo viên ở trường mầm non, liệu có thể đảm bảo sẽ thích nghi được với môi trường tiểu học sau này không? Nếu không được bồi dưỡng năng lực học tập, cũng sẽ không tìm thấy được sự hứng thú tìm tòi, khám phá và đam mê học tập, như vậy sẽ mất đi lòng nhiệt tình đối với chuyện học hành.

Cảm nhận đối với tập thể, năng lực mang tính xã hội là thứ không thể nào tách rời cuộc đời của một con người. Nếu học được cách kết bạn như thế nào, giao lưu với người khác như thế nào, cách chăm sóc trẻ em như thế nào, làm thế nào để tránh khỏi sự đe dọa uy hiếp, làm thế nào để giao tiếp với người lạ, tất cả những thứ đó đều rất có lợi đối với cả cuộc đời trẻ, đương nhiên trong đó bao gồm cả việc học tập, thích nghi. Sau khi nghĩ đi nghĩ lại, rồi liên tưởng đến tình trạng hiện nay của Tiểu Tây, Ôn Na thấy không cần phải lo nghĩ nhiều.

Từ khi có con đến nay, cô luôn hy vọng con mình được phát triển khỏe mạnh và sống vui vẻ, hạnh phúc. Nhưng không ngờ rằng khi đối mặt với thực tế, lại xảy ra những vấn đề không thể lường trước được. Mỗi lần gặp khó khăn đều khiến Ôn Na phải vận hết sức mình để giải quyết.

Cô nhớ lại tiếng khóc của Tiểu Tây lúc mới vào học, dường như lúc này nó vẫn đang văng vẳng bên tai, khiến cô vô cùng đau lòng. Nếu ngay từ đầu đã biết cho con đi học là một chuyện rất khó khăn, hơn nữa còn để tâm lý của bản thân ảnh hưởng đến con, nhất định cô sẽ chọn con đường dễ dàng nhất, để những ngày tháng đó được trôi qua một cách êm đềm, thuận lợi. Do hồi trước còn thiếu hiểu biết về giáo dục, và cũng chưa từng một lần tự kiểm điểm lại tâm lý bản thân một cách nghiêm túc, thậm chí tiếng khóc khi đó của Tiểu Tây suýt chút nữa đã khiến cô sụp đổ.

Ôn Na còn nhớ lúc Tiểu Tây mới chào đời chưa lâu, có một người bạn đến thăm cô, tặng cô bộ sách phương pháp giáo dục sớm. Khi đọc về sự thành công của những đứa trẻ xuất hiện trong cuốn sách đã khiến Ôn Na không khỏi thầm ngưỡng mộ. Còn có rất nhiều bậc phụ huynh, tin tưởng mình sinh ra đứa con hiếu thảo, nói rằng phải cho trẻ tấm lòng tốt, chứ không thể cho trẻ bộ mặt tốt. Cũng có người thực sự là “cao nhân nhất đẳng”, cố chấp cho rằng phương pháp giáo dục của thế hệ trước mới là đúng, cho đến khi con mình xảy ra vấn đề mới thấy hối hận. Bản thân Ôn Na cũng đã đấu tranh hết lần này đến lần khác trong sự đau khổ và lo lắng, cô cũng từng bó tay với cảm giác bất lực trong nội tâm. Có nhiều lúc, cô gần như biết rất rõ vấn đề của mình nằm ở chỗ nào, nhưng vẫn không có cách kiểm soát được. Đôi khi trông thấy dáng lon ton tập tễnh biết đi của con gái, cô rất hoang mang, không biết phải chuẩn bị cho con như thế nào, mới có thể giúp con có được sức mạnh để đối mặt với những hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống, cha mẹ cần phải nâng cao bản thân mình như thế nào, mới có thể có khả năng để chuẩn bị cho con. Thật may là chồng cô đã kịp thời tự kiểm điểm được những vấn đề trong cách giáo dục của cha mẹ mình, nên mới có thể cùng Ôn Na giúp Tiểu Tây được lớn lên trong sự yêu thương và vui vẻ.

Bây giờ trông thấy Tiểu Tây trưởng thành, cô cảm thấy rất hạnh phúc vì có một người chồng rất thấu hiểu vợ mình, gặp được giáo viên biết yêu thương trẻ và những phụ huynh có cùng cách suy nghĩ giống mình, ngoài ra còn có những người bạn ở trên mạng mà cô chưa từng gặp mặt. Trong môi trường như vậy, cô đã dần dần đạt được năng lực tự nâng cao bản thân, sau nhiều lần lo lắng và khổ tâm cũng giúp cô giác ngộ, chỉ có chiến thắng hoàn cảnh khó khăn mới khiến bản thân xác định được rõ con đường phải đi, và ngày càng cảm nhận được sức mạnh từ bên trong con người mình.

Ôn Na phát hiện thấy chỉ khi bản thân mình có được sức mạnh, trẻ mới có sức mạnh. Giải quyết được những vấn đề bên trong bản thân, cuộc sống của trẻ mới ngày càng rạng rỡ. Hiện tại, Ôn Na biết mình phải sống như thế nào, biết mình cần những gì, thích hợp làm những gì, không thể nào đầy tham vọng như hồi chưa có con, cũng không dễ dàng rơi vào trạng thái đau khổ giống như hồi trước, không biết mình phải đi đường nào. Hóa ra hạnh phúc cũng có thể đơn giản như vậy, cảm giác này thật là tuyệt vời. Có thể trẻ con thực sự là món quà mà Thượng Đế đã ban tặng cho chúng ta, để các bậc làm cha làm mẹ từ những người sống vì mục đích ăn no mặc đẹp

trở thành những người thực sự biết yêu thương, biết thấu hiểu, biết bao dung và biết trân trọng cuộc sống.

Hàng ngày Tiểu Tây vui vẻ sắp xếp giường tủ của mình sao cho gọn gàng, mới đầu giờ tối đã chuẩn bị quần áo cho ngày hôm sau. Vài lần Ôn Na đi làm về nhà muộn, mặc dù trước đó đã gọi điện thông báo, nhưng cô vẫn lo lắng để con gái ở nhà một mình, cho nên vừa tan làm, cô vội vàng lao ngay về nhà. Trông thấy con ở trong nhà một mình đang hì hụi tô tô vẽ vẽ, phòng ngủ đã được dọn dẹp sạch sẽ, thậm chí nồi cơm điện cũng đã được cắm, khi đó cô mới thấy mình lo lắng là thừa. Nhưng dù gì Tiểu Tây vẫn còn là trẻ con, đôi lúc con bé cũng đòi hỏi cái nọ cái kia, nhưng nếu cha mẹ nói rõ nguyên nhân không thể mua, con bé cũng vẫn chấp nhận.

Mỗi lần cùng cha mẹ ra ngoài, dù gặp bạn bè hay thầy cô, con bé đều chào hỏi từ đằng xa, khi gặp những chuyện không như ý cũng không còn giận dỗi bực tức nhiều như ngày trước. Có một lần Tiểu Tây nói với mẹ: “Mẹ ơi, có kế hoạch tốt thật đấy, ngày nào cũng hoàn thành kế hoạch thật là tuyệt vời”. Hóa ra, sau khi Tiểu Tây học lớp dự bị tiểu học chưa lâu đã biết cách viết toàn bộ những kế hoạch cần làm ra tờ giấy ghi chú, với những chữ chưa biết viết, nó dùng hình vẽ để minh họa, khiến tờ giấy ghi chú đó trông rất thú vị, ở các viền xung quanh còn dán những bông hoa nhỏ làm bằng giấy màu, nhưng những bông hoa này dán không chặt nên chỉ cần một lay động nhẹ như cơn gió thổi qua đã làm chúng rung rinh. Hồi đầu Ôn Na tưởng đó chỉ là trò chơi của con bé, sau này mới phát hiện hóa ra đó là tờ ghi chú kế hoạch.

Lúc vui chơi ở ngoài, Tiểu Tây thường nhặt các loại đá hay quả thông mang về nhà, nhưng mỗi lần chơi xong, con bé lại đem những thứ đó trả về chỗ cũ.

Đôi khi đi bộ nhiều khiến con bé cảm thấy mệt, nên nó không muốn đi đâu xa, điều này có thể có liên quan đến việc hàng ngày ít rèn luyện sự kiên nhẫn. Cuộc sống nơi thành thị khiến con người càng ngày càng khép kín, vòng tròn vui chơi của bọn trẻ chủ yếu giới hạn giữa gia đình với gia đình, nếu vào công viên trong thành phố cũng không thể nào để cả một nhóm trẻ cùng chơi đùa thoải mái được. Trường mầm non của Tiểu Tây đang xem xét đến việc sắp xếp cho bọn trẻ một số hoạt động rèn luyện tính kiên nhẫn.

Tháng Chín tới, Tiểu Tây sẽ vào lớp Một, Ôn Na muốn dẫn con gái đi tham quan trường tiểu học trước, để giúp con bé chuẩn bị tâm lý. Ôn Na

cùng với các bà mẹ khác dẫn con gái đi xem vài trường tiểu học, Tiểu Tây tỏ ra rất thích thú với điều này. Một lần, cô cho con vào hiệu sách, thấy Tiểu Tây nói với mẹ: "Mẹ ơi, đợi khi nào học lớp Một con sẽ đọc được những cuốn sách dày này".

Hai mẹ con Ôn Na cùng nhau cất dọn những đồ chơi không dùng đến, và đem bản kế hoạch công việc của con làm thành một bảng biểu có thể lắp ghép, tháo rời để thuận tiện thay đổi.

Ngoài ra, Ôn Na còn mua một số cuốn sách văn học phù hợp với trẻ ở lứa tuổi tiểu học, mỗi ngày cô đọc cho con nghe một chút.

Lớp dự bị tiểu học cũng căn cứ theo lịch trình hàng ngày của trường tiểu học, ví dụ về thời gian biểu lúc vào học, tan học, lúc vào học sẽ học đọc, học viết, vẽ tranh, lúc tan học sẽ uống nước và vui chơi, hoạt động. Khi con gái cô bắt đầu cảm thấy thời gian đi học hơi dài, Ôn Na lắng nghe, sau đó quyết định không cho con theo học lớp dự bị này. Cô biết con mình sẽ thích nghi được, biến đổi cuộc sống vui chơi thành cuộc sống học tập, chắc chắn Tiểu Tây sẽ có cảm giác khó chịu, nhưng mỗi lần như vậy, Ôn Na sẽ gần gũi để an ủi, động viên con, giúp con nhanh chóng thích nghi với cuộc sống mới.

Trong thời gian chuẩn bị lên tiểu học, hàng ngày Ôn Na giao cho con một số bài tập ở mức độ vừa phải, cô phát hiện thấy con gái làm bài tập rất nghiêm túc và cũng rất chuyên tâm.

Ở lớp dự bị tiểu học trong trường mầm non, đặc biệt có sắp xếp tiết học về an toàn phòng cháy chữa cháy, ví dụ như dạy bọn trẻ cách làm thế nào để gọi điện cấp cứu, cảnh sát khu vực, cảnh sát cứu hỏa..., ngoài ra còn bố trí một số tình huống để trẻ nâng cao ý thức tự bảo vệ bản thân. Do đó Ôn Na khá yên tâm về ý thức an toàn và ý thức tự bảo vệ mình của con gái.

Ôn Na dẫn Tiểu Tây tham gia thi thử vào tiểu học, giáo viên không làm khó học sinh, chỉ hỏi một số vấn đề liên quan đến kiến thức cơ bản. Tâm trạng của Ôn Na khá thoải mái, cô nghĩ bất luận con gái học trường tiểu học như thế nào, thì thể chất, tinh thần cùng với những thói quen sinh hoạt của Tiểu Tây bây giờ cô yên tâm. Thêm vào đó, trong mấy năm gần đây cô đã không còn lo lắng vì những chuyện như vậy, cho nên dù Tiểu Tây có chút căng thẳng khi mới bước chân vào môi trường lạ lẫm, nhưng ngay lập tức đã có thể thích ứng được, thậm chí lúc thi thử còn rất bạo dạn, tự tin.

Dường như Tiểu Tây đã chấp nhận được sự thật rằng mình chuẩn bị vào học lớp Một, thái độ của con bé rất phấn khởi, nó háo hức mong đợi đến ngày khai trường.

Thấy con gái sắp trở thành học sinh tiểu học, Ôn Na tin rằng, nếu trẻ được lớn lên trong môi trường có sự quan tâm và tôn trọng, sau này khi ở bất cứ hoàn cảnh nào, trẻ cũng sẽ có khả năng làm cho mình hạnh phúc, có sức mạnh để tìm ra chỗ đứng của bản thân và xác định được phương hướng trong cuộc sống.

Lời khuyên

Nếu ở một trường mầm non trẻ đã học được phương pháp học tập kiến thức văn hóa hoàn toàn giống với cách thức học tập ở tiểu học, sẽ không tồn tại vấn đề trong sự nối liền giữa giáo dục mầm non với giáo dục tiểu học, sau khi trẻ vào lớp Một. Ngược lại nếu trẻ học ở trường mầm non có cách giáo dục khác với tiểu học, cần phải chuẩn bị cho trẻ một vài vấn đề liên quan đến tiểu học. Ví dụ vấn đề về thời gian học tập và nghỉ ngơi, vấn đề về tác phong làm bài tập, vấn đề quản lý trạng thái cảm xúc, vấn đề bồi dưỡng năng lực mang tính xã hội... Thực ra, sự nối liền giữa giáo dục mầm non với giáo dục tiểu học không có nghĩa là phải nắm bắt hết nội dung các bài học tiểu học, mà là hướng dẫn trẻ đi sâu vào tìm hiểu về các lĩnh vực học tập và bồi dưỡng lòng nhiệt tình đam mê đối với cuộc sống học tập, tạo cơ sở tốt cho cuộc sống học tập suốt mười mấy năm của trẻ trong tương lai. Tất cả mọi sự thích nghi hay còn gọi là sự nối tiếp đều là bước chuẩn bị cho cả đời trẻ sau này. Nếu sự tập trung chú ý, niềm đam mê học hỏi của trẻ không bị phá hoại, những năng lực mang tính xã hội cũng được xây dựng rất tốt, khi trẻ đối diện với bất cứ hoàn cảnh nào cũng có thể thích ứng được.

Cho dù là như vậy, sau khi trẻ vào học tiểu học, vẫn cần một thời gian để thích nghi với cuộc sống mới. Trong quá trình thích ứng, sẽ xuất hiện một số hiện tượng không thích ứng ở trẻ. Ví dụ như không hoàn thành bài tập, viết chữ chậm chạp, soạn sách vở không cẩn thận, ngồi trong lớp nói chuyện với các bạn... Vì những yêu cầu nghiêm khắc của giáo viên, trẻ có thể cảm thấy không thích học tiểu học trong một khoảng thời gian, đây đều là những

hiện tượng rất bình thường. Cũng giống như việc thích ứng với trường mầm non, thích ứng là quá trình mà của mỗi người đều phải trải qua trong cuộc đời. Sự trải nghiệm này rất có lợi đối với trẻ, đây chính là mâu thuẫn của sự phát triển.

3. Sự an lòng của cha mẹ chính là bậc thang tốt nhất của trẻ

Trong trường mầm non của Tiểu Tây, từ khi bọn trẻ vào học chưa được học tập theo bài vở một cách chính thức, chưa được học đọc, học viết, cũng chưa được học thuộc lòng, học toán giống như ở tiểu học. Thông qua các hình thức trò chơi để trẻ có được sự hiểu biết và kiến thức nhất định đối với toán học logic. Nhưng ở các trường tiểu học trong nước, hầu hết nội dung học tập của lớp Một đều vượt quá mức độ và số lượng mà học sinh lớp Một có thể tiếp thu. Có rất nhiều trường mầm non nhằm đáp ứng nhu cầu của phụ huynh, họ đưa nội dung học tập của lớp Một, lớp Hai vào giai đoạn học mầm non. Để đến khi trẻ vào tiểu học đã có thể biết đọc, biết viết, biết làm toán. Chính vì vậy, trường mầm non của Tiểu Tây cũng muốn trẻ sau khi vào tiểu học có thể nhanh chóng thích nghi với phương pháp học tập mới, nên đã lập ra lớp dự bị.

Ôn Na thấy ở một số quốc gia có lý luận giáo dục tiên tiến, học tiểu học rất thoải mái, không cần phải chuẩn bị trước. Vì đối với bọn trẻ, những sự chuẩn bị đó sẽ cướp đoạt mất thời gian quý báu của chúng, thay vì đi khám phá thế giới để có được kinh nghiệm trực tiếp lại vùi đầu vào học lý thuyết. Cách làm này sẽ gây ra tổn hại rất lớn đối với bọn trẻ.

Các bậc phụ huynh ở trường Tiểu Tây nhận thấy con mình đang từng ngày trở nên có kỉ luật, có tự trọng và tự tin. Nhưng đến bây giờ lại bắt đầu lo lắng vì vấn đề học tiểu học của con.

Có phụ huynh cho rằng, trẻ sau thời kỳ học mẫu giáo, trẻ bắt đầu học tập vất vả. Vì vậy phải cho trẻ học ở trường tiểu học tốt nhất, nhưng những trường điểm như vậy hầu hết phải thi đầu vào.

Có một số phụ huynh lo lắng trẻ không thể thích nghi được với cách thức học tiểu học, từ đó ảnh hưởng đến sự phát triển, nên lựa chọn cho trẻ một số trường tiểu học có lý luận và cách thức giáo dục gần giống với trường mầm non. Ngoài ra còn một số bậc cha mẹ không muốn trông thấy nhân cách tốt đẹp mà trẻ khó khăn lắm mới xây dựng được bị phá hỏng bởi

những giáo viên vốn dĩ không biết cách bảo vệ trẻ, cho nên họ không muốn lựa chọn trường tiểu học chỉ chú trọng vào thi cử và học kiến thức.

Một bài viết đăng trên báo *Trích văn* ra ngày mùng 9 tháng 5 năm 2007 như sau:

Giá trị cốt lõi của văn hóa Mỹ

Có lẽ rất nhiều độc giả trong nước sẽ cảm thấy, một học sinh lớp Năm ở Mỹ, dù sắp sửa tốt nghiệp tiểu học nhưng năng lực toán học chỉ giới hạn trong các phép toán cộng trừ nhân chia, trình độ như vậy là quá thấp.

Mẹ chồng tôi trước khi nghỉ hưu đã từng công tác ngành giáo dục tiểu học, khi thấy tụi học sinh tiểu học ở Mỹ suốt ngày "lông bông mải chơi", bà không khỏi thở dài và nói với tôi, Thi Gia Đặc năm nay học lớp Năm, cũng sắp tốt nghiệp tiểu học rồi, nếu là ở nước ta, áp lực của bọn trẻ tầm này chắc chắn là rất lớn, cả ngày vùi đầu vào học. Vậy mà nhìn con của con xem, ngày nào tan học về là vội vàng cùng với đám bạn đi đá bóng, đá cầu... Chơi thì nhiều, còn làm bài tập, luyện đàn thì ít, con làm mẹ cần phải khắt khe hơn nữa! Tôi nói, thành tích của Thi Gia Đặc ở trường toàn điểm A, chỉ thỉnh thoảng mới bị điểm khá, có lúc mấy bài kiểm tra đều đạt 100 điểm, so với học sinh tiểu học ở Mỹ như vậy là đạt rồi. Giáo dục tiểu học không phải giáo dục ưu tú, nên càng phải chú trọng đến sự phát triển toàn diện của trẻ trong các lĩnh vực như vận động, hoạt động học tập ngoại khóa, giao lưu kết bạn...

Tất nhiên mẹ chồng tôi vẫn không hài lòng, bà nói các bài giảng ở Mỹ quá nhẹ nhàng, giao bài tập về nhà quá ít và mức độ kiểm tra, thi cử quá dễ. Bà nhấn mạnh, người Trung Quốc chú ý đến nền tảng – tạo cơ sở vững chắc. Thực ra người Mỹ cũng chú trọng việc tạo dựng cơ sở. Chỉ là "cơ sở" mà người Trung Quốc nói đến không giống với "cơ sở" của người Mỹ. Họ coi trọng nền tảng của việc làm người, lý luận này được bồi dưỡng từ khi trẻ còn nhỏ. Cơ sở mà học sinh tiểu học ở Mỹ cần tạo dựng là trở thành người tự tin, trung thực, lương thiện, công bằng, bao dung, và có ý thức độc lập tự chủ. Điều đó cũng có nghĩa là ngay từ nhỏ, bọn trẻ đã được học giá trị cốt lõi của văn hóa Mỹ, chứ không phải học kiến thức để phục vụ cho giá trị cốt lõi đó.

Ôn Na thấy cách làm ở trường mầm non của Tiểu Tây cũng tương tự

như cách làm của người Mỹ. Mặc dù ở lớp dự bị, bọn trẻ cũng phải học tập, học đọc và học viết, nhưng họ để bọn trẻ có hứng thú đi sâu vào nội dung được biểu đạt bằng những chữ cái, nâng cao sự hiểu biết và cảm nhận của trẻ đối với thế giới tinh thần, chứ không phải đem sự tập trung, chú ý của trẻ dồn vào việc luyện viết.

Học Toán cũng như vậy, trong các bài giảng về số, họ cố gắng để trẻ phát hiện ra rằng trên thế giới còn một lĩnh vực giống như Toán học, rồi đi sâu vào tìm hiểu, khám phá trong một biển mênh mông các chữ số, để mỗi đứa trẻ đều cảm nhận được sự thành công đối với sự phát hiện của mình, từ đó càng có hứng thú với việc khám phá này. Nhà trường không dạy trẻ các cách thức tính toán để tìm ra đáp án chính xác một cách máy móc và thụ động. Chính vì vậy, khi bọn trẻ học toán sẽ phải dùng đến sự hiểu biết thực sự của mình để tính toán, chứ không phải chỉ nói ra đáp án.

Có nhiều phụ huynh do không hiểu nên cảm thấy những đứa trẻ ở lớp dự bị này thật ngốc nghếch, lúc đếm số vẫn phải sử dụng đến ngón tay, ngón chân. Còn những đứa trẻ ở các lớp dự bị khác đã có thể trả lời ngay đáp án những phép cộng trừ hai con số, không kể số đó to mức nào. Nhưng có không ít trẻ sau một thời gian không học đến hoặc khi thay đổi các công thức đã học, ví dụ khi giao cho chúng một đề bài đã thay đổi hình thức phép tính nhưng kết quả vẫn giống nhau, chúng lại không làm được, hoặc chỉ có thể trả lời đúng đáp án mà mình đã từng biết. Trong khi đó những đứa trẻ ở lớp Tiểu Tây có thể nghĩ ra những phương pháp tính toán khiến người lớn hoàn toàn kinh ngạc, và suy ra công thức của các đáp án khác nhau. Xem ra, chỉ nắm bắt một phương pháp học tập mà không có cảm nhận và sự hiểu biết là một kiểu học tập trạng thái thấp, nếu trẻ học tập với trạng thái này sẽ không tìm thấy niềm vui trong học tập.

Lớp dự bị của Tiểu Tây dạy Ngữ Văn, Số học, Tiếng Anh, Mỹ thuật, Âm nhạc, Thể dục, và Thủ công. Sau khi học được một thời gian, Tiểu Tây có những biến đổi rõ rệt, con bé ngày càng trở nên có trách nhiệm, nó say mê tìm tòi, khám phá những kiến thức học được, và không còn hứng thú với các loại đồ chơi nữa. Khi nhìn thấy những tấm biển có in chữ ở trên đường phố, con bé đánh vần những chữ đó cho mẹ nghe, và thường xuyên hỏi cha mẹ, chữ này là chữ gì. Lúc đi chợ cùng mẹ, con bé còn hăng hái giúp mẹ tính số tiền chi ra, số tiền trả lại là bao nhiêu. Lòng nhiệt tình, say mê học hỏi của Tiểu Tây khiến Ôn Na vô cùng hạnh phúc.

Lúc mới mở lớp dự bị, các giáo viên nói rằng mục đích chủ yếu của lớp là bồi dưỡng sự ham mê và hứng thú của trẻ đối với những nội dung học tập, ngoài ra còn tạo dựng cho trẻ một điểm khởi đầu văn hóa thật tốt. Ví dụ, hội họa dùng để biểu đạt tâm tư tình cảm và suy nghĩ trong lòng của mọi người, giáo viên sẽ hướng dẫn bọn trẻ biết làm thế nào để diễn đạt nội tâm thông qua hội họa, đến lần sau trẻ càng tự tin và có ý thức khi dùng ngôn ngữ hội họa để diễn đạt cảm nghĩ của bản thân, điều này hoàn toàn khác với hình thức vẽ tự do giống hồi học mẫu giáo.

Giáo viên lớp dự bị của Tiểu Tây chưa bao giờ yêu cầu bọn trẻ vẽ ra những bức tranh thật đẹp để lấy lòng phụ huynh, cho nên những bức tranh của Tiểu Tây ở lớp dự bị khác xa hoàn toàn với những bức tranh treo trưng bày trong phòng mỹ thuật. Vì hầu hết những bức tranh đó không nổi bật, nếu không nghe trẻ giải thích, người lớn sẽ không biết trẻ đang vẽ những gì, chứ đừng nói là tác phẩm mang tính nghệ thuật. Tuy nhiên những bức tranh như vậy mới thực sự nói rõ những gì mà trẻ muốn biểu đạt.

Rất nhiều lần Tiểu Tây khiến cha mẹ phải cảm động, con bé vì muốn hoàn thành xong bài tập về nhà mà đến giờ ăn cơm vẫn kiên quyết phải làm xong rồi mới ăn. Bồi dưỡng những thói quen tốt từ khi còn nhỏ là việc vô cùng quan trọng. Tiểu Tây và các bạn học cùng lớp đã được rèn luyện tính chuyên tâm, chú ý làm việc của mình ngay từ hồi học mẫu giáo. Bài tập hoạt động mà giáo viên bố trí đều là những công việc bọn trẻ rất thích làm. Những công việc này vừa tạo cho trẻ nhu cầu, vừa giúp trẻ học được các kỹ năng, đồng thời vừa có thể nâng cao niềm đam mê đối với học tập.

Hiện tại Ôn Na vẫn đang xem xét đến vấn đề lựa chọn trường tiểu học cho Tiểu Tây, cô bàn bạc với chồng: "Nếu như thực sự không được, thì chọn trường quốc tế". Chồng cô nghe xong, hai mắt mở to hết cỡ, bởi vì học phí một năm ở trường quốc tế rẻ nhất cũng phải mấy trăm nghìn tệ. Tuy nhiên, chồng cô vẫn trả lời rằng: "Được, cố gắng kiếm tiền thôi".

Ôn Na tin rằng chắc chắn có rất nhiều cách để giúp trẻ chuẩn bị vào tiểu học, nhưng từ ngày trẻ đến với thế giới này, cha mẹ đã phải có trách nhiệm giúp trẻ bồi dưỡng được nhân cách lành mạnh và những thói quen sinh hoạt tốt. Trẻ vốn không biết mình cần gì, cha mẹ không nên coi những thứ trẻ muốn là những thứ trẻ cần. Chẳng hạn như trẻ muốn được thích gì làm nấy, nhưng chúng cần tuân thủ quy tắc tập thể và có kỷ luật. Trẻ muốn ăn các đồ ăn vặt, nhưng chúng cần sức khỏe. Vì vậy, cha mẹ cần duy trì thái độ

lý tính và tỉnh táo mới có thể gánh vác trách nhiệm vì trẻ. Nếu trong quá trình bồi dưỡng, cha mẹ không hề có yêu cầu nào đối với trẻ, như vậy là không làm tròn trách nhiệm của mình.

Ở trường mầm non Ôn Na làm việc, mỗi năm đều tiếp nhận các tình nguyện viên mới tốt nghiệp trung học đến từ nước Đức, những cậu bé 18, 19 tuổi này rất đa tài đa nghệ, và biết chính xác tương lai mình sẽ làm gì. Họ tự tin, nhiệt tình, hòa đồng, hơn nữa còn rất lễ phép và tuân thủ quy tắc. Điều này hoàn toàn khác với những cậu bé đồng trang lứa ở nước ta, vì muốn học được một chút kỹ năng ngoài kiến thức văn hóa, mà phải vất vả khổ sở, cuối cùng dù có được những kỹ năng đó lại đánh mất đi sự tự tin vốn có. Ôn Na đoán rằng có thể cha mẹ chúng ở các lĩnh vực đều làm đến nơi đến chốn. Vừa cho trẻ tự do cá nhân, vừa có yêu cầu đối với trẻ; dù không bắt ép trẻ học tập, nhưng lại hướng dẫn trẻ tìm tòi, phát hiện ra niềm vui và nhu cầu học tập. Nếu Tiểu Tây có thể được học trong trường tiểu học, trường trung học, trường đại học đều giống như trường mầm non này, nhất định đến một thời gian nào đó nó sẽ tự yêu cầu bản thân học tập mọi thứ. Bởi vì bây giờ Ôn Na đã có thể trông thấy điều đó, hôm nay con bé đòi học lặn, ngày mai lại đòi học ba lê, thậm chí còn tuyên bố sau này sẽ trở thành bác sĩ. Nhưng như vậy mới đúng là trẻ con. Chúng vốn có nhu cầu học tập từ lúc bẩm sinh, nhưng cha mẹ cần biết làm thế nào để giúp đỡ chúng.

Ôn Na thấy một người bạn của cô đã làm rất tốt, con của cô ấy không thích trả lời câu hỏi của giáo viên. Cô ấy kể: “Con gái tôi không trả lời câu hỏi của giáo viên, chủ yếu là do nó không tự tin, những đứa trẻ như vậy phải có ba trăm phần trăm tự tin mới dám giơ tay phát biểu. Cũng chính vì vấn đề này giáo viên đã nhiều lần tìm tôi. Tôi thấy đây là chuyện bắt buộc phải trao đổi với giáo viên của con, sau khi giáo viên hiểu được nó một chút, không còn yêu cầu gắt gao đối với con bé, có cơ hội lại động viên, khích lệ nó. Cuối cùng đến một hôm, con gái tôi cũng chủ động giơ tay phát biểu, giáo viên rất vui gọi điện thông báo với tôi, nói rằng hôm nay con bé chủ động trả lời câu hỏi.”

Trường hợp của một người bạn khác của Ôn Na thì con cô ấy không thích làm bài tập. Người mẹ đã đến tìm giáo viên chủ nhiệm, giáo viên phụ trách bộ môn, hy vọng họ không ép con cô ấy làm bài tập nữa. Kết quả là đứa trẻ đó sang đến năm lớp Ba bắt đầu yêu thích môn Toán, hoàn thành bài tập Toán rất tốt. Đến lớp Bốn chuyển sang yêu thích môn Ngữ văn. Lên

đến lớp Sáu thì không biết viết chữ cái Latinh, nhưng giáo viên và phụ huynh cũng không ép trẻ. Sau này khi trẻ vào trung học, nó cảm thấy môn tiếng Anh rất có ích, và bắt đầu ham mê tiếng Anh, miệt mài học tập suốt một học kỳ, từ đó về sau thành tích tiếng Anh cũng nâng lên đáng kể.

Điều mà Ôn Na cảm nhận được thông qua những câu chuyện trên mạng và giữa những người bạn của cô là, nếu muốn trẻ thích nghi với tiểu học, người đầu tiên cần chuẩn bị chính là phụ huynh. Giống như hồi đầu Tiểu Tây mới đi học mẫu giáo, có rất nhiều vấn đề đều do tâm trạng và nhận thức của cá nhân cô tạo ra, chỉ là cô không biết mà thôi. Nếu các vị phụ huynh có thể hiểu một chút về quy luật phát triển và cơ chế học tập của trẻ, hiểu đặc điểm tính cách và loại hình học tập của con mình, ví dụ có trẻ thiên về thính giác, làm thế nào để bồi dưỡng đam mê học tập cho trẻ bắt đầu từ việc lắng nghe. Cũng có trẻ thiên về xúc giác..., cha mẹ chỉ cần chú ý đến những đặc trưng cá thể của trẻ, để tìm ra điểm mạnh, nhẹ nhàng, bao dung, bình tĩnh mà kiên định hướng dẫn trẻ đi trên con đường phải đi trong cuộc đời mình. Trong sự nghiệp học tập tương lai của trẻ, cha mẹ hãy trở thành những người bạn ở bên cạnh, khi trẻ gặp khó khăn, cha mẹ sẽ biết giúp đỡ trẻ như thế nào, để trẻ tự làm những công việc của giáo viên, cho trẻ sự tự do cần có, để trẻ là chính mình trong cuộc đời. Không nên bắt ép trẻ trở thành con người hoàn hảo. Giúp trẻ phát huy sở trường, thế mạnh của mình, như vậy trẻ sẽ ngày càng tự tin về bản thân. Điều đó cũng có nghĩa là, các bậc phụ huynh hãy thả lỏng tâm trạng, chính sự an tâm của cha mẹ mới là bậc thang phát triển quan trọng nhất đối với trẻ. Bởi vì có như vậy, cha mẹ mới có thể tìm ra phương hướng chính xác để giúp đỡ trẻ.

Ôn Na thấy các vị phụ huynh cần ghi nhớ điều này: Thứ trẻ cần chính là sự giúp đỡ của các vị, đừng vì trẻ không đạt được những gì như các vị mong muốn mà cho rằng trẻ không giỏi, không có năng lực. Hãy cho trẻ một chút tự do được phạm sai lầm, bởi vì chúng sẽ phát triển trong lúc trải nghiệm những sai lầm đó.

Lời khuyên

Khi trẻ thích ứng với môi trường tiểu học, phụ huynh cần bồi dưỡng tâm lý cho trẻ, chứ không nên lo lắng và căng thẳng. Bởi vì trạng thái cảm xúc đó của phụ huynh sẽ làm tiêu hao sức mạnh tâm lý của trẻ. Chính vì vậy, khi trẻ chuẩn bị bước vào lớp Một, phụ huynh cũng cần phải chuẩn bị tâm lý. Trong vài năm trước

khi trẻ vào tiểu học, phụ huynh nhất định phải giúp trẻ vượt qua giai đoạn thích nghi lúc mới vào trường, giúp trẻ hiểu được nội dung học tập, động viên trẻ hoàn thành bài tập của giáo viên. Sau khi trẻ trải qua niềm vui, nỗi buồn, tức giận trong những năm đầu đời, nội tâm sẽ ngày càng trở nên phong phú hơn.